

Nr. 21/79
6 AUG 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

HERLUF TROLLE og PEDER SKRAM i Sundet

Den 9. juli kunne man i Sundet se det sjældne syn af to fregatter af PEDER SKRAM-klassen i tæt formation. Det er omkring 8 år siden de to fregatter sidst var under kommando samtidig, og det er første gang efter deres "mid-life conversion". Denne ombygning har bevirket, at skibene med deres moderne våben-, varslings- og kampinformationssystemer nu er blandt de mest slagkraftige inden for denne størrelse skibe, hvilket HERLUF TROLLEs deltagelse i Standing Naval Force Atlantic fornyligt bekræftede.

For at forevige denne begivenhed var der arrangeret en fotoøvelse, da fregatterne mandag formiddag stod nordover i Sundet

i tæt formation. Her fandt for øvrigt en anden sjælden begivenhed sted, idet Søværnets Flyvetjeneste foruden at fotografere skibene også overfløj dem med en formation på fire ALOUETTE III helikoptere.

Efter endt øvelse sejlede HERLUF TROLLE til Helsingør for at komme i dok. PEDER SKRAM fortsatte mod Hesselø-området for fortsat systemkontrol samt et kort besøg i adoptionsbyen Århus. Fremover er det meningen, at begge fregatter skal være under kommando, HERLUF TROLLE dog kun med nøglebemanding, men materielt set fuldt operativ.

(PESK)

Ordinært møde i

Søværnets Samarbejdsudvalg-områdeudvalget

Den 30. maj afholdtes under Chefen for Søværnets formandskab det 3. ordinære møde i 1979 i Søværnets Samarbejdsudvalg.

På mødet drøftedes og orienteredes der om aktuelle forhold og problemer i søværnet. Af hovedemner i områdeudvalgets drøftelser kan nævnes: Forsvarets integrerede kommunikationssystem (FIKS), arbejdsmiljøvirksomhed, personelpolitik, HVIDBJØRNEN-klassen, fiskeriinspektionstjenesten, lokal uddannelse af talsmænd (LOKATA) og rejseholdsvirksomhed.

Det fremgik således af drøftelserne, at Marinestaben havde iværksat en undersøgelse, der skulle klarlægge behovet for udsendelse af en supplerende CHS BST til FKO BST M.061-1, der omhandler arbejdsmiljø.

Det blev oplyst, at Forsvarskommandoen ikke for nærværende havde planlagt egentlige ombygninger af kontrolrum i HVIDBJØRNEN-klassen, men at der var afsat midler til forbedring af navigations- og kommunikationsudstyr til fiskeriinspektion. Det blev endvidere oplyst, at Marinestaben viderebehandlede et begrundet forslag fra repræsentanten for de værnepligtige menige om en ændring af LOKATA i søværnet fra et normalt dagkursus til et egentligt internatkursus. Endelig oplystes det, at der ikke var enighed om at nedlægge de nedsatte underudvalg, der arbejdede med personelpolitik i søværnet, hvorefter det blev pålagt underudvalgene at fortsætte det igangværende arbejde.

Områdeudvalget færdigbehandlede en tidligere sag vedrørende rejseholdsvirksomhed i søværnet. Sagen, der var rejst på for-

anledning af det nye kommissorium for rejseholdsvirksomhed i forsvaret, resulterede i udsendelse af områdeudvalgets retningslinier for rejseholdsvirksomhed i søværnet.

(MST)

SEHESTED adopteres af Horsens

Efter første kommandohejsning om bord i SEHESTED den 18. maj på Holmen begyndte man relativt tidligt at undersøge mulighederne for at blive adopteret. Forholdsvis hurtigt faldt valget på Horsens, som ikke havde været adoptionsby, siden VITUS BERING eksisterede i slutningen af fyrrerne.

SEHESTED ved kaj i Horsens

Torpedobåden rettede således henvendelse til Horsens allerede i slutningen af juni 1978, og kort efter - nemlig den 22. august - vedtog byrådet enstemmigt at adoptere SEHESTED. På grund af øvelser samt garantieftersyn ved Frederikshavn Værft blev det imidlertid bestemt at udsætte selve adoptionsbesøget til foråret 1979.

Torpedobåden blev i dagene 24.-28. maj adopteret af byen Horsens.

Kristi Himmelfartsdag stod torpedobåden ind i den smukke Horsens Fjord og blev, efter at have taget lods om bord ved As-hoved, eskorteret ind til byen af MHV 86 med besætning fra Mari-nehjemneværnsflotille 132.

Efter ankomst aflagde chefen officiel visit hos borgmester Holger Sørensen og politimester Albjerg Nielsen, hvorefter der var genvisit og pressekonference om bord. Om aftenen var torpedo-båden vært ved en reception for 25 officielle gæster.

Den egentlige adoption fandt sted fredag. Torpedobådens be-sætning med Horsens Garden i spidsen marcherede fra skibet gennem byen til rådhuset. I den smukke gamle rådhusal blev adoptionen officielt bekræftet ved overrækkelse af et specielt Horsenskrus

ORSEHE LT Karl Binger Jensen

Gaveoverrækkelse til skibets officerer samt et askebæger med byvåben til hver enkelt af den øvrige besætning. Torpedobåden kvitterede med et stort indrammet billede af SEHESTED under gang samt et gavevåben-skjold.

Efter adoptionsbekræftigelsen var kommunen vært ved en frokost på Bygholm Parkhotel. Fredag eftermiddag var i øvrigt afsat til et besøg på CERES-bryggeriet for torpedobådens besætning.

Lørdag formiddag foretoges en demonstrationssejlsads af 3 timers varighed, hvor de officielle gæster fik forevist skibets indretning samt demonstreret dets gode manøvreegenskaber. Da vejret denne dag viste sig fra sin bedste side, blev sejlsadsen en stor succes. Om eftermiddagen var der offentligt besøg om bord, hvor der i løbet af 2 timer var 531 besøgende. Lørdagens program sluttede med en middag på restaurant KILDEN for torpedobådens besætning med deltagelse fra byrådet, sejlklubben, Marinehjemmeværnet m.m.

Søndagens program bestod om formiddagen af en fodboldkamp mellem et hold fra besætningen og et udvalgt damehold fra Horsens.

De to fodboldhold

Denne kamp blev afgjort besøgets muntre indslag - ikke mindst på grund af besætningens påklædning.

Eftermiddagens program bestod igen af offentligt besøg, hvor der trods silende regn var ca. 700 besøgende.

Besætningen havde før adoptionsbesøget udvist stor opfindsomhed. Blandt andet havde man fremstillet en speciel lyskæde, således at SEHESTED var illumineret hver aften under adoptionsbesøget.

Ved afsejlingen mandag formiddag var der almindelig enighed i besætningen om, at man var blevet overordentligt godt modtaget, og man ser i SEHESTED frem til at vedligeholde den gode kontakt, der hermed er etableret med Horsens.

(SEHE)

MILLAG-terminalen ved Flådestation København åbnet

Fredag den 15. juni gik Flådestation København ind i EDB-alderen, idet Forsvarets Lagerstyringssystem (MILLAG) blev iværksat i hele forsvaret.

MILLAG-terminalen ved Flådestation Københavns Forsyningsafdeling åbnedes formelt under festlige former af kommandørkaptajn N.F.Stegmann på Chefen for Flådestationens vegne.

Kommandørkaptajn Stegmann udtalte ved terminalåbningen bl.a.:

"På Chefen for Flådestation Københavns vegne skal jeg i dag, i anledning af, at MILLAG-systemet på denne dato iværksættes, have den fornøjelse at give MILLAG-terminalen her ved Flådestation Københavns Forsyningsafdeling et par ord med på vejen.

MILLAG-systemet, som er et meget omfattende og kompliceret tre-værns forsyningssystem baseret på udnyttelsen af de mest moderne EDB-systemer, har været under planlægning og udvikling siden 1972.

Store økonomiske og personelmæssige ressourcer har været sat ind på etableringen af dette system.

I min tid på Flådestation København er ordet "MILLAG" ofte blevet nævnt i forskellige sammenhænge, og det er mit indtryk, at dette ord hos mange medarbejdere har fremkaldt en vis usikkerhed eller måske endog angstelse med hensyn til konsekvenserne for den enkeltes fremtidige arbejdsvilkår og arbejdssituation i det hele taget. Dette er vel en naturlig reaktion over for det ukendte, men det er mit indtryk, at denne usikkerhed er blevet væsentlig mindre i takt med erhvervelsen af større viden om systemet og dets mange hjælpemidler og procedurer.

Den sidste rest af ængstelse vil sikkert forsvinde, når "lampefeberen" i forbindelse med MILLAGs premiere har lagt sig og er blevet afløst af rutine i betjeningen af de til systemet hørende terminalskærme m.v.

Flådestation Københavns Forsyningsafdeling, der indgår som terminal i MILLAG-systemet tillige med 10 andre forvaltende myndigheder i forsvaret, har i lighed med de to andre flådestationer fungeret med det hidtidige "dampdrevne" forsyningssystem i en lang årrække. For Flådestation Københavns vedkommende mener jeg, at det er ca. 21 år.

Kommandørkaptajn Stegmann kalder startbilledet frem

Der mangler endnu en del detaljer i det nye systems tilrettelæggelse. Det er imidlertid mit håb, at MILLAG-systemet - når de første uundgåelige begyndervanskeligheder er overstået - vil leve op til forventningerne og stå mål med de store ressourcer, der har været anvendt på systemets tilvejebringelse.

Idet jeg takker medarbejderne ved Forsyningsafdelingen for det store arbejde, der er blevet udført i forbindelse med MILLAG-forberedelserne samt for den tolerance og tålmodighed,

de har udvist i forbindelse med ulemper og besvær i installationsperioden, skal jeg søge at foretage den egentlige åbning af MILLAG-terminalen".

Kommandørkaptajn Stegmann klippede herefter en rød silkesnor ved en terminalskærm over og kaldte et startbillede frem på skærmen.

Efter nogle øjeblikkes spændt venten tonede følgende billede frem på skærmen:

15 JUN 1979

MILLAG/MAKFØS/MILKOD er åbnet

Kommandørkaptajn Stegmann erklærede herefter terminalen for åbnet.

(FLS KBH)

Sommersejlad i Margretheholmbugten

Vejr og vind har i år hidtil været gunstig for sejlsporten, og de første konkurrencesejladser har fået en god afvikling.

På billedet ses de meget benyttede øvelsesfartøjer af MONARK-typen, som Søværnets Konstabelskole har 11 af. Monarkjollen er robust og nem at sejle for begyndere.

Ved det nordiske kadetstævne, som i år afvikles i Frederikshavn i begyndelsen af august, skal sejlsportkonkurrencen afvikles i Monarkjolle.

Joller udlånes af Søværnets Konstabelskole og transporteres til Frederikshavn med skoleskibet FALSTER.

(SKS)

Konkurrencesejladser

Den 30.-31. maj blev der med Vedbæk som basehavn holdt udtagelsessejladser med henblik på deltagelse i den militære verdensmesterskabskonkurrence, som i år skal afholdes i Amerika.

Der blev sejlet 6 fine sejladser, hvor der ikke blev givet for meget plads ved mærkerne. Efter 5. sejlads var nr. 1 fundet, så spændingen inden 6. sejlads var stor blandt de deltagende. Der var 3 hold, der havde muligheden for at blive nr.2. De to hold, der skal med til Amerika, blev: Overkonstabel S.R. Jensen og værnepligtig J.Melchior, hold nr. 2, oversergenterne E. Schachtschabel og K.Rasmussen. Chefen for Søværnets Konstabelskole, kommandørkaptajn S.Laub, skal være delegationschef, orlogskaptajn J.Pedersen holdleder, og premierløjtnant P.Olesen skal være træner på turen.

I dagene fra 11.-14. juni blev den årlige kapsejlad mellem den svenske og danske marine udkæmpet på Isefjorden med Torpedostation Kongsøre som basehavn.

De individuelle sejladser blev vundet af det danske hold med følgende placeringer 1 - 2 - 4 - 8. Holdsejladsen tabte vi til Sverige med et $\frac{1}{4}$ point.

Stævnet blev afviklet i en god sportslig ånd både på og uden for banen.

Torpedostation Kongsøre udviste en hjælpsomhed både med materiel og personel, der var helt i top.

Efter stævnets afslutning var alle af den mening, at det ikke ville blive sidste gang, at et stævne ville blive henlagt til dette skønne område, som Torpedostationen ligger i.

(SKS)

Rapport fra Sørødningsstjenesten

Sørødningsstjenesten under Søværnets operative Kommando iværksatte i første halvår af 1979 i alt 203 aktioner for at redde, eftersøge eller assistere nødstedte på søen. Den i de senere år konstaterede stabilisering synes fortsat, idet der igen

er sket mindre fald i antallet. Det konstaterede fald skyldes formentlig isperioden i februar/marts måned. Der har i lighed med sidste år været forholdsvis mange alarmer, hvor der ved den efterfølgende eftersøgning ikke kunne erkendes en nødsituation.

Antallet af aktioner til fordel for udenlandske statsborgere synes nu at være stabiliseret. Den danske søredningstjeneste har fortsat modtaget god støtte gennem det stadigt forbedrede samarbejde med alle de til danske søområder tilgrænsende stater.

Søredningstjenesten stiller forventninger til værdien af det ved overenskomst mellem De danske Redningskorps og sejlerorganisationerne oprettede net af radioalarmstationer for båd-radioer, som i den kommende sæson er næsten landsdækkende.

Søredningstjenesten ønsker tillige at gøre opmærksom på, at der nu er udarbejdet en international konvention om redning af nødstedte på søen. Konventionen blev underskrevet i Hamburg 27. april og vil træde i kraft, når mindst 15 landes parlamenter har tiltrådt konventionen, formentlig i foråret 1980.

Der forekommer fortsat mange tilfælde, hvor der er anvendt nødsignal i situationer, hvor søfarende har været i vanskeligheder, uden at der har foreligget en egentlig nødsituation, fremgår det af Søredningstjenestens halvårslige rapport til Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd.

(MST)

Radiotelegrafistprøve på Taktikskolen

I dagene 21.-29. juni afholdt Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenets radiotelegrafistprøve med henblik på erhvervelse af Generelt Certifikat som radiotelegrafist for i alt 8 elever, 1 oversergent og 7 overkonstabler fra søværnet.

Denne prøve, som 7 elever bestod, var afslutningen på 26 ugers civiluddannelse for konstabler af radiogrenen.

Den ene elev, som ikke bestod prøven, har ret til en efterprøve, som forventes afholdt i løbet af det næste år.

Certifikaterne blev ved en højtidelighed på Signalskolen under overværelse af repræsentanter fra Post- og Telegrafvæsenet og Søværnets Taktikskole overrakt de pågældende af fungerende Chef for Taktikskolen, kommandørkaptajn U.J.G.Henriksen.

(SIS)

Åbning af udstilling

Ved åbningen den 10. juli af Marineforeningen, Københavns-afdelings udstilling over maritime effekter i Sparekassen SDS lokaler på Strøget, overrakte formanden, kaptajnløjtnant Flemming Larsen, afdelingens platte 1979 til Chefen for Søværnet.

Overrækkelsen

Platten forestiller i år - i anledning af søværnets torpedobådes 100 års jubilæum - torpedobåden WILLEMOES.

Udstillingen er åben i Sparekassens åbningstid og slutter 23. juli.

(Marineforeningen KBH afd.)

SVANEN og THYRA i "Sjælland rundt"

Dette års kapsejlad "Sjælland Rundt" fik en dramatisk start. Ved 13-tiden den 22. juni begyndte de både, der skulle starte kl. 1400, at begive sig fra Helsingør lystbådehavn mod startlinien. Alle både ønskede tilsyneladende at forlade havnen på samme tidspunkt, hvilket hurtigt udviklede sig til et uoverskueligt kaos. SVANEN og THYRA, der også skulle starte kl. 1400, blev begge fanget mellem snesevis af andre sejlbåde. På grund af kraftig vind og presset fra agten for liggende både blev mange tvunget ind på molernes stensætning, hvor folk så af alle

kræfter kæmpede for at undgå skader. Efter en "kamp" på ca. 45 minutter lykkedes det for SVANEN og THYRA at slippe fri af havnemolerne og ud bag startlinien.

THYRA med spileren sat

Kl. 1400 lød startskud-
det. Med en god kraftig vind
agten fra var de helt ideelle
betingelser for spilersejlad-
s til stede. Den ene farvestrå-
lende spiler efter den anden
blev sat, ligeledes THYRAS
røde og SVANENS blå, to spi-
lere, der hurtigt dominerede
i spidsen af feltet. Søvær-
nets to sejlskibe holdt denne
føring til syd for Hesselø,
hvor vinden løjede af.

Efter flere timers næ-
sten vindstille kom vinden
igen, og for god fart fort-
satte sejladsen rundt om Sjæl-
lands Odde og ned gennem Sto-
rebælt. Det viste sig her -
som ved starten - at en kraf-

tig vind var, hvad SVANEN og THYRA behøvede for at overhale de
mest sejldygtige konkurrenter, og ned til Korsør, hvor vinden
løjede noget igen, førte THYRA med SVANEN lige "i hælene".

Men vinden er lunefuld. Efter at have passeret Storstrøms-
broen med spiler sat, løjede vinden totalt af ud for Stubbekø-
bing. Strømmen var imod, og alle begyndte at drive vest over.

Efter 6-7 timer ud for Skansepynt i Grønsund fortsatte sej-
ladsen forbi Møen og Stevns.

Ved Drogden kom spileren atter op, og nordover fik yderli-
gere en del konkurrenter de to øvelseskutteres agterspejl at se.

THYRA passerede målstregen søndag kl. 1405 blandt de 20
første både og blev nr. 10 i sin klasse.

SVANEN kæmpede hårdt med en 48 fods SWAN båd, da vinden
kort før kl. 1400 tog kraftigt til (omkring styrke 8). Kampen
om placering, den korte mållinie og den pludselige tiltagen i
vindstyrke resulterede desværre i, at såvel SVANEN som SWAN-båden
kom forkert omkring bøjen ved mållinien.

Men rundt om Sjælland kom bådene fra søværnet på godt 48 timer efter ca. 350 sømils sejlads med en god oplevelse rigere. De viste endnu en gang, at med god vind kan ingen sejle fra søværnets øvelseskuttere.

(SSD 3)

Indland kort

I ugen 11.-15. juni gennemførtes udslusningsøvelser for ubådspersonel i Neustadt.

Det er første gang, dansk ubådspersonel gennemfører denne uddannelse i det nye tyske anlæg.

Øvelserne gennemførtes planmæssigt i den 32,5 meter høje udslusningstank under ledelse af instruktører fra Søværnets Frømandskorps og i samarbejde med den tyske tankledelse.

Ubådseskadren har herefter mulighed for at gennemføre udslusningsøvelser såvel i Sverige og Norge som i Tyskland.

Statshavneadministrationen har takket søværnet for assistance i forbindelse med efteruddannelse af havneopsynspersonale i, hvorledes man skal forholde sig over for farlige genstande, som med mellemrum indbringes i havnene. Der har i alt været afholdt tre korte kurser inden for de sidste tre år.

Følgende enheder aflægger uofficielt besøg i Frederikshavn 2.-6. august i forbindelse med Nordisk Kadetstævne 1979:

Mine- og skolefartøjet POHJANMAA fra Finland. Chef: Kommandørkaptajn M.Reumanen.

Korvetterne ÆGER og SLEIPNER samt skolebådene MARSTEINEN og KVARVEN fra Norge. Chef for øvelsesdelingen: Kommandørkaptajn W.Johansen.

Minelæggeren VISBORG og minestrygerne ORNÖ, STURKÖ og TÄRNÖ fra Sverige. Chef for øvelsesdelingen: Kommandørkaptajn G.Back.

Fra Danmark deltager minelæggeren MØEN, minestrygerne GRØNSUND og EGERNSUND samt øvelseskutterne THYRA og SVANEN. Chef for skoledelingen: Kommandørkaptajn G.Mathiesen.

Det samlede antal deltagere i Kadetstævnet andrager ca. 820 mand.

Det svenske ubådsbjærgningsskib BELOS aflægger rutinebesøg i Århus med daglige anløb 7.-9. august i forbindelse med deltage i dansk ubådsbjærgningsøvelse. Derefter aflægges rutinebesøg i Aalborg 10.-13. august. Chef: Kommandørkaptajn A.Hammar. Samlet besætning: 49 mand.

En britisk styrke, bestående af minestrygerne UPTON, ALFRISTON og GLASSERTON (TON-klassen), aflægger uofficielt besøg i Aalborg 14.-17. august. Chef for styrken: Orlogskaptajn C.H.Stoneham. Samlet besætning: 15 officerer samt 72 andre befalingsmænd og menige.

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet DONAU (RHEIN-klassen), missil-kanonbådene S 41 og S 60 (Type 148), missil-kanon-torpedobådene S 63 og S 64 (Type 143) samt torpedobådene PUMA og OZELOT (ZOBEL-klassen), aflægger uofficielt besøg i København 17.-20. august. Chef for styrken: Kommandørkaptajn K. Jancke i DONAU. Flotillechef, kommandør H.J.Meyer-Höper, vil være om bord i DONAU. Samlet besætning: 27 officerer samt 294 andre befalingsmænd og menige.

En svensk styrke, bestående af forsyningsskibet FREJA, torpedobådene SPICA og SIRIUS (SPICA T 121-klassen) samt torpedobådene NORRTÄLJE og YSTAD (SPICA T 131-klassen), aflægger uofficielt besøg i København 17.-19. august. Chef for styrken: Kommandørkaptajn Claes Tornberg. Samlet besætning 150 mand.

En norsk styrke, bestående af motormissilbådene KVIK (SNÖGG-klassen), KJEKK, TRAUST og GNIST (STORM-klassen) samt ØRN (HAUK-klassen), aflægger uofficielt besøg i København 17.-20. august og rutinebesøg i Frederikshavn 20. august. Chef for styrken: Kommandørkaptajn J.H.Lilleheim. Samlet besætning: 55 officerer/kvartermestre og 65 menige.

De vesttyske, svenske og norske enheder deltager i festlighederne i forbindelse med søværnets torpedobådes 100 års jubilæum den 19. august ved Langeliniekaen.

Udland kort

Den vesttyske flåde har afgivet bestilling på 12 Westland LYNX helikoptere. Kontrakten, der inkluderer reservedele og uddannelse, har en værdi af ca. 330 mio. kr. Vesttyskland er det sjette europæiske NATO-land, der er gået ind for denne helikoptertype. LYNX-helikopteren er allerede i tjeneste i England, medens Frankrig, Holland, Danmark og Norge afventer levering.

Leveringen til den vesttyske flåde påregnes at begynde medio 1981, og det er planen, at helikopteren skal anvendes på de seks nye type F-122 fregatter, der er under konstruktion. Helikopternes primære anvendelse vil være i en anti-ubådsrolle, hvorfor de vil blive udstyret med "dipping sonar". Danmark har bestilt i alt 8 LYNX helikoptere, der skal anvendes i fiskeriinspektionstjenesten. De første 3 leveres i marts 1980. Derpå følger 1 hver af de følgende fire måneder. Den sidste leveres i 1981. Søværnets ønske om at indføre denne alsidige helikoptertype som egentlig flådehelikopter med våbenudstyr, som forudsat i forsvarsordningen af 1973, er endnu ikke indfriet.

Med henblik på olieagt i Barentshavet og Karahavet har Sovjetunionen hos det finske selskab Rauma-Repola bestilt tre isforstærkede olieborfartøjer til levering i 1981-82 og til en værdi af over 900 mio. finske mark (ca. 1,2 mia. danske kroner). Borefartøjerne får en længde på 149,4 meter, og borekapaciteten bliver 6 kilometers hul på 600 meters vanddybde. Borefartøjerne får et datastyret navigationssystem, der ved hjælp af satellitnavigation placerer fartøjerne på de ønskede steder og holder dem på plads med 2-3 meters margin, oplyser det norske "Teknisk Ukeblad", der ligeledes omtaler muligheden for norske leverancer af boreudstyr til disse specialfartøjer.

De små, pillelignende kugler af jern, mangan, nikkel, kobolt og andre metaller, der mange steder dækker oceanernes bund, er ikke så gådefulde, som man oprindeligt troede.

Sovjetiske geologer, som har været på en ekspedition med forskningsskibet AKADEMIK VERNADSKIJ i Det indiske Ocean, er

fuldt overbevist om, at metallerne er kommet inde fra land, hvor de er smuldret ud af klippestrukturerne og efterhånden vasket ud med floderne i havet.

Professor Jevgenij Sjnykov, ekspeditionens leder, siger, at analyser har vist, at pillerne i kemisk henseende er identiske med magmatisk klippemateriale i havbundens sedimenter, meddeler det sovjetiske pressebureau APN.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Kadetkorpset på vej til højmesse i Frederikshavn Kirke

Nordisk Kadetstævne 1979

Torsdag den 2. august indledtes i Frederikshavn det 32. Nordiske Kadetstævne med deltagelse af kadetter fra søofficersskolerne i Danmark, Finland, Norge og Sverige.

I den varme morgensol ankom det finske skoleskib POIJANMAA, de norske skoleskibe bestående af korvetterne ÅGER og SLEIPNER, Vedetbådene MARSTETNEN og KVARVEN samt den svenske skoleflotille bestående af minelæggeren VISBORG og minestrygerne ORNÖ, STURKÖ og TÄRNÖ til Frederikshavns østre inderhavn. Den danske skolede-
ling for kadetter, der omfatter minelæggeren MOEN og minestrygerne

GRØNSUND og EGERNSUND samt øvelseskutterne THYRA og SVANEN, var ankommet dagen i forvejen for at klargøre til stævnet.

Under de udenlandske kadetskibes ankomst spillede Søværnets Tamburkorps.

Straks efter ankomsten gik man i gang med de forskellige idrætsarrangementer, som afvikledes i løbet af torsdag, fredag og lørdag. Der blev dystet i nedennævnte discipliner med følgende resultater:

	<u>Danmark</u>	<u>Finland</u>	<u>Norge</u>	<u>Sverige</u>
Volleyball	1	3	4	2
Fodbold	2	4	1	3
Kapsejls	2	4	3	1
Svømning	4	3	1	2
Terrænløb	3	4	1	2
Pistolskydning	1	3	2	4
Atletik	1	3	2	4

Det danske kadethold var gået i "træningslejr" en uge før kadetstævnet, og det bar frugt. Præstationerne resulterede i en samlet 1. plads til værtsnationen, skarp forfulgt af Norges hold på 2. pladsen.

Finalen i 100 meter løb

Særligt spændende var pistolskydningen, hvor resultatet 1464 points er det højeste, der nogensinde er nået ved disse skydninger, kuglestød, hvor sidste stød var det afgørende, og stafetløbet, hvor det danske hold vandt på de allersidste meter under øredøvende, opildnende tilråb fra de danske tilskuere.

Men det afgørende ved stævnet er ikke at vinde - det er vigtigere at være med og derved lære nye kammerater at kende fra de øvrige nordiske lande. Dette har altid været det fornemmeste mål for de nordiske kadetstævner, og det blev opnået på bedste måde ved de mange forskellige arrangementer, som blev afviklet sideløbende med idrætsstævnet.

Først må nævnes en fællesnordisk navigationsøvelse, hvor hver nation deltog med 20 kadetter. Kadetterne blev opdelt i et antal blandede hold fra alle 4 lande, og de gennemførte navigations- og besejlingsøvelser samt en sideløbende konkurrence med forskellige nordiskprægede opgaver og spørgsmål. Dette vellykkede arrangement blev afviklet i den taktiske træner på Kampinformationsskolen.

Det fornemmeste arrangement var Frederikshavns By's kadetbal, som blev afholdt torsdag aften på restaurant "Det gule Pakhus". Også her kunne arrangørerne glæde sig over et vellykket forløb.

De menige besætninger blev betænkt med 3 heldagsbusture, hvor hvert land deltog med 20 menige.

Præmieoverrækkelse til 1000 m stafetholdet

Præmie- og afslutningsceremonien fandt sted lørdag på Frederikshavns Atletikstadion, hvor Søværnets Officersskoles chef foretog præmieoverrækkelsen. Der var skænket mange og fine præmier til såvel individuelle vindere som til vindende hold.

Søndag morgen afholdtes der kirkeparade og en højmesse i Frederikshavns Kirke. Heri deltog samtlige ca. 200 nordiske kadetter. Prædikant var orlogsprovst Claus Harms. Efter højmessens

marcherede alle kadetterne inddelt i nationer med Søværnets Tamburkorps i spidsen tilbage til skibene.

Mandag den 6. august afgik alle de besøgende skibe. Mange mennesker var mødt op for at tage afsked med nye venner fra et andet nordisk land. Hist og her så man en lille vendelbopige viske en tåre bort.

(SOS)

Den svenske marines problemer

Med tilladelse bringes nedenstående uddrag af et nyligt holdt foredrag af chefen for den svenske marine, viceadmiral P. Rudberg. Nogle af de fremdragne problemer er analoge med det danske søværns og vil have interesse for den offentlige debat omkring en kommende dansk forsvarsordning:

"Den tekniske udvikling og krav til svensk forsvar.

De omgivende havområder og Skærgården er klare plusværdier for svensk forsvar. Den våbentekniske udvikling stiller følgende krav til svensk forsvar:

- Der må kunne reageres hurtigere over for den stærkt øgede militære transportkapacitet på havet og i luften.
- Der må lægges mere vægt på mobilitet, spredning og beskyttelse. Mobiliteten er vigtig for at kunne parere mod forandringer i operationernes udvikling. Spredning og beskyttelse er vigtig for overlevelse.
- Der må udvikles et forsvar i dybden, og dybde i forsvaret bør i størst mulig udstrækning søges uden for og i kystområderne.

Den svenske marines rolle i morgendagens forsvar.

Marinen bør på grund af behovet for dybde i forsvaret spille en større rolle end den - af økonomiske årsager - er tiltænkt i dag.

- De stærkt øgede muligheder for overvågning og ledelse af søkrigsoperationer er et plus. Opklaring ved hjælp af fly, passiv elektronisk indhentning og ikke mindst helikoptere vil muliggøre bedre, hurtigere og sikrere information til kampenhederne.

Helikoptere kan på lang afstand give direkte måludpegning til kampenhederne og vil tillade disse at udnytte fordelene ved elektronisk tavshed.

- Opklaringsmidlerne vil i forbindelse med langtrækkende missiler muliggøre koncentreret indsats fra spredte mobile grupper af våbenbærere. Overfladeenhedernes store mobilitet muliggør hurtig tilpasning til forandringer i den operative situation. Dybdeforsvaret til søs overtages i et vist omfang af de langtrækkende missiler.
- Som en fortsættelse og komplettering af dette dybdeforsvar indgår ubåde, som har en stor mulighed for skjult optræden og dermed øget overlevelsessevne. Missilbevæbning af ubåde er en nærliggende fremtidsmulighed.
- Som et yderligere supplement til kystforsvaret bør opstilles missilbatterier med middelrækning.
- Miner spiller en væsentlig rolle i dybdeforsvaret både til søs, langs kysten og i snævre indløb. Minen er den svagere parts våben. Det er et effektivt våbensystem, som medfører tidskrævende rydningsoperationer og dermed forsinker modstanderens operationer.
- På væsentlige kyststrækninger og især i Skærgården må kystforsvaret suppleres med fast og mobilt kystartilleri.

Den svenske marine under neutralitet og fred.

I en krigssituation, hvor Sverige formår at bevare sin neutralitet, vil der blive stillet større krav til marinens beredskab og styrke til søs og langs kysterne både i kvantitativ og kvalitativ henseende, ting, som det skortede på i 1914 og 1939. Landet må kunne væge sig mod militære trusler og pressionser og må kunne beskytte sin væsentlige skibsfart. Der må være styrke til at hindre, at de krigsførende parter misbruger svensk søterritorium til egen fordel. Dette er entydige folkeretlige krav.

I fredstid skal fiskeri og økonomiske zoner overvåges, en væsentlig opgave for marinen, som imidlertid kræver et tilstrækkeligt antal fartøjer. Sverige står over for at udvide territorialfarvandet fra 4 til 12 sømil, hvilket vil øge svensk territorium med 9 %.

Andre vigtige opgaver er redningstjeneste til søs, videnskabelig udvikling og uddannelse på undervandsområdet, deltagelse i søopmåling og isbrydning. Set fra statens side indebærer marinens løsning af disse opgaver en rationel udnyttelse af forhåndenværende ekspertise.

Afslutning.

De taktiske fordele, som gives af den maritime geografi, omfattende hav-, kyst- og skærgårdsområder, har Sverige ikke råd til at afsige sig.

I 1958 vurderedes det - på baggrund af mulighederne for en kort og heftig kernevåbenkrig - at udviklingen motiverede en nedskæring af marinen, idet andre våbensystemer kunne overtage deres opgaver - specielt angrebsfly. Den økonomiske nedskæring fandt også sted.

Udviklingen har siden vist, at denne beslutning ikke var rigtig. I stedet for har studier m.v. vist betydningen af en stærk maritim komponent i samvirke med fly som en klar overlegen koncept. Men marinens midler er ikke blevet øget siden 1958. Sveriges forsvar må være balanceret og afpasset til at møde en stigende skala af situationer og konflikter fra det "grå niveau" over neutralitetsværn til krig.

Marinens opgaver inden for denne skala er åbenbare og vigtige. Den svenske militærgeografi og den tekniske udvikling giver de maritime stridskræfter væsentlige og øgende fordele. Men det forudsætter, at den nedadgående tendens for marinen vendes. Marinen har behov for øgede materielinvesteringer på ca. 200 mio. sv.kr. om året for at bremse den omtalte udvikling."

(MST)

Anskaffelse af fly og helikopter til fiskeriinspektionen

Finansudvalget tiltrådte 27. juni en indstilling om bevil-
ling af 200 mio.kr. til anskaffelse af 3 jetfly og 1 LYNX-heli-
kopter til fiskeriinspektionstjenesten. Anskaffelserne skal ses
som en fortsat udbygning af fiskeriinspektionen, som Finansud-
valget i juni 1977 gav tilslutning til gennem en anskaffelse af
7 LYNX-helikoptere samt navigations- og kommunikationsudstyr.
LYNX-helikopterne skal erstatte de snart udtjente ALOUETTER.

Det endelige valg af flytype fandt sted efter bevillingens
godkendelse, og den 29. juni indgik Flyvematerielkommandoen kon-
trakt med firmaet Gulfstream American om levering af 3 fly af
typen GULFSTREAM III.

Flyet har følgende data: Max. hastighed ca. 500 knob. For-
lægningsfart 445 knob. Aktionsradius ca. 4000 sømil. Max. opera-

tionshøjde 45.000 fod (13.700 meter). Vingefang 23,7 meter. Længde 25,3 meter. Max. last ca. 2 tons eller ca. 19 passagerer.

GULFSTREAM III på vingerne

Der er ved valget af dette fly taget hensyn til, at samme fly på et senere tidspunkt vil kunne anvendes som afløser for flyvevåbnets nuværende middeltunge transportfly af typen C-47, der er ca. 30 år. GULFSTREAM III er således anvendelig i følgende typer af opgaver:

- Fiskeriinspektion.
- Eftersøgningsopgaver.
- Transportopgaver, herunder
- Personeltransport og
- Sygetransport.

Levering af flyene vil efter planerne ske i 1981.

(FST)

Nijmegen Marchen 1979

I år var der især to ting, der gjorde årets Nijmegen March forskellig fra tidligere års! For det første var det 70 år siden den første march gennemførtes - i 1909 - og for det andet var det første gang, søværnet var udset til at stå for det danske forsvars deltagelse - at lede delegationen. Med uvurderlig hjælp og en særdeles positiv indstilling fra såvel vore egne forsyningsfolk som fra de øvrige værn, lykkedes det at få stablet trans-

port-, lejr- og administrationssektionen på benene og få alt - ikke mindst sanitets- og messetjenesten - til at fungere, inden den første marchdeltager dukkede op i Nijmegen søndag den 15. juli.

BESKYTTERENS hold - stadig i fin form

Der var i år rekorddeltagelse fra søværnet, idet et "blandet" hold (mange kadetter fra Søværnets Officersskole) under ledelse af Nijmegenveteranen premierløjtnant K.Vogn startede med 15 mand, og et hold på 11 mand fra inspektionsskibet BESKYTTEREN marcherede under overkonstabel René Rasmussens ledelse. Derudover deltog flere "ældre" fra søværnet som individuelt marcherende. BESKYTTERENS hold blev forstærket med 2 mand fra det maritime hjemmeværn, som i øvrigt gennemførte i fin stil. Vi var vel nok lidt spændte på, om inspektionsskibets hold ville være i stand til at gennemføre de særdeles krævende fire-dages marchture (hver på 40 km med 10 kg oppakning) - men selv om en af de unge måtte opgive, gennemførte holdet. Dette på trods af de meget vanskelige træningsforhold, som tre måneders ophold i de nordatlantiske farvande naturligvis sætter for deltagerne.

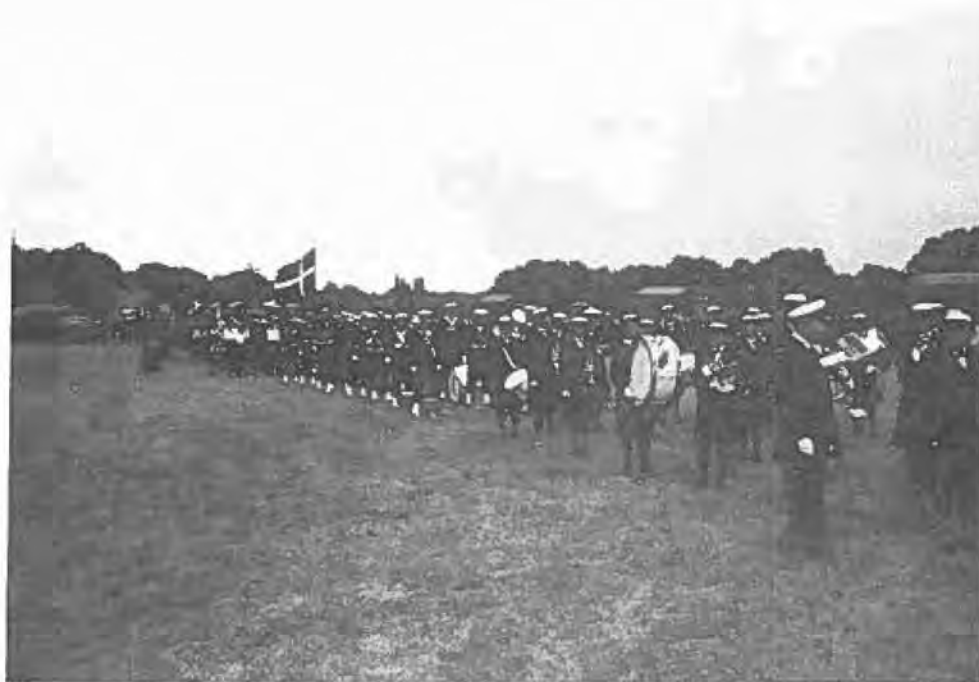
Vi fik i denne forbindelse lejlighed til at stifte bekendtskab med et gruppe-sammenhold og et kammeratskab, som vel nok de fleste ikke tror eksisterer mere - denne opfattelse blev her kraftigt gjort til skamme! Well Done!

Under marchens sidste to dage aflagde Forsvarschefen og Chefen for Søværnet besøg i såvel Heumensordlejren som i honnørbyerne og på rasteplasserne.

Viceadmiralen hilser på en af marchveteranerne

Det var vort indtryk, at viceadmiralen var glædeligt overrasket over såvel delegationens organisering af alle hjælpefunktionerne som over marchdeltagernes indsats - hvilket sidste viceadmiralen fik lejlighed til at give udtryk for over for deltagerne ved bl.a. mødet på rasteplasserne og ved den sidste dags "honnørparade".

Søværnets kontingent klargør til "honnørparaden"

Nævnes bør også Søværnets Tamburkorps og Kvindelige Mariners Musikkorps' deltagelse i diverse koncerter og tattoo's. Begge optrådte med stor bravour og høstede store og fortjente bifald overalt, hvor de viste sig.

For os, som var med for første gang, var dette en fantastisk og overvældende oplevelse - og for veteranerne endnu en gentagelse af tidligere tilsvarende oplevelser!

Forhåbentlig vil der fremover stadig være muligheder for, at søværnets personel kan deltage i denne - både sportslig og på anden måde - helt fantastiske oplevelse!

(SKS)

Nyt skib til Fiskeriministeriet

Frederikshavn Værft afleverede 18. maj et nyt fiskeriinspektionsskib til Fiskeriministeriet. Skibet, der blev navngivet HAVORNEN, er det første af typen OSPREY (engelsk for fiskeørn)

HAVORNEN under gang

710 A med følgende data: Displacement 335 tons, længde 50 m, bredde 10,5 m, dybgang 2,75 m. Skibet har to hovedmotorer på hver

2320 Hk. Farten ved to motorer angives til 20 knob. Besætningen består af 15 mand, og der er sørget for en meget moderne beboelse. Skibet er herudover udformet således, at det vil være i stand til at medføre en helikopter.

Frederikshavn Værft har siden underskrevet kontrakt med Burma om levering af et lignende fartøj, dog indrettet efter de specielle tropiske konditioner. Skibet skal leveres i 1980. Burma har til hensigt at kontrahere yderligere to skibe af samme type, formodentlig til levering i 1981. Også den amerikanske kystvagt har udvist interesse for skibstypen.

(MST)

Indland kort

Den belgiske minestryger ARTEVELDE (Ex-amerikansk Mine Sweeper Ocean Type 498) aflægger uofficielt besøg i Århus 23.-27. august. Chef: Løjtnant M.J.J.Verhulst. Samlet besætning: 6 officerer samt 58 andre befalingsmænd og menige.

Der er ved Torpedobådseskadren blevet oprettet en officersklub. Blandt klubbens mange formål er at knytte kontakt til tidligere torpedobådsofficerer.

Klubben har nu snart bestået i et år, og bestyrelsen finder, at klubben er levedygtig. Blandt de aktiviteter, som bestyrelsen påregner at gennemføre, er en årlig tilbagevendende kontaktdag, hvor passive medlemmer får mulighed for dels at gense hinanden og fortælle anekdoter, men også får lejlighed til at møde den nuværende officersbesætning i eskadren.

Som passive medlemmer kan optages alle officerer, der har gjort tjeneste ved Torpedobådseskadren i mindst 6 måneder.

I perioden fra 1975 til 1977 har Miljøstyrelsens havundersøgelsesskib MARTIN KNUDSEN en gang om måneden foretaget målinger af koncentrationen af forskellige næringssalte og plankton i Kattegat, Lillebælt, Storebælt og Øresund samt i den vestlige del af Østersøen. Undersøgelserne har vist, at produktionen af planteplankton i de åbne danske farvande sammenlignet med tidligere målinger generelt ikke er steget eller kun øget en smule. For Østersøens vedkommende har man dog ikke haft ældre målinger at sammenligne med.

Selv om det ikke har været projektets formål at klarlægge årsagerne eller graden af forurening, kan det ud fra resultaterne konstateres, at der ikke i almindelighed har kunnet påvises ugunstige virkninger af udledning af næringssalte i åbne danske farvande. De mange millioner data, der er indsamlet, vil kunne danne basis for fremtidige undersøgelser af vandkvaliteten.

Udledningerne af spildevand fra de større by- og industri-samfund har tilsyneladende ikke forringet de biologiske livsbetingelser for fisk og andre dyr i danske farvande, meddeler Miljøstyrelsens havforskningslaboratorium.

Udland kort

Den amerikanske flåde højste 7. juli kommando i ubådsmoderskibet EMORY S.LAND (AS 39), der er det første af en serie på tre. Skibet er konstrueret til at yde såvel vedligeholdelsesmæssig som logistisk støtte til den amerikanske flådes atomdrevne angrebsubåde, herunder LOS ANGELES-klassen, i forbindelse med denne klasses fremskudte operationer. Moderskibet er i stand til at yde støtte til 12 undervandsbåde, herunder at have fire både på siden ad gangen.

Skibet har et displacement på 24.000 tons fuldt udrustet og er ca. 210 meter langt og 27 meter bredt. Det fremdrives ved damp-turbiner. Udholdenhedsfarten er angivet til 18 knob og max.farten til 20. Armeringen består af 4 stk. 20 mm og 2 stk. 40 mm i enkeltaffutage. Besætningen er på ca. 1350 m/k og vil måske komme til at omfatte 100 kvinder. Fire kvindelige officerer forventes klar til tjeneste i 1980.

Den østtyske marine har fra Sovjetunionen fået leveret sin fregat nummer to af KONI-klassen. Skibet er blevet navngivet BERLIN. Den første enhed blev leveret i 1978 og fik navnet RO-STOCK. Det antages, at KONI-klassen skal erstatte den østtyske flådes fire fregatter af RIGA-klassen, der er under udfasning. Armeringen består af 4 stk. 76 mm kanoner i dobbeltaffutager, 2 dobbelte 30 mm kanoner, en dobbelt affyringsrampe for overflade-til-luft missiler samt to affyringsramper for anti-undervandsbåds raketter. Herudover besidder klassen en minelægningskapacitet. Fremdrivningsmaskineriet er et kombineret diesel og gasturbine

anlæg. Max.farten anslås til at være 30-32 knob. Enhederne har et displacement på ca. 2100 tons og har en besætning på 130 mand.

Den britiske fabrik LUCAS AEROSPACE har tegnet kontrakt med det amerikanske firma McDONNELL DOUGLAS om bygning af affyringscontainere til den engelske flådes undervandsbåds-affyrede version af anti-skibsmissilet HARPOON.

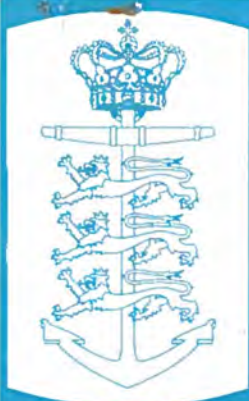
Containeren, der er fremstillet af aluminium, er 6,2 m lang og har en diameter på 53,4 cm. Den skal indeholde HARPOON-missilet og udskydes gennem undervandsbådens torpedorør med den funktion at beskytte missilet på dets vej op til overfladen.

Leveringen påbegyndes i oktober 1980. Kontrakten, der løber til juli 1986, indgår i aftaler om medproduktion og skal ses på baggrund af en 50 millioner dollar ordre på HARPOON-missiler, England har placeret i USA. HARPOON-missilet er nu under introduktion i 5 NATO-lande.

E.B.

S. Kieler

Stabschef ved Chefen for Søværnet

Nr. 23/79
3 SEP 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

Jubilæumsdeltagerne ved Langeliniekajen

Torpedobådernes 100 års jubilæum

Ekkoet af de salutter, der indledte det vesttyske, norske og svenske flådebesøg ved Langeliniekajen i København i anledning af Torpedobådsvåbnets 100 års jubilæumsdag den 19. august, er forlængst døet bort. Tonerne fra Kvindeligt Marinekorps' orkestres festlige spil på kajen under enhedernes ankomst fredag morgen såvel som tonerne fra "The Swinging Fives" æggende rytmer under den jubilerende eskadres afsluttende asfaltbal på kajen søndag aften for besætningerne fra de i alt 30 enheder - 29 sej-

lende og 1 kørende - er forlængst tonet bort over vandet. Og de sidste blomsterbuketter er visnet - men tilbage lever i eskadren mindet om festlige og frydefulde dage under et jubilæum, som var både begivenheden og eskadren værdigt.

Indrømmes må det straks - Torpedobådseskadren var i sjælden grad begunstiget under jubilæumsfestlighederne.

For det første var vejrguderne nådige, og månedens kolde og våde vejr blev afløst af det skønneste sensommervejr - med varighed netop i de 3 dage, som jubilæet varede.

CHITRE = KK & F BOK
Chefen for Torpedobådseskadren hilser på Kvindeligt Marinekorps orkester.

For det andet var offentlighedens interesse så stor, at man med rette kunne tale om en københavnerbegivenhed - søndag eftermiddag under præsentationssejls og offentligt besøg om bord anslog politiet, at der var ca. 10000 mennesker på Langelinie, og al trafik blokeret.

For det tredje - og heri ligger også årsagen til publikums interesse - havde eskadren en for dansk forsvar helt usædvanlig landsomfattende pressedækning. Initiativet hertil var eskadrens, men det glædelige var den meget positive holdning til eskadren og dens virke og formåen, som uden undtagelse prægede samtlige reportager m.v.

Og sidst, men så sandeligt ikke mindst, gjorde assistance fra forskellig side det muligt for eskadren at afvikle det omfattende jubilæumsprogram med bl.a. præsentationssejlad, modtagelse på Københavns Rådhus, udflugtsture for gæstende og egne besætninger, receptioner og sportsskampe inkluderende travalleroning langs Langelinie mellem de 4 deltagende nationer. Til præmier anvendtes jubilæumsmedaljer ophængt i rød-hvide bånd. Eskadren er glad og taknemlig for den interesse og støtte, som vi-
stes af bl.a. Kvindeligt Marinekorps Musikkorps, Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv, Søværnets Flyvetjeneste, Søværnets ITV-gruppe, Søværnets mobile Udstilling, Søværnets Eksercerskole med Tamburkorpset. En særlig tak stiles til "medarrangeren" af jubilæet Flådestation København.

Eskadren modtog under jubilæumsfestlighederne mange smukke og værdifulde gaver fra myndigheder og foreninger, adoptionsbyer og enkeltpersoner. Det vil føre for vidt her at omtale alle disse gaver - malerier og medaljer, billeder og bøger, skibsmodeller, våbenskjolde, blomster m.v. - som ofte bar præg af stor opfindsomhed, men et enkelt kuriosum skal nævnes: Eskadren modtog fra privat eje en krigspistol til torpedo, årgang 1876, som - nu - er den eneste i søværnets eje. Alle disse smukke ting vil finde plads i eskadrens bygning på Holmen.

På den solmættede himmel over Torpedobådsvåbnets 100 års jubilæum var der kun een enkelt sky: Bevidstheden om, at der rundt omkring i og uden for søværnet befandt sig mange personer, som tidligere har forrettet fremragende tjeneste i eskadren, og som vel gerne ville have været med i disse festlige dage. Vi håber i eskadren på forståelse for, at vel havde vi hjerterum, men desværre ikke husrum - vi sprængte næsten vore grænser.

Hverdagen er tilbage - det kom den hurtigt, som det sømmer sig for en eskadre, der altid har vist evnen til at dele sin tid mellem arbejde og leg. Vi kom til Langelinie fra den foregående uges torpedoskydninger i Kattegat og sejlede direkte tilbage mandag formiddag for at fortsætte. En værdig operativ indramning af en 100-års festlige jubilæum.

(TBE)

Flot præstation

Med deltagelse af 11 nationer afvikledes fra 27. juli til 2. august de militære mesterskaber i sejlads.

Sidste år fandt konkurrencerne sted i Holland, og da blev Danmark nr. 1. I år fandt sejladserne sted i San Diego, Californien, og der blev sejlet i en amerikansk sejlbat af typen REBEL.

Ved dygtig sejlads lykkedes det konstabel S.R.Jensen og værnepligtig J.Melchior, som deltagere fra det danske søværn, at genvinde verdensmesterskabet og få guldmedalje. Nr. 2 og sølvmedaljemodtager

blev Vesttyskland, medens Sverige som nr. 3 fik bronze.

(SKS)

USAs forsvarsorganisation

På præsident Carters foranledning er der i det amerikanske forsvarsdepartement i det forløbne år foretaget studier både af den nationale kommandostruktur og af den øverste ledelses organisation. Studiearbejdet er blevet ledet af 2 civile embedsmænd og har været forelagt den øverste militære ledelse "The Joint Chiefs of Staffs" (JCS) til udtalelse.

Den øverste militære ledelse i USA består af et forsvarsråd, hvis formand har generals/admiralsrang, og som nærmest kan sidestilles med den danske forsvarschef. I rådet indgår endvidere de 4 værnschefer for hæren, flyvevåbnet, flåden og marinekorpsen.

Rådet støtter stærkt konklusionen i de foretagne studier, som siger, at den fundamentale JCS organisationsform er sund. Cheferne vil fortsætte med at finde yderligere måder til forbedring af den fælles militære rådgivning opadtil, men målet med

anstrengelserne må være evolutionære ændringer af det eksisterende system. Ressourcestyring i en tid med begrænsede midler er et væsentligt aspekt i den organisatoriske udvikling af JCS. Et øget ansvar - såvel individuelt hos formanden som kollektivt hos rådet - synes ønskeligt.

Cheferne for værnsfælles og værnsspecifikke kommandoer under den øverste ledelse er aktive, men begrænsede deltagere i resourcestyring og fastsættelse af styrkemål. Disse kommandochefers rolle er blevet foreget i de senere år som et resultat af den evolutionære udvikling af kommandostrukturen, og de er stærkt involverede i det fælles strategiske planlægningssystem - som styres af departementet via JCS - specielt hvad angår det såkaldte PPB-system (Planning, Programming and Budgeting System). Dette system er nylig blevet forbedret for at tilsikre kvalitet, anvendelighed og hurtighed i forbindelse med JCS indstillinger til forsvarsdepartementet angående ressourcefordelinger.

(MST)

BELOS-øvelse 7. - 12. august

Tirsdag den 7. august kl. 0700 indledtes den årlige ubådsbjærgningsøvelse med det svenske ubådsbjærgningsskib BELOS.

Ubåden TUMLEREN dykkede stilleliggende nord for Sletterhage fyr og gik på bunden.

Netop her findes et område med dybder op til 50 m.

Efter at TUMLEREN havde meldt klar, dykkede personel fra Søværnets Frømandskorps fra orlogskutteren LÆSØ ned til TUMLEREN og fastgjorde en bøjle over agterste nødluge samt en nedhalerwire til BELOS-klokken.

Efter at BELOS var opankret, blev BELOS-klokken firet ned til ubåden. Fra klokken er man i stand til gennem skueglas at betragte berøringsfladen på ubåden, således at det sikres, at klokken står rigtigt omkring nødlugen.

Klokken bliver herefter fastspændt til ubåden og holdes yderligere på plads af vandtrykket.

Efter udveksling af bankesignaler bliver nederste og øverste nødluge åbnet, og ubådsbesætningen kan kravle direkte op i klokken. Klokken kan tage 7 personer ad gangen.

Tirsdag blev der gennemført 2 ture med klokken. Onsdag 3 ture, således at hele ubådsbesætningen blev "reddet".

Torsdag den 9. august, som var reservedag for BELOS-øvelsen, blev benyttet til en luftfornyelsesøvelse.

Ubådsbjærgningsskibet BELOS

Personel fra Frømandskorpset dykkede fra LÆSØ ned til TUMLEREN og monterede til- og afgangsslanger til specielle schwitzerstudse monteret på ubåden. Ved hjælp af en kapselpumpe og en kompressor monteret om bord i LÆSØ er det muligt at kontrollere ubådens luftsituation. Såvel kultveilte, ilt, brint samt klor-koncentration kan kontrolleres, og det er endvidere muligt at give ubåden frisk luft eller ren ilt.

BELOS-ugen afsluttedes med et meget vellykket weekend ophold i Aalborg for BELOS, TUMLEREN og SJÆLLAND.

(TUML)

Tactical Fighter Weaponry Oksbøl 79

Flyvevåbnets Tactical Fighter Weaponry (TFW) blev afviklet fra 13.-31. august. Den første uge, der var helliget procedurer for samarbejde mellem skibe og fly, blev til forskel fra tidligere år afviklet i Kattegat-området.

En flådestyrke repræsenterende en fjendtlig landgangsstyrke opererede dagligt i farvandet mellem Hesselø og Læsø. Denne styrke havde til luftforsvar, foruden missiler og kanoner, tillige en gruppe fly - en såkaldt "Combat Air Patrol" - til rådighed i den overvejende del af perioden. Styrken blev daglig ca. hvert 20. minut angrebet af "Fighter Bombers" i grupper á 4-8 fly. Disse angreb blev dirigeret af torpedobåde af WILLEMOES-klassen eller af den mobile base (MOBA). Landgangsstyrken blev også udsat for koordineret angreb fra torpedobåde og fly, ligesom elektronisk "jamming" af forskellig art blev anvendt mod styrken.

Landgangsstyrken blev ugen igennem repræsenteret af PEDER SKRAM, FALSTER og den vesttyske fregat AUGSBURG. Desuden deltog i kortere perioder HERLUF TROLLE og to minestrygere fra den danske skoledeling.

Det var meget givtigt for PEDER SKRAM at deltage i TFW 79, dels som leder af landgangsstyrken, dels som mål for de ca. 400 angribende fly af forskellige nationaliteter. Styrkens gode forsvarsberedskab blev bekræftet under øvelsen.

Øvelsen var begunstiget med relativt godt vejr, således at kun få missioner måtte aflyses. Flyvevåbnet gav efter ugens afslutning udtryk for stor tilfredshed med øvelsens afvikling og resultater.

(PESK)

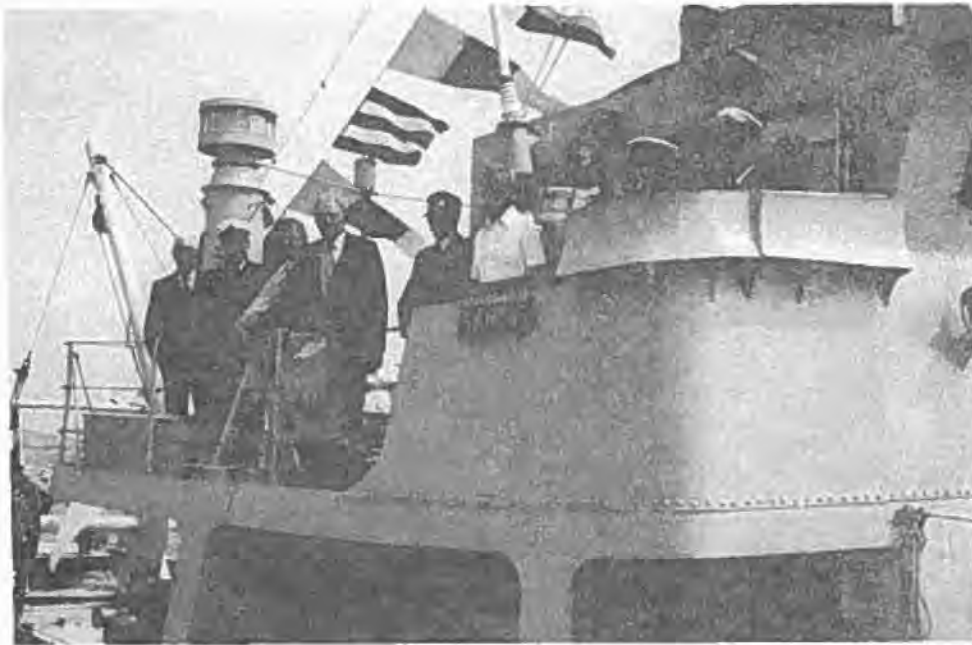
Sydlangeland Kommune adopterer orlogskutteren SAMSØ

Ved en særskilt højtidelighed i forbindelse med by- og havnefest i Bagenkop weekenden 14.-15. juli blev orlogskutteren SAMSØ adopteret af Sydlangeland Kommune.

SAMSØ ankom til Bagenkop fredag eftermiddag for klargøring og tilrigning til illumination og flagning over toppen. Den formelle adoptionshøjtidelighed fandt sted ved en parade lørdag den 14. juli kl. 1000, hvor borgmester og skibschef udvekslede byvåben/våbenskjold. Borgmesteren motiverede i en tale til besætningen det opståede ønske om at adoptere SAMSØ med henvisning til den nære tilknytning, kutteren altid har haft til Bagenkop by og egn gennem den assistance, der gennem tiden var ydet ved fund af sprængfarlige sager, havarier og nødsituationer til søs og specielt den assistance, som SAMSØ i den forgange isvinter havde

ydet den lokale kutterflåde. Chefen for SAMSØ returnerede med en kort takketale.

Adoptionshøjtideligheden overværedes af repræsentanter for by og kommune samt Langelands Marinedistrikt.

Fra rundvisning på SAMSØ

Herefter var der rundvisning med ledsagende orientering om bord, afsluttende med en frokost.

Ved offentligt besøg om bord lørdag eftermiddag registreredes i de halvtanden time, besøget varede, 187 gæster - lokale beboere, byfestedeltagere og turister, bl.a. fra de mange lystfartøjer, som fyldte havnen til sidste plads.

I de sportslige aktiviteter - stafetroning på næsten bæredygtige lastepaller, tovtrækning over havneindløbet og stødstangsdyst fra rofartøjer - deltog SAMSØ besætning, forstærket med to mand fra Langelands Marinedistrikt, sammen med tre lokale hold. Kommuneadministrationens hold vandt de fleste discipliner foran Svendborg Frømandsklub, SAMSØs hold og det lokale byhold af fiskere.

I lørdagens afsluttende cocktailparty om bord deltog 45 specielt indbudte gæster.

Om søndagen afholdt kommunen en frokost for hele SAMSØs besætning i rådhusets kantine, i hvilken forbindelse besætningen orienteredes om kommunens forvaltning.

En redningsdemonstration med en ALOUETTE helikopter i samarbejde med SAMSØ over fægebassinet blev overværet af flere hun-

drede mennesker, ligesom den efterfølgende præcisionssejls med deltagelse af 21 flag- og reklamesmykkede fiskekuttere med havnefestdeltagere om bord tiltrak berettiget opmærksomhed.

(SAMS)

Mærkedag

Den 1. september fylder Hs.Excellence, Dr.Phil. H.C.Vice-admiral A.H.Vedel 85 år.

Viceadmiral A.H.Vedel var chef for Søværnskommandoen og direktør for Marineministeriet 1941-50. Chef for Søværnet fra 1950-58. Det var viceadmiral Vedel, der den 29. august 1943 gav den historiske ordre til sænkning af flåden.

Viceadmiral A.H.Vedel var som chef for Søværnet højt estimeret i befolkningen og blandt politikerne. Her ses viceadmiralen og statsminister H.Hedtoft om bord på fregatten NIELS EBBESEN under Grønland i 1948.

(privat foto)

(MST)

Søværnets Atletikstævne afviklet

Søværnets årlige atletikstævne blev afholdt den 10. august på Holmens Idrætsanlæg.

Trods silende dagsregn blev alle disciplinerne gennemført planmæssigt.

Præmieoverrækkelse

Forsvarschefen overværede stævnet og overrakte præmier til vinderne i håndgranatkast.

(IKO)

Uddannelsesbeviser

Det gamle velkendte svendebrev udleveres nu ikke mere. Nu hedder det uddannelsesbeviser, både civilt og militært.

Med udgangen af juli har knap 1700 overkonstabler og konstabler under konstabelordningen (L) modtaget uddannelsesbevis (svendebrev, lærebrev, certifikat).

Værkstedsskolen Artillerilinie (AR) afsluttede i juli 79. 5 overkonstabler bestod alle med et "Vel udført". 2 fra holdet fortsætter tjeneste i søværnet.

Afslutning juli 79 for hold AR 2/74

Også på Værkstedsskolen Maskinlinie var der afslutning. 1 overkonstabel fik et "Særdeles vel udført", 5 "Vel udført" og 4 "Bestået". 5 fra holdet fortsætter tjeneste i søværnet.
(SKS)

Indland kort

Det britiske inspektionsskib SHETLAND (ISLAND-klassen) aflægger uofficielt besøg i Thorshavn 12.-13. september. Chef: Kaptajnløjtnant K.J.McK.Ayres. Samlet besætning: 4 officerer samt 20 andre befalingsmænd og menige. Endvidere vil chefen for de allierede styrker i Østatlanten - Commander-in-Chief Allied Forces Eastern Atlantic - Admiral Sir James Eberle være om bord.

Det argentinske sejlskoleskib LIBERTAD aflægger uofficielt besøg i København 6.-10. september. Chef: Kommandør E.P.Montemayor. Samlet besætning: 23 officerer, 117 kadetter samt 244 andre befalingsmænd og menige.

Det britiske undervandsbådsmålskib WAKEFUL aflægger uofficielt besøg i Aalborg 7.-11. september. Chef: Kaptajnløjtnant M.D.Y.Phillips. Samlet besætning: 4 officerer samt 16 andre befalingsmænd og menige.

Mandag den 6. august foretog ubåden NORDKAPEREN sejlads med forsvarsminister Poul Søgaard.

Ministeren blev med gummibåd overført til NORDKAPEREN ud for Tejn Havn, hvorefter ubåden foretog en præsentationssejlads i området vest for Christiansø.

Efter sejladsen blev forsvarsministeren overført med gummibåd til bevogtningsfartøjet NYMFEN, der satte ministeren i land på Christiansø.

Knappenålene eller det lille modelskib på verdenskortet hjemme på rederikontorerne kan nu afløses - også her - af en dataskærm eller telex-papir. Ved et simpelt telexopkald til et skib svares der automatisk tilbage, hvor skibet befinder sig i længde og bredde, kursen, farten og forventet ankomst til næste havn - uden at nogen om bord er blevet spurgt endsige purret af den grund. Det er Magnavox, som har udvidet sin satellitmodtager med dette apparatur i form af en såkaldt lagringsenhed, der løbende opmagasinerer de seneste navigationsdata fra MX 1102-anlægget, der er det egentlige satellit-navigationsudstyr. MX 1102 bestemmer som bekendt skibets position på basis af satelliter. Når det er gjort, bestikregner udstyret automatisk frem til næste satellitpassage - og så fremdeles. Alt sker med ca. en tiendedel sømils nøjagtighed. Det er disse oplysninger, som nu kan indhentes hjemmefra ved at kalde skibet på telex og udløse svaret fra lagringsenheden - uden at nogen om bord ulejlighes, oplyser tidsskriftet "Søfart".

Udland kort

Tyske Værft er ved at afslutte færdiggørelsen af to landgangsfartøjer til Den nigerianske Marine. Fartøjerne, der har typebetegnelsen LSM 1300, er en videreudvikling af "Klasse 502", som Den vesttyske Marine i 60'erne konstruerede til afløsning for EIDECHSE-klassen. Projektet blev imidlertid opgivet i 1971 af økonomiske årsager. De to landgangsfartøjer har fået navnene AMBE og OFIOM. De er bygget efter Roll on/Roll off princippet og har et displacement på 1470 tons. Løfteevnen angives til 400 tons, heri inkluderet 106 soldater. Max. farten er 17 knob, og besætningen andrager 56 mand. Armeringen, der består af 1 stk. 40 mm og 2 stk. 20 mm kanoner, leveres af henholdsvis det svenske firma Bofors og det schweiziske firma Oerlikon.

Et eksperthold fra det sovjetiske videnskabsakademis fjernøstlige filial har indledt eftersøgningen af sejlskibet SKT.PE-
DER, som Vitus Bering benyttede på sine ekspeditioner i midten af det 18. århundrede. Man håber at finde resterne af skibet i nærheden af øen, der bærer Berings navn, i havet af samme navn. Det var dér Berings sidste ekspedition endte i 1741, da skibet på vej tilbage fra det nordamerikanske fastlands kyst blev slået til vrag. Det er aldrig blevet helt klarlagt, under hvilke omstændigheder skibet forliste, og den danskfødte forsker, hvem en lang række geografiske opdagelser i Det fjerne Østen skyldes, mistede livet sammen med sin besætning, meddeler det sovjetiske pressebureau APN.

Det meste af det affald, der dumpes eller udledes i havet, fordeler sig ikke, som man tidligere troede, på store dybder, men hober sig op i de øvre lag. Naturligvis er netop disse lag de økologisk mest sårbare. Det er den konklusion, som et forskerhold fra Sovjetunionens Institut for Oceanologi er nået til på ekspeditioner med vejrskibene PASSAT og ERNST KRENKEL i Nordatlanten.

De har efterkontrolleret observationerne ved to besøg med et års mellemrum i farvandene omkring Shetlands-øerne og Færøerne. I begge tilfælde var observationerne ens.

Forskerne pointerer, at situationen er alvorlig, fordi opbygningen af forurenende stoffer volder uoprettelig skade på livet i havet. Den dræber f.eks. planktonet, hovedleverandøren af ilt i overfladevandet, og således det første led i opretholdelsen af havets produktivitet.

Det haster med at få truffet yderligere forholdsregler i international målestok for at hindre yderligere forurening først og fremmest med industrispildevand og olie fra tankskibe, meddeler det sovjetiske pressebureau APN.

E.B.

S. Kieler

Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Det danske kontingent

DET MILITÆRE VERDENSMESTERSKAB I SEJLADS GIK TIL DANMARK.

Som kort omtalt i Søværns-Orientering nr. 23/79 vandt Danmark det militære verdensmesterskab i sejlads 1979. Her følger en mere udførlig beretning om begivenheden.

For 22. gang afholdtes C.I.S.M. SEA WEEK (militære verdensmesterskaber i sømilitær femkamp og sejlads). Stævnet fandt sted i San Diego i Californien med deltagelse fra Vesttyskland, Argentina, Bangladesh, Brasilien, Danmark, USA, Holland, Norge og Sverige. Derudover var der observatører fra Sudan og Zaire.

Danmark deltog i sejlsport med 2 besætninger fra søværnet, der sejlede i jolle type REBEL, som kun findes i Amerika, hvilket var et handikap for de fleste deltagere.

Søværnet havde valgt WAYFARER-jollen til udtagelsessejladsen, der fandt sted i Vedbæk i joller stillet til rådighed af Vedbæk Søspejldertrop - valget viste sig senere at være rigtigt, idet de 2 jolletyper var meget lig i rigning og sejlegenskaber.

Arrangementet var særdeles perfekt i alle henseender med nye både og sejl.

Sejladserne fandt sted på San Diego Bay lige ud til Stillehavet 45 km fra grænsen til Mexico.

Da Danmark vandt C.I.S.M. mesterskabet i Holland i 1978, var der selvsagt stor interesse omkring det danske hold, og interessen blev ikke mindre, da Danmark klart vandt første sejlads.

Anden sejlads skulle vise sig at blive ret så dramatisk for holdet, idet første danske båd rundede krydsmærket som nr. 2 og satte spiler, men efter et par minutter knækkede spilerfaldet, så spileren gik i vandet. Besætningen gjorde et fremragende forsøg på at klare situationen, idet gasten kravlede op i masten for at trække spilerfaldet igennem blokken, hvilket også lykkedes, men i kampens iver mistede man kontrollen over jollen, der kæntrade og bordfyldtes, man kom hurtigt på ret køl igen og gennemførte sejladsen mere eller mindre fuld af vand og opnåede en 8. plads - en meget flot præstation. De efterfølgende sejladser domineredes helt af Danmark, således at man inden sidste sejlads

De danske guldvindere på sejrsskammelen lå som klar vinder og kunne undlade at sejle denne sejlads - men man gik selvfølgelig ud og fik en meget overbevisende førsteplads.

Resultatet blev, at Danmark vandt guld med 14,7 point, Vesttyskland sølv med 36,1 point og Sverige bronze med 38,4 point.

Vinderbåden blev sejlet af overkonstabel Stig R.Jensen med værnepligtig Jørgen Melchior som gast. Den anden danske båd, som sluttede på 8. pladsen, sejledes af oversergent Erik Schachtschabel med oversergent Kurt Rasmussen som gast.

Det var 9. gang, at sejlsport var med som sportsgren i C.I.S.M. SEA WEEK, og med sejren i San Diego har Danmark vundet mesterskabet 4 gange.

C.I.S.M. SEA WEEK XXIII afholdes i Karlskrona i Sverige i 1980, hvor man håber at kunne følge succesen op.

(IKO)

Den norske marines perspektiver og problemer

For godt et år siden gav en af den norske regering nedsat forsvarskommission - efter ca. 4 års arbejde - sin indstilling til Forsvardepartementet angående norsk sikkerheds- og forsvarspolitik for den kommende 15 års periode.

Den anbefalede forsvarspolitiske overordnede målsætning ligger - som naturligt for en skandinavisk NATO allieret - nær op af den danske. Den norske forsvarskommissions indstilling indeholder dog visse anbefalinger for en ændret strukturering af det norske forsvar, hvilket har afstedkommet en del pressekommentarer i Norge. Der er ikke mindst fra sømilitær side fremsat alvorlige betænkeligheder ved, for ikke at sige direkte advarsler imod, den linie for marinens udvikling, som er afstukket i forsvarskommissionens langtidsplan.

Hovedtrækkene i kommissionens strukturforslag er, at både det stående forsvar og mobiliseringsforsvaret skal styrkes for hærens vedkommende, medens de værn, som repræsenterer den største mobilitet i forsvaret - flyvevåbnet og marinen - reduceres væsentligt i forhold til det nuværende antal fly og skibe. Alene for marinens vedkommende er der tale om en reduktion på ca. 22 % i skibsantallet. Marinens styrke af moderne og alsidigt bevæbnede fregatter er ikke medtaget i det analysearbejde, som har ligget til grund for kommissionens indstilling, og denne har heller ikke taget stilling til disse skibes erstatning med nye skibe i slutningen af 80'erne.

Til gengæld forudser kommissionen en styrkelse og modernisering af de mere statiske kyst- og luftforsvarsanlæg.

Det, man især fra sømilitært hold beklager, er, at kommissionens analyser udelukkende baserer sig på opgavestillingen i den egentlige krigsmæssige angrebssituation, medens f.eks. evnen til at være til stede med fornøden styrke i forskellige brændpunkter til søs i en krisesituation i kontrollerende og krigsforebyggende øjemed, evnen til at støtte og aflaste allierede hjælpestyrker under deres overførsel til Norge og opgaverne i forbindelse med beskyttelse af forsyningstrafikken før og efter et krigsudbrud, ikke er tillagt tilstrækkelig vægt ved struktureringen af den fremtidige norske marine.

Flere fremstående norske søofficerer udtrykker stærk bekymring for den forringelse i mobiliteten og fleksibiliteten, der vil blive resultatet af at følge kommissionens anbefalinger. Den våbenteknologiske udvikling gør det både muligt og påkrævet at effektivisere den enkelte våbenplatform, men en formindskelse af antallet af rådige platforme kan hurtigt blive en kritisk faktor, når opgavernes omfang og områdets udstrækning er stort. Det samme skib kan ikke være til stede to steder på een gang.

Specielt advarer man imod at opgive at råde over en søgående fregatstyrke i norsk maritimt forsvar. Nok vil der i den nærmeste fremtid tilgå den norske marine et antal store og sødygtige kystvagtskibe til overvågning af de økonomiske havzoner og til suverænitetshævdelse på det udvidede norske søterritorium, men disse skibe er primært beregnede til varetagelse af fredstidsopgaver og vil ikke kunne erstatte egentlige krigsskibe.

Skarpheden af debatten fremgår af en leder i aprilnummeret af "Norsk Tidsskrift for Sjøvesen" med titlen "Tør vi bygge Marinen ned?". I den norske marine håber man, at de besluttende politikere vil overveje sagen påny, inden der træffes uigenkaldelige afgørelser af så vidtrækkende betydning for norsk forsvar.

(MST)

Kursus i brug af håndværktøj flyttet til Søværnets Eksercerskole

Som meddelt i Søværns-Orientering nr. 10/79 besluttedes det i begyndelsen af 1979 at flytte "Kursus i brug af håndværktøj" til Søværnets Eksercerskole.

Kurset er tidligere blevet afviklet dels på Konstabelskolens Værkstedskursus artillerilinie (AR) for konstabelelevers vedkommende, dels på Værkstedskursus maskinlinie (MS) for officerselevers (VPSØ) vedkommende.

Værkstedet er indrettet i den tidligere modelkælder, idet det i forvejen var bestemt, at modellerne skulle flyttes til det nyindrettede undervisningsmaterielkontor, og har en kapacitet på 2 hold á 12 mand. Hertil kommer et teorilokale, som er indrettet oven over værkstedet.

Undervisningen er nu startet med et hold konstabelelever fra juli-indkaldelsen. Kurset, der varer 120 timer, svarer til de kurser, der gives på specialarbejderskolerne rundt i landet, og afsluttes med kursusbevis, såfremt et tilfredsstillende resultat opnås. Instruktørerne har derfor gennemgået de tilsvarende civile kurser og skal godkendes af Metalindustriens Brancheudvalg.

Første kursus afsluttes omkring den 1. september, hvorefter 3 hold officerselever (VPSØ) skal gennemgå kurset. For disse elevers vedkommende afsluttes kurset ikke med kursusbevis, men med en bedømmelse foretaget af officersskolen og direktoratet for søfartsuddannelsen, idet kurset indgår som en del af søfartens erhvervsfaglige grunduddannelse, som gives eleverne inden starten på den videre uddannelse.

Efter officerselevernes kursus startes igen på 2 hold konstabelelever, og uddannelsen vil herefter fortsætte med 1 eller 2 hold hver anden måned.

Skruestikarbejde

(SES)

Sovjets aktiviteter på verdensplan

Den amerikanske general Alexander M. Haig blev 1. juli afløst på posten som Chef for de Allierede Styrker i Europa. I den forbindelse bragte tidsskriftet "NATO NYT" en artikel skrevet af generalen. Søværns-Orientering bringer fra artiklen et afsnit, der bærer overskriften: "Erkendelse af betydningen for Alliancen af Sovjets aktiviteter på verdensplan".

Transportfartøjet IVAN ROGOV - 13.000 t.
Velegnet til globale operationer.

Det er klart, at vor vigtigste udfordring i de kommende år er nødvendigheden af at løse problemet med sammenhængen mellem begivenhederne uden for NATOs geografiske område og sikkerheden for selve Alliancen.

I året 1978 har vi set sovjetlydige stater dukke op i Afghanistan, Sydyemen og Etiopien, udviklingen af sovjetiske flåde- og luftbaser i Aden og Etiopien, udvidelsen af Sovjets indflydelse i Sydafrika samt invasionen i Kambodia og Nordyemen af styrker styret fra Sovjet.

Det er ikke tilstrækkeligt at nævne Sovjets kortvarige erfaringer i Ægypten og Indien som beviser på, at en sovjetisk tilstedeværelse, der udelukkende bygger på våbenleverancer, formentlig ikke vil være langvarig, og at økonomiske tilbud alene kan sikre en fortsat konstruktiv vestlig indflydelse. De vestlige nationer kan ikke tillade sig at overse selv de kortsigtede følger af uhammet og illegal sovjetisk fremfærd i Den tredje Verden. Denne form for sovjetisk aktivitet truer Vestens råstofkilder, deriblandt energien, og giver Sovjet en række baser, som kan anvendes til at true den vestlige handels livsvigtige forbindelseslinier.

Samtidig risikerer denne situation at skabe en "falsk fornemmelse af noget uafvendeligt", således at landene i Den tredje Verden, som altid har været os venligt stemt, f.eks. Saudiarabien, begynder at ændre holdning for at tilpasse deres politik efter dem, de mener er på vinderens side. Og det alvorligste er, at denne handle måde, som ingen protesterer imod, fuldstændig ændrer følgerne af Sovjets opførsel, som hidtil har været accepteret af Vesten.

Der er ingen tvivl om, at Sovjets aktiviteter uden for NATOs grænser har konsekvenser, som er skadelige for Alliancens sikkerhed. Dertil kommer, at virkningerne af disse aktiviteter yderligere kompliceres af de dybtgående ændringer i den strategiske nukleare situation. Gennem næsten tre årtier har den amerikanske strategiske nukleare overlegenhed været den afgørende faktor i enhver lokal eller regional krise, hvor De forenede Stater var i direkte eller potentiel konfrontation med Sovjetunionen.

Men med tilsynecomsten af en ny strategisk balance i begyndelsen af 1970'erne forsvandt denne afgørende faktor, og regional militær balance fik langt større betydning.

I praksis befinder vi os nu i en strategisk situation, hvor øget sovjetisk mulighed for intervention har fået større betydning på politisk plan. Samtidig er Moskvas stigende tendens til at intervenere blevet vanskeligere at afvise og igangværende sovjetintervention sværere at imødegå. Denne udvikling styrker kravet om en fælles vestlig holdning til Sovjets aktiviteter på verdensplan, og det forudsætter en velkoordineret regionalpolitik i Vesten omfattende vore politiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige goder som integrerede elementer i en samlet og afbalanceret global strategi.

(MST)

Søværnet sejrer i golf

Dansk militært Idrætsforbund (DMI) afholdt den 24. august landsstævne (danmarksmesterskab) i golf, individuelt og for værnshold. Matchen foregik på Hvide Klit golfklubs bane mellem Frederikshavn og Skagen, og Flådestation Frederikshavn stod for det praktiske arrangement. Det var tredje gang, der spillede om det individuelle mesterskab, medens holdkonkurrencen mellem værnene var med for første gang i år.

Jens Gall Jørgensen

Det vindende hold fra søværnet

DMI-matchen stod mellem 28 spillere, hvoraf 10 tilhørte Søværnets Idrætsforening, medens der var 10 spillere fra flyvevåbnet og 8 fra hæren. Tidligere har søværnet kun kunnet besætte 3. pladsen individuelt, men i år var der ingen afbud på grund af udkommando, og det bedst mulige mandskab fra søværnet stillede op.

I den krævende match blev der ingen individuelle rekorder sat, men det lykkedes søværnet at vinde en overbevisende sejr ved at besætte de tre første pladser individuelt og også vinde holdmesterskabet.

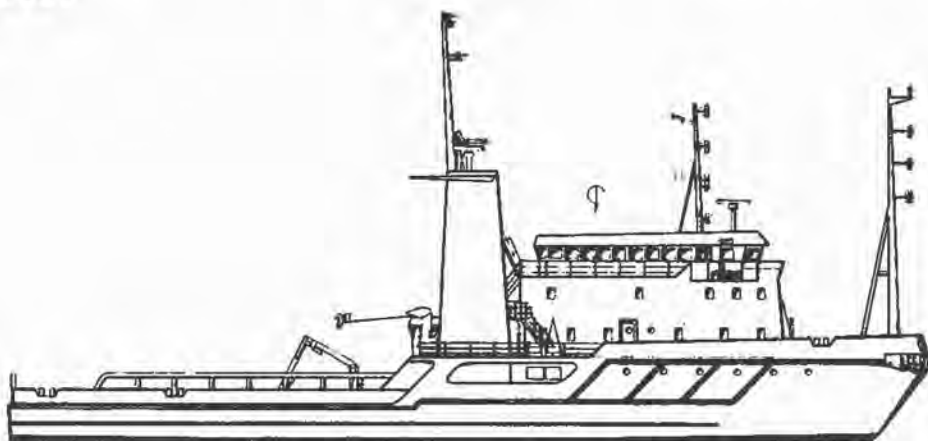
Kadet Jens Gall Jørgensen, Søværnets Officerssskole, blev DMI-mester i golf 1979.

Resultatet i holdkonkurrencen: Søværnet 452 slag, flyvevåbnet 476 slag og hæren 499 slag.

(FLS FRH)

To nybygninger til Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen har sendt tilbudsmateriale ud til værfterne og bedt om prisen på to store specialskibe på godt 800 tons dødvægt til brug ved oliebekæmpelse i danske farvande. Skibene indrettes dog også til lettere isbrydning samt havundersøgelsesopgaver m.v. Skibene bliver 56 m.oa. med en bredde på 12,30 m og en dybgang på 3,85 m. Hovedmaskineriet skal bestå af to anlæg hver på 1160 hk med to vendbare skruer og Beckerror samt en stævnpoppel.

Miljøstyrelsens største enheder kommer til at se sådan ud - når de er leveret i 1981.

Farten bliver ca. 12 knob. Skibene indrettes med bom-udstyr, som kan holde skimmer-aggregater samt spray-anlæg til dispergeringsmidler, der medføres i store tanke. Opsamlet olie - eventuelt med grab fra en hydraulik-kran - kan opbevares i særskilte tanke. I lastrum og på dæk kan der medtages flydespærringer. Aptereringen indrettes til 16 mand i den faste besætning samt otte medsejlende videnskabsmænd m.v. Endvidere bliver der et lukaf med 10 pullman-køjer til at huse eventuelle bjærgede personer i. De to skibe er projekterede af skibskonstruktionsfirmaet Klaus Dwinger A/S, Hørsholm, sammen med en arbejdsgruppe under Miljøstyrelsen. På tegningen herover ses skibene i opstalt med tydelig inspiration hentet inden for offshore-sektorens forsynings-skibe, meddeler tidsskriftet SØFART. Det er personel fra søværnet, der til sin tid skal bemane miljøskibene.

(MST)

Betaling af omkostninger ved redningsaktioner

Folketingsmand Johs. Burgdorf stillede i juni Forsvarsminister Poul Søgaard et spørgsmål vedrørende betaling af omkostninger i forbindelse med redningsaktioner. Søværns-Orientering bringer hermed i uforkortet form folketingsmandens spørgsmål og Forsvarsministerens svar.

Spørgsmål:

"Agter ministeren at lade letsindige badegæster fra ind- og udland, der har bragt sig i livsfare på specielt den sydjyske Vesterhavskyst, selv betale omkostningerne ved redningsaktioner fra flyvevåbnets helikoptertjeneste?"

Svar:

"Spørgsmålet om, hvorvidt der bør stilles krav om dækning af det offentliges udgifter til redningsaktioner, hvor disse er fremkaldt af de reddedes egen letsindighed, har ofte været genstand for drøftelse.

Uanset, at moderne redningsaktioner er særdeles kostbare, og ofte opstår ved urimelig tankeløs optræden af fritidssejlere og andre, har man dog hidtil været tilbage for efterfølgende at fremsætte krav til de reddede om refusion for udgifter i forbindelse med redningen. Den væsentligste årsag til dette standpunkt er, at muligheden for et senere kompensationskrav kan afholde folk fra at tilkalde hjælp med tab af menneskeliv til følge.

Da samtidig statistikken over redningsaktioner udført af forsvarets redningscentre ikke udviser nogen foruroligende stigning i antallet af missioner i forbindelse med fritidsprægede aktiviteter - her var antallet 101 i 1978 mod 103 i 1977 - ser jeg ikke grund til at fravige den hidtidige praksis om ikke at kræve refusion, med mindre redningsaktioner er fremkaldt i forbindelse med en retsstridig handling fra den nødstedtes side.

Skulle ulykkesstatistikken for sommeren 1979 udvise et stigende antal af redningsaktioner fremkaldt ved anvendelse af luftmadrasser og windsurfere, kan dette eventuelt motivere et initiativ til at søge visse forbud mod eller begrænsninger af anvendelsen af disse fritidsaktiviteter gennemført".

(MST)

Indland kort

Det norske kongeskib NORGE aflægger rutinebesøg i København 15.-17. september i anledning af Hans Majestæt Kongens private besøg. Chef: Kommandørkaptajn P.F.Goervell-Dahl. Samlet besætning: 63 befalingsmænd og menige samt 10 medlemmer af Hans Majestæt Kongens stab.

De britiske patruljefartøjer CYGNET og KINGFISHER (BIRD-klassen) aflægger uofficielt besøg i Sønderborg 22.-26. september. Chefer: Løjtnant P.J.F.Eberle og løjtnant A.B.Mather. Samlet besætning: 8 officerer samt 40 andre befalingsmænd og menige.

De norske torpedobåde LYR og GRIBB (TJELD-klassen) anløber København 28.-30. september. Chef for styrken: Kaptajnløjtnant i Marinehjemmeværnet E.Sire. Samlet besætning: 36 befalingsmænd og menige fra Marinehjemmeværnet.

Dommerkomiteen for Torpedobådseskadrens torpedoskydningskonkurrenceskydning har udpeget torpedobåden BILLE som vinder for 1979. Dommerkomiteen har i sin afgørelse lagt vægt på, at BILLE opnåede to træffere. Våbeninspektøren, der er formand for dommerkomiteen, har på baggrund af erfaringer fra dette års skydninger til hensigt at ændre/justere reglerne og pointberegningen for kommende konkurrenceskydning for torpedobåde.

Dagliglivet i Nyboder i vort århundrede er emnet for en større indsamlingskampagne, som Orlogsmuseet har taget initiativet til, og til hvis gennemførelse Statens humanistiske Forskningsråd har bevilget ca. 125.000 kr. Undersøgelsen ledes af mag. art. Annette Vasström.

Den, der kender lidt til Nyboder, og som har lyst til at arbejde med historie, har her chancen for at deltage i en arbejdsgruppe, som skal forske i Nyboder og hverdagen her inden for de sidste 80 år. Indsamlingsarbejdet foregår i samarbejde med Dagcentrets Højskolen i Fredericiagade 84, som drives af St.Pauls sogns menighedspleje i samarbejde med Ensomme Gamles Værn. Interesserede kan høre nærmere om projektet på Daghøjskolen, telefon: (01) 113792.

Udland kort

Den svenske regering har godkendt udvikling og produktion af et nyt overflade-til-overflade missil med typebetegnelsen ROBOT 15. Missilet er i første omgang beregnet til installation i de 12 SPICA T 131 torpedobåde. Der skal nu forhandles kontrakt med det nydannede selskab, Saab-Bofors Missil Kompagni. Kontrakten har en anslået værdi på 655 millioner svenske kroner, og det forventes, at en kontrakt af samme størrelsesorden vil følge i forbindelse med udvikling af en luft-til-overflade version af missilet beregnet til det svenske luftvåben.

Den svenske regerings beslutning sætter et endeligt punktum for den svenske flådes ønske om at få det færdigt udviklede amerikanske missil HARPOON. Chefen for den svenske flåde kritiserede, i et interview med SYDSVENSKA DAGBLADET SNÄLPÖSTEN i juni, skarpt regeringens beslutning og anfører ifølge artiklen, at der de kommende 5-6 år, indtil ROBOT 15 er operationsklar, vil være et hul i søforsvaret. Flådechefen påpeger endvidere, at ROBOT 15 er forholdsvis pladskrævende, eksempelvis anføres det, at SPICA-klassen ville kunne bære 8 HARPOON missiler på agterdækket uden reduktion i antallet af torpedorør, medens blot 4 ROBOT 15 vil medføre, at de 4 agterste torpedorør må fjernes. Ligeledes grundet størrelsen vil ROBOT 15 - i modsætning til HARPOON - ikke kunne fås i undervandsbådsaffyret version, fremgår det af artiklen.

I året 2185 (+/- 20 år) vil den magnetiske nordpol falde nøjagtigt sammen med den geografiske. Det har en sovjetisk forsker, Nikolaj Medvedev beregnet.

Han har benyttet observationer af den magnetiske pol, som er opnoteret i logbøger fra skibe gennem de sidste 200 år, og har herudfra beregnet den fortsatte bevægelse helt frem til år 2400. Den magnetiske nordpol, som nu findes i en canadisk øgruppe i det arktiske hav, bevæger sig mod nord med en fart af gennemsnitligt 7500 meter om året - ca. 20 meter i døgnet. Noget lignende gælder for den magnetiske sydpol, som fra kysten af Antarktis er i bevægelse mod Australien med en fart af 30 meter i døgnet, meddeler det sovjetiske pressebureau APN.

Det er temmelig besværligt, navnlig for større skibe, at navigere ad Neva-floden gennem Leningrads bropassager. Derfor er der lodstvang. Men nu vil lodserne inden længe blive erstattet af laser-installationer. På to af broerne - Paladsbroen og Løjtnant Schmidts bro - er man ved at montere de første apparater. Systemet, der benyttes, består af tre rubinlasere, som "tegner" en stor lysende trekant mellem broerne. Signalet vil være synligt også i tæt tåge. Når broklapperne åbnes, tændes signalet og viser skibet den præcise midtlinje af sejlløbet, meddeler det sovjetiske pressebureau APN.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

SØHUNDEN ved kaj i Gråsten

Torpedobåden SØHUNDEN adopteret af Gråsten

Sidste efterår tilbød Gråsten Kommune at adoptere et af flådens skibe. Chefen for Søværnet foreslog adoption af torpedobåden SØHUNDEN, og efter direkte kontakt mellem Gråsten og SØHUNDEN blev det besluttet, at adoptionen skulle foregå i august måned.

Fredag den 31. august kl. 0930 ankom SØHUNDEN til Gråsten Havn. Før ankomsten havde Søværnets Tamburkorps taget opstilling på kajen og lokkede mange mennesker til for såvel at nyde musik-

ken som for at se havnemanøvren. Umiddelbart efter ankomst blev byens mest prominente personer budt velkommen om bord af skibet.

Kl. 1030 marcherede SØHUNDENS besætning med Tamburkorpset i spidsen rundt i Gråsten by for til sidst at ende ved rådhuset.

Højtideligheden blev indledt med en velkomsttale af borgmester A.A.Matthiesen, hvori han udtrykte byens glæde ved at få lov til at adoptere et af søværnets skibe, og han glædede sig specielt over, at det drejede sig om Nordeuropas hurtigste torpedobåd. Herefter overrakte borgmesteren et relief af Gråstens byvåben, udskåret af billedskærer Fr.Grube fra Tinglev, til chefen for SØHUNDEN.

Gråstens borgmester overrækker byens våbenskjold

Chefen takkede for adoptionen og overrakte borgmesteren et våbenskjold sammen med to hirschfængere, der i sin tid var blevet brugt under De slesvigske Krige 1848-50 og 1864. "Vi fandt det passende, at sværdene kommer tilbage til den egn, hvor de i sin tid blev anvendt", sluttede han. SØHUNDENS besætning og Søværnets Tamburkorps var herefter inviteret til frokost i Den gamle Kro.

Under den "frie manøvre" om eftermiddagen fik besætningen en forsmag på den kolossale gæstfrihed, der blev udvist i Gråsten. De blå matroskraver lavede gevaldigt op i byens gadeliv. Adoptionsbesøget faldt sammen med byens årlige torvedage, hvilket i høj grad var med til at gøre dagen til en festdag.

Fredag aften var der reception om bord i SØHUNDEN for særligt indbudte gæster, og endvidere var der musik og dans på kajen i et specielt opstillet telt.

Lørdag formiddag musicerede Søværnets Tamburkorps i byens gader. Det var blevet meget populært, bl.a. fordi det dagen forinden havde lavet tattoo på plænerne foran to af byens plejehjem.

Kl. 1100 var 8 af byens stærkeste mænd klar til en tovtrækningsdyst mod 8 af SØHUNDENS kraftkarle. Efter tre spændende runder kunne SØHUNDENS besætning under stor jubel trække sig sejrrigt tilbage.

Flyvestation Skrydstrup havde om eftermiddagen stillet en helikopter til rådighed for demonstration af helikopterredningstjenestens virke ved søredning. Det lykkedes flyvevåbnet at imponere især havnefogeden, da helikopteren landede på vandet og sejlede en tur rundt i havnen. I forbindelse hermed blev en redningsflåde oppustet og demonstreret.

De venskabelige forbindelser blev udbygget, da besætningen var til frokost i den lokale marineforening.

Søndag eftermiddag var der arrangeret en bustur til Frøslevlejren, hvor der var rundvisning. Rundvisningen blev foretaget af to tidligere modstandsfolk, der under Den anden Verdenskrig var interneret i Frøslevlejren.

For at sikre Gråstens indbyggere et minde om SØHUNDEN overrakte skibets ledelse et billede af SØHUNDEN til byens lokale bank mandag morgen umiddelbart før afgang. Fra Gråsten til Sønderborg var der forlægningssejls, hvor 14 indbudte gæster deltog. De var imponerede over skibet og dets kunnen.

(SØHUNDEN)

NATO konference om flådeproblemer

På en nylig afholdt NATO konference i Holland om "de vest-europæiske flåders fremtid" drøftedes bl.a. den stigende alder af mange af NATOs krigsskibe.

Chefen for den britiske flåde, admiral Sir James Eberle, som også er allieret chef for Kanalkommandoen, mindede forsamlingen om den fortsatte betydning af "Fleet in being"-koncepten og henviste til erfaringerne fra 2. verdenskrig, hvor en numerisk meget underlegen styrke af tyske overfladeskibe bandt en langt større allieret styrke til permanent at være i højt udryknings-

beredskab. Han nævnte også, at to ældre russiskbyggede destroyere fra den ægyptiske flåde under Mellemøstkrigen i 1973 havde bundet halvdelen af den israelske flådes missilbåde til en blokade af deres basehavn ved daglig blot at fyre op under kedlerne og sejle ud til havneindsejlingen.

"Ethvert skib, som ikke allerede er til ophugning eller ligger på havets bund, er derfor af værdi for NATO-alliancen, eftersom vi ikke altid vil stå over for det sidste russiske skrig på havet", sluttede admiralen.

(MST)

Efterkontrollen af Kalø Vig afsluttet for i år

I lighed med tidligere år har søværnets kontrolhold med minefartøjet MSA 4 i perioden 6. juni til 10. august foretaget rekognoscering og efterkontrol i dumpingområdet i Kalø Vig.

I selve sejlrenden og sikkerhedszonerne blev der i år ikke lokaliseret bomber eller ammunitionsdynger over havbunden.

For eventuelt at rette sejlrenden ud er der foretaget en rekognoscering i et bælte beliggende 50 m vest for den vestlige sikkerhedszone. I dette område blev en 70 kg cementbombe lokaliseret.

Under efterkontrollen i år har Våbenskolen (VBS) forsøgsvis anvendt "Førstersonden" - et magnetometer - for om muligt at konstatere eventuelle større koncentrationer af jernmateriale i havbunden. I et begrænset område, hvor der var kraftigt udslag på sonden, blev sand og mudder suget væk for at finde ud af, hvad der var årsag til udslagene. I hullerne (diameter 2-3 m, dybde 1-1,5 m) blev der lokaliseret granater af forskellige kalibre, men ingen bomber. Det meget lille område af dumpingområdet, der er undersøgt, kan efter VBS mening imidlertid ikke danne grundlag for en generel vurdering, men kun give indikation af, hvad der måtte ligge skjult under sand og mudder.

Den 7. august foretog kontrolholdet med assistance fra Mine-depot Dråby bortsprængning af 3 stk. bomber på Wulff Flak. To af bomberne var blevet lokaliseret i 1978.

(VBS)

Flådemesterskab

Fra den 27.-29. august afholdtes flådemesterskab i sejlads i farvandet ud for Margretheholm. Een af deltagerne beskriver her forløbet:

"Det var som alle de tidligere gange, jeg har deltaget, et godt og spændende stævne, og det er med stor beklagelse, vi nu har fået meddelelse om, at det nok var sidste gang, at dette stævne bliver holdt fra vores lille hyggelige havn, hvor så mange kammerater har haft deres første møde med vand og sejlsport.

Tænk, at man i dag, hvor miljø ellers er i så høj kurs, bare kan fylde slagger og andet skidt over denne lille idyl, som i mange år har været rammen om sejlsporten i søværnet.

Om de sejlads, som blev afviklet i de 3 dage, kunne der fortælles mange små historier, og der vil garanteret i lang tid blive talt og tænkt tilbage på mange gode sejlads, som i år var præget af ualmindeligt hårdt vejr. Der skete da også et par mindre havarier, bl.a. knækkede en mast. Der blev i denne forbindelse vist godt sømandskab fra den pågældende besætning".

Resultaterne blev:

Ynglinge:	Nr. 1	OVKS	S.R.Jensen	PEDER SKRAM
		KS	O.P.Larsen	NIELS JUEL
		SL	L.Voldby	RODSTEEN
Nr. 2	VP	A.	Myralf	DANNEBROG
		U.	Nobel	DANNEBROG
		J.	Melchior	FLS FRH

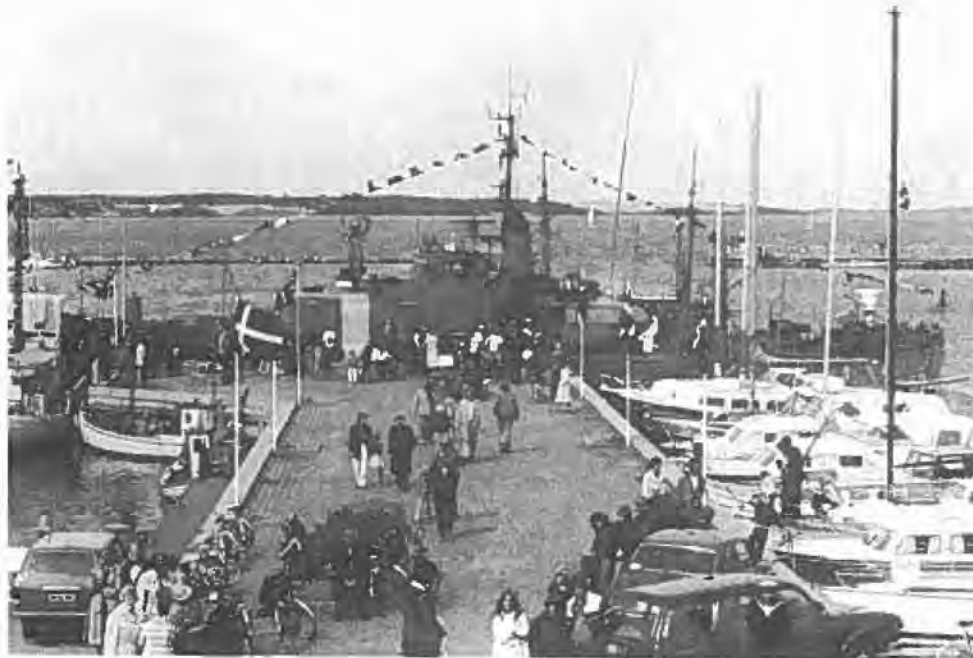
Folkebåde: Nr. 1	SL	P.Gelt	NIELS JUEL
	OVKS	J.B.Andersen	NIELS JUEL
	ME	E.Persson	TKS ETK
Nr. 2	OK	J.Viuf Christiansen	MAS Møn
	KS	N.Bartholin	MAS Møn
	SL	J.B.Rosasco	MAS Møn
Nr. 3	PL	K.R.Andersen	SOS
	SL	S.B.Lindberg	SOS
	SL	A.Hollnagel	SOS

(SKS)

HAVFRUEN adopteret af Struer

Den sidste weekend i august måned blev bevogtningsfartøjet HAVFRUEN adopteret af Struer by. Adoptionen fandt sted i forbindelse med den årlige byfest i Struer.

Initiativet til HAVFRUENS adoption blev taget af Struers Erhvervs- og Turistchef sammen med Oplysningsofficeren fra Marinehjemmeværnsflotille 122.

HAVFRUEN med flag over toppene

Torsdag eftermiddag påbegyndte HAVFRUEN den smukke tur gennem Limfjorden for at ankre for natten i Kaas Bredding, således at bevogtningsfartøjet kunne ankomme planmæssigt fredag den 23. august kl. 1000.

Ved ankomsten stillede Flotille 122 trossehold, og kort efter aflagde borgmester S.E.Kristensen, repræsentanter for byen, Marinehjemmeværnet samt Børne- og Ungdomsfonden i Struer visit om bord. Ved denne lejlighed overrakte borgmesteren et askebægre med byens våben til hver enkelt af besætningen.

Om eftermiddagen var der arrangeret bustur til Thy og Vesterhavet for besætningen.

Om aftenen var HAVFRUEN vært ved en reception for 16 særligt indbudte gæster.

Lørdag afvikledes den egentlige adoptionshandling. Bevogtningsfartøjets besætning marcherede fra kajen til rådhuspladsen med Drammens Musikkorps i spidsen. På rådhusets trappe overrakte borgmesteren HAVFRUENS chef et smukt eksemplar af Struer byvåben udskåret i teaktræ. Skibschefen kvitterede med at overrække borgmesteren bevogtningsfartøjets våbenskjold.

Borgmesterens velkomst

Efter adoptionshøjtideligheden samledes besætningen i byrådssalen, hvor borgmesteren orienterede om byens og kommunens historie, hvorefter kommunen var vært ved en frokost i rådhusets hyggelige kantine.

Om eftermiddagen arrangeredes på havnen konkurrencer i kajakroning og tovtrækning mellem HAVFRUEN og Flotille 122, hvilket samlede mange tilskuere. Samtidig var der offentligt besøg om bord, hvor 1123 mennesker besøgte bevogtningsfartøjet.

Lørdag aften uddelte arrangørerne af byfesten fribilletter til spisning og underholdning i Jernbaneorkesterets Tyrolertelt til besætningen. Vagtskiftet om bord blev til gengæld forsynet med smørrebrød ude fra byen.

Søndag formiddag foretoges en demonstrationssejls af 2 timers varighed, hvor de officielle gæster fik demonstreret bl.a. et KLART SKIB med anti-ubåds-beredskab og kast af et øvelsesdybdebombediagram.

Om eftermiddagen deltog HAVFRUEN med et detachement i et festoptog gennem Struer by.

Senere mødte et fodboldhold fra HAVFRUEN et pigefodboldhold fra Struer; pigerne vandt kampen 4 - 3, men bevogtningsfartøjets hold høstede stort bifald for dets fantasifulde påklædning og morsomme optræden på banen.

Samme eftermiddag var der offentligt besøg om bord, hvor 1203 mennesker besøgte bevogtningsfartøjet.

Ved afsejlingen mandag morgen var der almindelig enighed i besætningen om, at besøget havde været en succes, og at man nu havde fået et særligt tilhørsforhold til Struer.

(HAVF)

Indland kort

Den amerikanske fregat BRUMBY (GARCIA-klassen) aflægger rutinebesøg i Aalborg 6.-10. oktober. Chef: Orlogskaptajn W.F.H. Glover III. Samlet besætning: 21 officerer samt 240 andre befalingsmænd og menige.

En vesttysk styrke, bestående af landgangsfartøjerne DELPHIN, BARBE, DORSCH, FELCHEN, FORELLE, FLUNDER, KARPFEN, LACHS, PLÖTZE, BUTT, SCHLEI, STÖR, TUMMLER, WELS, BRASSE, ZANDER, ROCHEN, MAKRELE og MURÄNE (alle Type 520 ex. amerikanske Landing Craft Utility), aflægger uofficielt besøg i Aalborg 11.-16. oktober. Chef for styrken: Kommandørkaptajn Ludwig. Samlet besætning: 10 officerer samt 310 andre befalingsmænd og menige.

Ifølge tidsskriftet SØFART har Mols-Liniens to færger fået olie-ure på broen. Navigatørerne kan her minut for minut registrere hovedmaskinernes olieforbrug og således søge at "liste" bedst muligt over Kattegat. Vind, strøm og vanddybden har som bekendt

stor indflydelse på fremdriften, og tages disse forhold i agt, kan der spares dyre bunkers. Mols-Linien skønner, at forbruget er faldet med ca. 13 % efter installationen af urene. I gennemsnit bruger Mols-færgerne 34 liter olie pr. minut.

Olie-urene breder sig i øvrigt i skibene og ledsages af meget avanceret overvågningsudstyr. Det amerikanske firma Avocon Development Corp. har i nært samarbejde med et islandsk firma - Tæknibunadur HF omsat luftfartsteknologi til maritimt miljø på basis af islandske ønsker om at kunne følge olieforbruget i trawlere under slæbning af trawlene. Resultatet bl.a. efter et større forarbejde med placering af følere i maskinerierne er nu et udstyr, som ikke blot løbende registrerer olieforbruget visuelt og grafisk, men samtidig giver oplysninger om bunkersforbruget pr. time og sømil, bunkersforbrug og reservebeholdning, fart og omdrejningstal o.s.v. Anlægget er udvidet til at oplyse om de mere normale data, så som temperaturer i cylindre, gear, lejer, smørelolie og kølvand o.s.v.

Under uddokning fra flydedok ved Orlogsværftet den 21. september om morgenen skete der et uheld, hvorved ubåden SPÆKHUGGEREN kæntrade i dokken. Ingen personer blev skadet ved uheldet. Ubåden blev samme aften bragt på ret køl under anvendelse af flydekran fra Københavns Havnevesen. Søværnets Materielkommando og Orlogsværftet ^{CHS} er ved at undersøge den nærmere årsag til kæntringen.

Udland kort

Den svenske anti-ubåds-ubåd NÄCKEN har, som den første af en serie på tre af den såkaldte type A 14 ubåd, hejst kommando. Kølstrækningen fandt sted i november 1972 på Kockums værft i Malmö, og søsætningen fandt sted i januar 1975. Søsterskibet NAJAD blev kølstrakt det følgende år og er nu under udrustning. Den tredje og sidste båd, NEPTUN, blev søsat i december 1978. NÄCKEN har et overfladedeplacement på 980 tons og et neddykket deplacement på 1125 tons. Maskineriet er dieselelektrisk og virker på en fembladet enkeltskrue. Farten angives til mere end 20 knob såvel på overfladen som neddykket. Ubåden er forsynet med 4 stk. 53 cm torpedorør og har en besætning på 25 mand. NÄCKEN-

klassen skal bl.a. erstatte de over tyve år gamle ubåde af HAJEN- og DRAKEN-klassen.

En sovjetisk oceanolog, Andrej Aksjonov, har fremlagt nyt materiale, som bekræfter den opfattelse, at det sagnomspundne Atlantis faktisk har eksisteret, og at stedet var Atlanterhavet. Aksjonov har deltaget i en ekspedition med et forskningsskib, som opererede i et område 240 km sydvest for Portugal. Her fandt man undersøiske bjerge, som menes for mange hundrede år siden har været en ø af betydelig størrelse. Øen er imidlertid sunket i havet enten som følge af jordskælv eller vulkanudbrud. Undervandsfotografier viser sten, der minder stærkt om forvitret mureværk. Arkæologerne mener, at det kan være rester af en gammel by. Atlantis nævnes hos oldgræske forfattere, og der har gennem tiderne været ledt efter det mange steder både i Atlanterhavet og Middelhavet, meddeler det sovjetiske pressebureau APN.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

H.M. Dr.

Prinsen

CMSMK.

Hendes Majestæt Dronningen besøger korvetten NIELS JUEL

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen besøgte fredag den 28. september korvetten NIELS JUEL. Som gudmor til korvetten udtrykte H.M.Dronningen ved navngivningen i Aalborg den 26. september 1978 ønske om at se sit gudbarn efter afslutning af våbeninstallationsperioden.

Besøget kom til at omfatte en $3\frac{1}{2}$ times tur med korvetten i Sundets nordlige del, hvor Dronningen og Prinsen havde lejlighed til at se skibet og møde besætningen. Der var samtidigt lejlighed til en demonstration af skibets varslings- og våbensystemer ved en kort øvelse med torpedobådene SUENSON og BILLE.

Efter afslutning af øvelser forlagdes i tæt formation til Langelinie, hvor Hendes Majestæt modtog skibets besætning opstillet til parade, før dronningestanderen kunne nedhales efter en dejlig tur i Sundet med fint efterårsvejr.

(NIELS JUEL)

Travl uge i Frederikshavn

Øvelse BOTANY BAY.

I forbindelse med øvelse BOTANY BAY 79 havde Flådestation Frederikshavn i tiden 8.-14. september besøg af 83 tyske og danske flådeenheder. Herudover var flere større enheder opankret på reden.

BOTANY BAY enheder ved Flådestation Frederikshavn

Besøg af Folketingets Forsvarsudvalg.

Den 12. september besøgte Folketingets Forsvarsudvalg søværnets installationer i Frederikshavn.

- I besøget deltog Forsvarsministeren med ledsagere, Chef for Søværnets operative Kommando og en repræsentant for Forsvarskommandoen.

- Forsvarsudvalget blev modtaget på Sindal flyveplads af Chefen for Flådestation Frederikshavn, hvorefter turen fortsatte i bus til Minedepot Grelshede og Søværnets Sergeant- og Reserveofficersskole.
- Ved frokosten mødte Forsvarsudvalget flådestationens samarbejdsudvalg.
- Om eftermiddagen var der orientering om søværnet i Frederikshavn, derefter omvisning på Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus og på flådestationen.
- Forsvarsudvalget afsejlede kl. 1500 med fregatten PEDER SKRAM til Århus.

Mønstring.

Chefen for Søværnet havde beordret, at 120 hjemsendte værnepligtige i perioden 11.-15. september mønstredes/genindkaldtes til Flådestation Frederikshavn.

- Formålet med mønstringen var:
At træne flådestationens personel i den procedure, der er forbundet med modtagelse og hurtig klargøring af en supplementstyrke, der i en beredskabssituation vil blive indkaldt som en del af søværnets sikringsstyrke, at genopfriske det genindkaldte personels færdigheder.
- Flådestationen havde fra 5.-10. september trænet indkaldte delings- og gruppeførere, således at de var forberedt til modtagelsen af det indkaldte menige personel.
- Selve mønstringen påbegyndtes den 11. september kl. 1000 med registrering og lægeundersøgelse samt iklædning og opstilling.
- Efter styrkernes opstilling bød flådestationschefen velkommen og orienterede om formålet med mønstringen.
- Derefter afgik styrken til indkvarteringsstederne, et værkstedslokale på Minedepot Grelshede og en teltlejr på selve flådestationen.
- I de følgende dage fra kl. 0600 - 2100 gennemførtes enkeltmands- samt gruppe- og delingsvis genoptræning i: Våbenbetjening og våbenanvendelse (herunder omskoling til nyt maskingevær M/62), sanitets- og havaritjeneste samt bevogtning og nærforsvar.
- Chefen for Søværnets operative Kommando inspicerede styrken den 12. september formiddag.

- Mønstringen afsluttedes med en krigsmæssig bevogtnings- og transportøvelse på flådestationen og Minedepot Grelshede samt transportvejene herimellem i tiden 14. september kl. 1300 til 15. september kl. 0100. Øvelsen afsluttedes med øvelsesgennemgang samt traditionelt natmåltid (pølser - cacao).
- Personellet hjemsendtes 15. september morgen efter 4 dage med mange øvelser, lidt regn, megen blæst og godt trætte.
(FLS FRH)

Nederlandsk forsvarspolitik for 80'erne og flådens plads i forsvaret

I en artikel i "International Defence Review" har R.D.M. Furley, Haag, skitseret den nederlandske forsvarsplanlægning i 80'erne. I et indledende interview med den hollandske forsvarsminister, Willem Scholten, der sidste år var formand for "Eurogroup", omtaler ministeren vigtigheden af at bevare øst-vest-balancen på det nukleare område, men understreger samtidig den manglende balance på det konventionelle område. På det konventionelle område går udviklingen i retning af en overvægt til Warszawapagtlandene til miskredit for NATO-Alliancen. Dette er årsagen til, at det nederlandske parlament har besluttet at forhøje de nationale forsvarsbudgetter med reelt 3 % i år og i de følgende år i overensstemmelse med NATOs anbefalinger. Forhøjelserne skal fortrinsvis anvendes til at forbedre de konventionelle våben, herunder ikke mindst den kongelige nederlandske flåde.

Om den hollandske flåde siger artiklen, at den er betragtet som en af de bedste i alliancen, idet den udfører opgaver i Atlanterhavet, Kanalen og i Nordsøen med en stigende grad af moderne skibe og udstyr, der er misundt af mange. I tilfælde af aggression er det planlagt, at 2 eskortegrupper, hver bestående af 8 skibe, skal operere i det østlige Atlanterhav. En gruppe - ligeledes på 8 skibe - skal operere i Kanalen, medens fire moderne fregatter deployeres til Nordsøen; 6 ubåde indgår i en offensiv gruppe, der vil operere i snævert samarbejde med den engelske flåde; 24 anti-minefartøjer opereres langs de hollandske kyster, medens 7 andre deployeres til Kanal-området. Flåden består herudover af 21 langtrækkende patruljefly, der har specialudstyr til anti-ubådskrigsførelse. Endelig nævnes marinekorpset, der uddannes til med amfibiefartøjer at kunne indsættes som allierede for-

stærkninger, herunder et kompagni, der er specialuddannet til krigsførelse i bjergterrain og under arktiske forhold.

Artiklen siger om flådens moderniseringsprogram, at når den løbende 10 års forsvarsplan afsluttes i 1988, vil den hollandske flåde i forhold til dens størrelse være en af de mest moderne og kampkraftige flåder i alliancen. 12 nye fregatter af NATO standard type er planlagt leveret inden 1984 som erstatning for de ældre destroyere af FRISLAND- og HOLLAND-klassen.

Den nye hollandske fregatttype - KORTENAER-klassen

Alle 25 fregatter og destroyere er inden 1989 planlagt udstyret med moderne våbensystemer, herunder 76 mm OTO MELARA kanoner og HARPOON sømålsmissiler. Samtidig vil anti-fly og anti-missil beskyttelsen af disse skibe blive væsentligt forbedret ved en kombination af aktive og passive systemer, herunder muligvis SEM-30 "multiple" kanoner og moderniserede SEA SPARROW eller SEA WOLF missilsystemer. 13 P-3C ORION patruljefly er planlagt anskaffet inden 1984 til erstatning for de udslidte NEPTUNE-fly og til at supplere de 8 ATLANTIC-fly, som forventes udskiftet i 1989. Ligesom Danmark vil Holland anskaffe SEA LYNX helikoptere, helt op til et antal af 40 helikoptere inden 1989. LYNX helikoptererne bliver også udrustet til ubådsbekæmpelse. Inden 1986 er det planlagt at anskaffe 15 moderne "minehuntere" af typen TRIPARTITE til erstatning for de 18 DOKKUM-klasse anti-minefartøjer.

I forbindelse med artiklen bør det fremhæves, at Holland som Danmark er et lille, men højt udviklet industri- og landbrugsland uden større råstofressourcer og er derfor meget afhængig af søfart for im- og eksport. Holland har traditionelt været en stat med et udpræget maritimt udsyn og har altid lagt vægt på at besidde en stærk og moderne orlogsflåde, som Danmark

også tidligere - i det 17. århundrede - har samarbejdet med i en forsvarsalliance, omend dengang på mere lige fod end i dag, hvor den nederlandske flåde er både meget større og mere udviklet end den danske. I betragtning af Hollands størrelse må man være imponeret over den flådestyrke, som vor allierede agter at stille til rådighed for NATO i 80'erne. Selv om det hollandske flådebidrag fortrinsvis er beregnet på oceankrigsførelse, har søværnet dog lejlighed til at se og samarbejde med nederlandske flådeenheder i Enhedskommandoens område bl.a. i forbindelse med NATOs stående Atlanterhavsstyrkes øvelser, hvori der også periodisk deltager danske enheder.

(MST)

Søværnets Eksercerskole hjælper

Frederiksværk sygehus

Frederiksværk sygehus skal i oktober og november gennemgå reparationsarbejder af et sådant omfang, at sygehuset ikke kan fortsætte sin normale drift.

For at undgå lange ventetider for sygehusets patienter henvendte sygehusets ledelse sig i juni til Eksercerskolen og forhørte sig om muligheden for at låne 2 kompagnibygninger i den pågældende periode. Hensigten var i bekræftende fald at opstille et af Civilforsvarsstyrelsens beredskabssygehuse og på denne måde - omend i noget begrænset omfang - at fortsætte Frederiksværk sygehus drift. Samtidig ville der blive lejlighed til at afprøve et beredskabssygehus. En sådan afprøvning har ikke tidligere været gennemført her i landet, men beredskabssygehuse har dog været benyttet i Bangladesh og i Angola samt været opstillet - men ikke i drift - i Felsted i Sønderjylland og i Haarby på Fyn.

Det viste sig muligt at indpasse sygehusets ønsker i Eksercerskolens planer, idet 2 kompagnibygninger ville kunne frigøres i en periode på 1 måned mellem september- og novemberindkaldelsen.

Overordnede instanser stillede sig velvilligt, og såvel Forsvarskommandoens som Civilforsvarsstyrelsens og Frederiksborg Amts tilladelser foreligger nu. "Operationen" er planlagt at finde sted med Frederiksværk sygehus i drift på Eksercerskolen i 3 uger fra den 22. oktober til den 12. november.

Den 20. september redegjorde Sygehusinspektør Th. Wind-Larsen ved et møde på Eksercerskolen for planerne over for knap 200 af sygehusets medarbejdere.

De to kompagnibygninger kan rumme to sengeafsnit hver med fire sygestuer á seks senge. Endvidere indrettes to skadestuer, to operationsstuer, autoklaverum, røntgenafdeling m.v.

Sektionschef Bang Christensen fra Civilforsvarsstyrelsen orienterede samtidigt om sygehusberedskabet og oplyste, at Civilforsvaret råder over 50 sådanne beredskabssygehuse, der i "nedpakket" tilstand vejer ca. 45 tons og omfatter ca. 1000 kasser indeholdende bl.a. 200 senge, operationsudstyr, røntgenudstyr og alt andet, som er nødvendigt for et sygehus.

Chefen for Søværnets Eksercerskole, kommandørkaptajn L.Wessel Wetlesen, orienterede om skolens daglige virksomhed og gav udtryk for, at skolen er meget glad for at kunne hjælpe og finder opgaven både spændende og interessant.

(SES)

Udbygning af den østtyske marine

Medens nye skibstyper og den fortsatte kraftige udbygning af den sovjetiske flåde ofte omtales i de forskellige medier, synes den militære flådeopbygning i de øvrige Warszawapagt-kyststater at gå noget upåagtet hen. Således også med hensyn til den

Fregat af KONI-klassen

østtyske flåde, der inden for de seneste år har fået tilført adskillige nye moderne enheder. Kernen i flåden udgøres af enheder, der næsten alle indgik i operativ tjeneste i perioden 1965-71, herunder

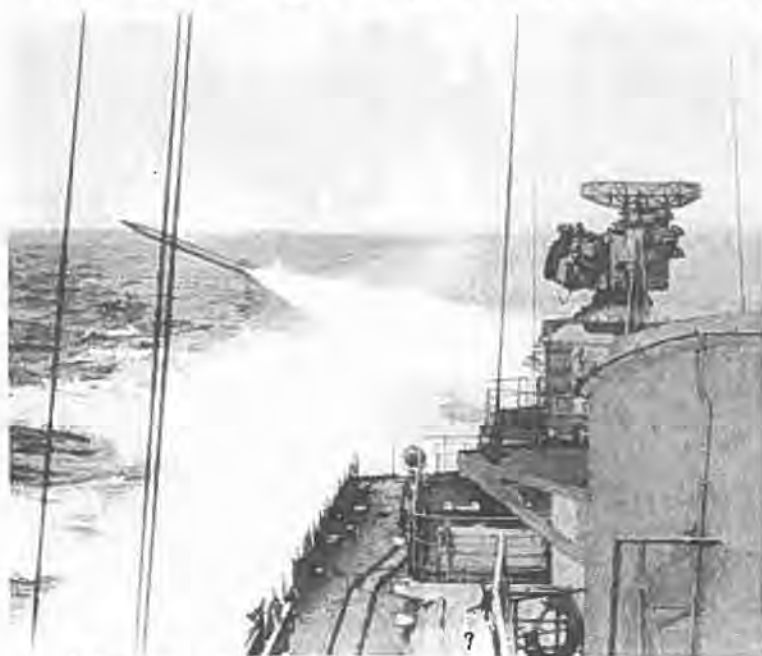
- 12 motormissilbåde (OSA I-klasse)
- 50 minestrygere (KONDOR-klasse)
- 14 ubådsjagere (HAI-klasse)
- 15 torpedobåde (SHERSHEN-klasse)
- 40 lette torpedobåde (ILTIS-klasse).

I løbet af halvfjerdserne har Østtyskland imidlertid selv bygget eller fået leveret (fra Polen og Sovjetunionen) flere nye moderne orlogsskibe. Heriblandt skal omtales landgangsskibet af FROSCH-klassen, første gang observeret i 1976; skibet er på ca. 2000 tons og kan rumme omkring 12 kampvogne henholdsvis 1000 tons last. Hovedarmeringen består af to 57 mm automatkanoner i dobbelt-affutager, og skibet er ud over artilleriledelses-, overvågnings- og navigationsradar velforsynet med andet elektronisk udstyr. Det må antages, at denne skibstype, hvorefter flåden nu råder over ca. 12 stk., også vil kunne anvendes som minelægger. Disse enheder, der tilføres som erstatning for landgangsskibene af ROBBE og LABO klassen, må forventes at skulle operere i Østersø-området.

Der er også blevet tilført nye lette torpedobåde af den såkaldte LIBELLE-klasse. Denne fartøjstype introduceredes som erstatning for de ældre torpedobåde af ILTIS-klassen. LIBELLE-klassen er på 30 tons og er udstyret med to torpedorør, hvis torpedoer skydes agter ud; den er i modsætning til ILTIS-klassen for-

synet med antiluftskyts, farten anslås til ca. 45 knob, og det må antages (omend opgivelserne svinger lidt), at østtyskerne nu råder over ca. 25 både af denne type.

Udover mindst 3 motormissilbåde af OSA II klassen samt adskillige nye hjælpeskibe og skibe til elektronisk indhentning, leveret inden for de sidste 4 år, har den østtyske flåde nu senest modtaget to fregatter af KONI-klassen.

Missilaffyring fra KONI-
klassen

Dette yderst moderne skib, leveret af Sovjetunionen, er på ca. 2000 tons og formentlig udstyret med gasturbiner til forlægning med høj fart (ca. 30 knob) og dieselmaskiner til krydsfart; fregatten er udstyret med to dobbelte 76 mm sømåls- og luftværnskanoner samt to dobbelte 30 mm luftværnskanoner, et SA-N-4 nærluftværnsmissilsystem (der er nedsænket i agterste dækshus) samt to 12-rørs antiubåds-raketaffyringsramper. Skibet vil bl.a. kunne tænkes anvendt til beskyttelse af landgangsskibe.

(MST)

NATO vurderer øget flådeindsats i Østersø-området

Ifølge en artikel i den norske avis AFTENPOSTEN foregår der i øjeblikket overvejelser inden for NATO og i enkelte medlemslande, der sigter imod at styrke alliancens tilstedeværelse i Østersøen. En stadig øgende slagkraft og en stadig mere nærgående Warszawapagt aktivitet gør, at bekymringen stiger blandt dem, som har ansvaret for forsvaret af Østersøen og danske stræder. På marinesiden er Danmark og Vesttyskland alene om ansvaret, idet der ikke foreligger konkrete planer for allierede forstærkninger til søs.

Chefen for de allierede flådestyrker i Østersøen, COMNAV-BALTAP, viceadmiral Horst von Schroeter, anser det som et minimumskrav, at mindst en tredje nation viser flaget under øvelser i området, eller i det mindste besøger området for at demonstrere NATOs sammenhold. "Det er ikke nok, at en tredje nation sender fly ind i 30000 fods højde; det må være fartøjer", udtaler admiralen. For det første ønsker man at understrege Østersøens status som et åbent, internationalt farvand, som enhver nation frit kan benytte. For det andet ønsker man at demonstrere en så stærk militær styrke, at afskræknings-effekten opretholdes, og endelig vurderer man, at NATO i krisetider må være i stand til at vise et tredje flag for at demonstrere, at et eventuelt angreb ikke bare vil berøre Danmark og Vesttyskland, men øjeblikkeligt vil trække hele alliancen ind.

En tidligere tanke om at etablere en fast multilateral flådestyrke i Østersøen blev ikke realiseret. For øjeblikket overvejes muligheden for at oprette en tilkaldestyrke ("Navy on call force"), der efter anmodning kan sejles til området. Et sådant

"brandkorps" til søs vil primært indgå som et led i krisestyringen, før en egentlig konflikt bryder ud. Som svar på et udspil fra øst kunne denne styrke rykke ind for at demonstrere, at NATO mener alvor og står samlet. Samtidig hermed overvejes muligheden for, at en af de store NATO-partnere overfører en mindre styrke af hurtiggående fartøjer til området. I givet fald måtte en sådan styrke - på grund af dansk basepolitik - operere fra vesttyske havne. Der er for øjeblikket kun tale om overvejelser, der ikke kan betegnes som egentlige planer, afslutter AFTENPOSTEN.

(MST)

Erhvervsfaglige grunduddannelser (EFG) i søværnet

Den 10. oktober mødte et nyt hold konstabelelever til uddannelse ved Søværnets Konstabelskole. Det drejer sig denne gang om 36 elever af tjenestegrenene artilleri, maskin og radio, der - som det har været praktiseret i en lang årrække inden for søværnets lærlingeuddannelse - skal i gang med den militære og civilfaglige uddannelse som grundlag for den senere praktiske uddannelse og tjeneste som konstabel.

Dette hold elever adskiller sig således ikke fra de 3 tidligere lærlingehold, der er mødt i 1979 til uddannelse ved skolen, men når der ikke desto mindre er grund til at hæfte sig ved datoen 10. oktober, skyldes det, at konstabeleleverne af artilleri- og maskintjenestegrenene på dette hold vil være de første, der skal gennemføre 2. del af uddannelsen som EFG-elever inden for jern- og metalområdet. I januar 1980 møder 12 konstabelelever til 2. del af uddannelsen til elektronikmekanikere.

Hvad indebærer denne nye uddannelse så for Søværnets Konstabelskole?

For det første, at konstabeleleverne inden møde har gennemgået en basisuddannelse ved en af landets EFG-skoler og derved - igennem en teoretisk og praktisk undervisning af 1 års varighed - har "prøvet sig frem" til den uddannelsesretning, der passer bedst til den enkeltes evner, interesse og håndslag inden for hovederhvervsområdet "Jern og Metal". Konstabeleleverne er således mødt til tjeneste i søværnet med en del af de forudsætninger, som de tidligere elever fik som den grundlæggende del af lærlingeuddannelsen i søværnet.

For det andet vil konstabeleleverne være de første, der gennemgår uddannelsen på Søværnets Konstabelskole efter en ny uddannelsesplan. Denne plan er ny i såvel faglig som pædagogisk henseende.

Den civilfaglige del af undervisningen er således revideret og ajourført i relation til uddannelsen i basisåret, og herunder hører også en nyformulering af mål og indhold af de obligatoriske civile fællesfag, samtidsorientering, virksomhedslære og samarbejds-lære.

Hvad angår de militære fællesfag, er disse skemalagt med i alt 340 timer, hvilket udgør 19 % af den samlede undervisningstid. Denne undervisning er også tilrettelagt efter nye retningslinier, der primært tilsigter, at konstablerne får det nødvendige sømilitære grundlag for tjenesten i Flådens skibe og ved tjenestesteder i land.

Endelig indebærer tilrettelæggelsen af den nye uddannelse, at tidspunktet for erhvervelsen af det civile uddannelsesbevis (svarende til den tidligere aflæggelse af svendeproe) nu er rykket "frem" til det 4. år i bindingsperioden, hvilket indebærer, at overkonstablerne til sin tid kan forrette nyttetjeneste i ca. et år som udlært maskinarbejder, elektromekaniker eller elektromekniker. Dermed vil overkonstabelen være kvalificeret til selvstændigt arbejde, og der kan gives ham et større ansvar som tekniker om bord og i land.

Alt i alt er den 10. oktober mere end en almindelig skoledag ved Søværnets Konstabelskole.

Om det skal blive en mærkedag for konstabeluddannelsen i søværnet, vil fremtiden vise. Skolen udtrykker forhåbning herom og ønsker den nye uddannelsesplan for konstabler en god start.

(SKS)

Indland kort

Den amerikanske missildestroyer JOHN KING (CHARLES F. ADAMS-klassen) aflægger rutinebesøg i København 19.-22. oktober. Chef: Orlogskaptajn W.G. Collins. Samlet besætning: 20 officerer samt 320 andre befalingsmænd og menige. Skibet fortøjes ved Langelinie-kajen. Der er planlagt offentligt besøg om bord lørdag den 20. og søndag den 21. oktober, begge dage fra kl. 1300 til kl. 1600.

Viceadmiral F.Heisterberg-Andersen har den 1. oktober afløst den vesttyske admiral Horst von Schroeter som chef for de allierede søstridskræfter under Enhedskommandoen i Karup, under NATO-betegnelsen "Commander Allied Naval Forces Baltic Approaches" (COMNAVBALTAP).

Forsvarskommandoen har den 8. oktober godkendt anvendelse af sweater M/79 (britisk model) i forsvaret. Tilladelsen, bilagt detaljerede bæringsbestemmelser for søværnet, hæren og flyvevåbnet, er udsendt til berørte myndigheder.

Udland kort

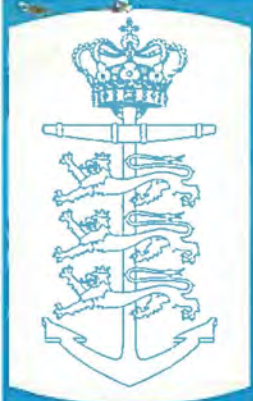
Den amerikanske general, David C.Jones, som er "Chairman for The Joint Chiefs of Staff", skriver i sin indledning til hvidbogen for forsvarsplanlægning i 1980, at man uanset stigningen i US forsvarsudgifter fortsat nærmer sig det tidspunkt, hvor der ikke mere er balance mellem USAs og USSRs militære styrker. Generalen forudser store vanskeligheder for USA i de kommende år såvel økonomisk som industrielt og dermed også styrkemæssigt. For så vidt angår USSR vurderes den voksende militære styrke ikke at stå i rimeligt forhold til behovet for militært forsvar. Medens USA bruger ca. 5 % af sit bruttonationalprodukt på forsvaret, vurderes USSR at anvende 11-13 %. USSR vurderes at have 4 mio.mand - eller dobbelt så mange som USA - under våben.

USSR, som på det strategisk nukleare område for blot få år siden var klart underlegen i forhold til USA, må nu betragtes som jævnbyrdig med USA på dette område. Samtidig vurderes USSR i dag at være overlegen for så vidt angår de mere korttrækkende nukleare våben. Vedrørende konventionelle styrker udtaler generalen, at USSRs kvantitative overlegenhed hidtil har kunnet accepteres under henvisning til USAs og NATOs kvalitative overlegenhed. Den seneste udvikling har imidlertid forrykket dette balanceforhold til Sovjets fordel.

I sin afslutning anbefaler generalen, at USA investerer de materielle og moralske ressourcer, der er nødvendige for at stoppe og vende den uheldige militære udvikling, og derfor øger for-

svarsbudgettet de kommende år særligt for så vidt angår strategiske nukleare styrker. Det understreges dog, at forøgede militærudgifter kun er ét element i den nationale strategi, der er nødvendig for i den kommende tid at bevare USAs status som verdens førende magt.

Thostrup

Nr. 27/79
5 NOV 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

Langelandsfortets hovedarmering i funktion

Mønstring ved Langelandsfortet

I dagene fra den 8. til den 12. oktober afholdtes ved Langelandsfort en mønstring af det mobiliseringsudstukne nærforsvars-personel til fortet.

Mønstringen, der var et led i en række mønstringer ved forskellige tjenestesteder, koncentreredes om at genopfriske det

genindkaldte personels færdigheder i nærforsvar af fortet, herunder en omskoling til det nye maskingevær model M/62.

Mønstringen var delt op i tre faser med hver sine mål:

Fase I - Indkaldelsesdagen.

Modtagelse - afsluttende med etablering af nærforsvar senest 12 timer efter mødetidspunktet.

Fase II - Mønstringsuddannelsen.

Repetition af tidligere uddannelse suppleret med omskoling i håndvåben, nærforsvar, bevogtning, krigssanitets- og ABCD-tjeneste.

Fase III - Nærforsvarsøvelse.

Herunder blev det under fase II indlærte gennemprøvet under så realistiske forhold, som en øvelse nu giver mulighed for.

Fortets indtryk af de genindkaldte var yderst positivt - de gik til opgaverne med åbenhed og forståelse, hvilket gjorde, at programmet med discipliner og øvelser fra kl. 0700 morgen til 2000 aften blev afviklet upåklageligt.

(LFT)

Den svenske MILO-ordning i søgelyset

I det svenske forsvar har man siden begyndelsen af 60'erne baseret den operative ledelse af styrkerne på den såkaldte MILO-ordning. Der er fire MILOer (militære regionale kommandoer), som er struktureret på fællesværnsbasis. De til regionerne henhørende styrker af hæren, luft- og kystforsvaret er underlagt MILO-chefen, som har en føringsstab af officerer fra alle de tre værn. For flåde- og tildels flystyrkernes vedkommende vil der, når den normale fredsorganisation ophører, fra den svenske forsvarschef ske en tildeling til de enkelte MILOer efter behov.

Fra svensk sømilitært hold er der på det seneste fremsat tvivl om MILO-ordningens fortsatte hensigtsmæssighed. Der peges på, at ubådsstyrken bedst ledes fra centralt operativt plan, ligesom den koordinerede og ofte koncentrerede indsats af overfladekampstyrker dels ønskeliggør central ledelse, dels nødvendiggør lokal taktisk føring, som ikke hensigtsmæssigt kan udføres på MILO-plan. Den taktiske føring af søstyrkerne tilgodeses bedst af de styrkechefer, som marinens fredstidsorganisation baserer sig på. Også for flystyrkernes anvendelse i angrebsrollen synes

det at være mest hensigtsmæssigt med en central operativ ledelse. For sø- og flystyrkerne, hævdes det, viser erfaringer, at MILO-ordningen med tiden er blevet mindre hensigtsmæssig. Thi, som det siges, jo færre enheder, jo mindre er der at fordele af, og jo sjældnere får MILO-stabene lejlighed til at øve sig i deres tiltænkte føringsopgaver. Forsvarets ledelse opfordres til at analysere behovet for de mange ledelsesniveauer, som findes i dag.

(MST - Kilde: Tidskrift i Sjøvæsenet)

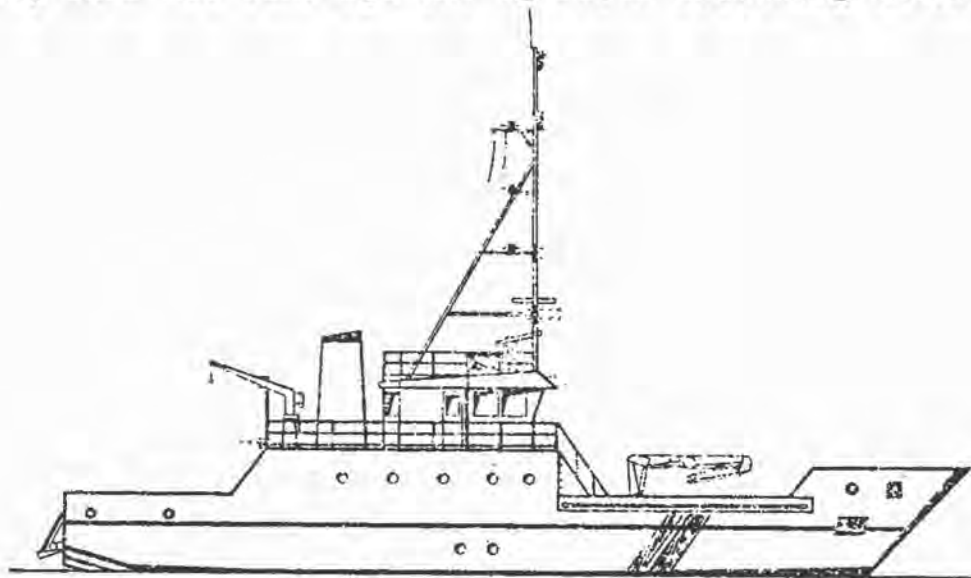
Miljøstyrelsens nye specialfartøjer til forureningsbekæmpelse

Inden årets slutning vil Miljøstyrelsen få sit antal af specialfartøjer til olieforureningsbekæmpelsen forøget med 3 stk. oliepramme og 2 stk. SEATRUCK.

Olieprammene, som er ubemandede og uden egen fremdrivning, skal anvendes ved bl.a. olieoptagningsaktioner. Med en længde på 30 m, bredde på 8 m og en dybgang på ca. 2,40 m vil hver pram have en tankkapacitet på ca. 350 m³.

Prammene vil blive placeret på flådestationerne Frederikshavn, Korsør og København.

SEATRUCKene, som vil blive leveret Miljøstyrelsen medio december, skal med sine 150 BRT og faste besætning anvendes i for-

SEATRUCK-typen

bindelse med forureningsbekæmpelse i indre danske farvande, hvor tilgangen af fartøjerne vil medføre en væsentlig forbedring af det eksisterende beredskab.

Ved bygningen er fartøjerne blevet udstyret med overvejende dansk materiel. Dette gælder såvel hoved- og hjælpemaskineri som navigations- og kommunikationsmateriel. For at opnå maksimal manøvreringsevne er fartøjerne udstyret med stilbare propeller, effektror og tværpropel.

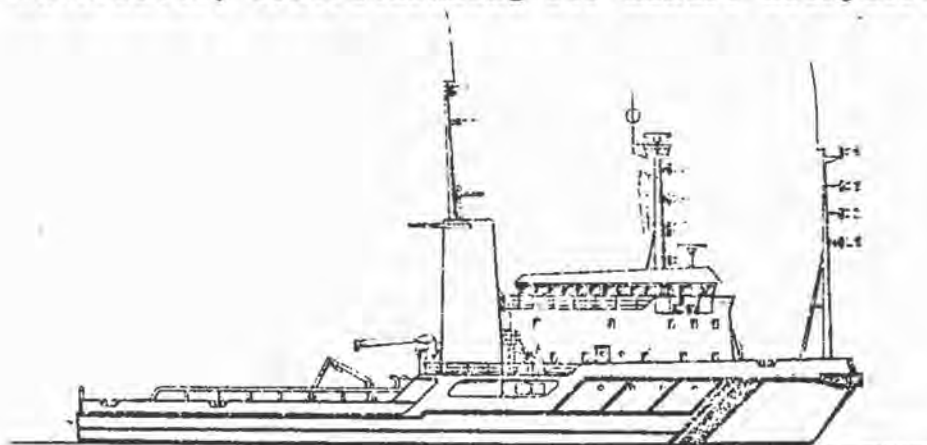
Tonnage:	ca. 150 BRT
Længde:	30 m
Bredde:	8 m
Dybgang:	1,60 m
Spildoliekapacitet:	ca. 60 m ³
Fart:	over 10 knob
Besætning:	8 mand
Hovedmotor:	Grenå 2 x 330 HK
Hjælpemotor:	Buhk 3 x 84 HK
Klassifikationsselskab:	Det norske Veritas.

Besætningen, 8 mand, vil blive underbragt om bord i 4 stk. dobbeltlucafer, og den samlede underbringelseskapacitet vil være 11 mand.

Fartøjerne vil indtil videre blive stationeret på Flådestation København og Flådestation Korsør på 1 times varsel.

Samtidig med tilgangen af ovennævnte materiel vil Miljøstyrelsen, som omtalt i Søværns-Orientering nr. 24/79, påbegynde bygningen af 2 større specialfartøjer til forureningsbekæmpelse på hver ca. 750 BRT med aflevering til Miljøstyrelsen i første halvdel af 1981. Udover at operere i indre danske farvande skal fartøjerne også operere i bl.a. Nordsøen.

Fartøjerne vil, med et frit dæksareal på ca. 26 x 7 m, blive udrustet med fast olieoptagergrej samt udstyret med laboratorie til havundersøgelser, slæbspil og -krog for bugsering af havarister, isforstærkning for mindre isbryderopgaver

SUPPLY-typen

samt fjernbetjent vand-/skumkanon for slukningsopgaver. Dansk materiel vil også her blive anvendt i størst muligt omfang.

Besætningen, 16 mand, vil blive underbragt om bord i enkeltluakafer, i alt kan der underbringes 35 personer m/k i enkelt/dobbeltluakafer.

Tonnage:	750 BRT
Længde:	56 m
Bredde:	12,30 m
Dybgang:	3,85 m
Spildoliekapacitet:	320 m ³
Fart:	12,5 knob
Besætning:	16 mand
Klassifikationsselskab:	Lloyds Register of Shipping.

Det påregnes, at fartøjerne på Flådestation København og Flådestation Korsør stationeres på 3-5 timers varsel.

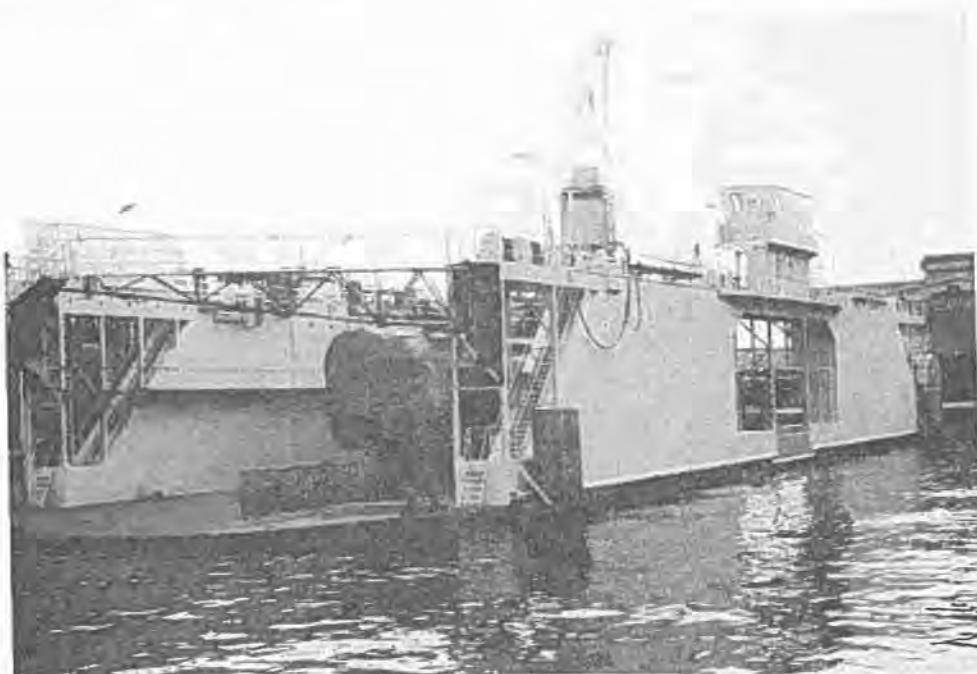
Et af de to fartøjer af MILJØ-klassen

Besætningerne til de nye fartøjer samt til de nuværende fartøjer af MILJØ-klassen - i alt 56 mand, heraf 44 mand fra stampersonelgruppen - vil blive rekrutteret fra søværnet, idet dog Miljøstyrelsen vil afholde udgifterne i forbindelse med bemanningen.

(Miljøstyrelsen)

Orlogsværftets "nye" flydedok indviet

Orlogsværftets "nye" flydedok blev taget i brug den 28. august med doksætning af ubåden NORDKAPEREN.

Dokken - med NORDKAPEREN i - hævet
(På toppen af nærmeste sidetank ses kontrolltårnet)

Orlogsværftets dokkapacitet er tilpasset værftets arbejdsmængde, der i det væsentlige omfatter vedligeholdelse og reparation af Flådens skibe. Efter at en flydedok i 1976 måtte kasseres på grund af alder, har doksituationen imidlertid været meget anspændt.

Forskellige muligheder for at øge dokkapaciteten ved ombygning af eksisterende anlæg, leje af dokanlæg m.v. blev undersøgt, men det viste sig mest fordelagtigt at anskaffe en brugt flydedok.

I første omgang rettedes henvendelse til en række danske værfter. Denne henvendelse gav imidlertid intet resultat, hvorefter der rettedes henvendelse til en række skibssalgsbureauer. Af disse fremkom 4 med tilbud, hvoraf dog kun det ene, omhandlende en tysk dok, bygget i 1967 og beliggende ved et under konkurs værende værft i Emden, var anvendeligt, både henset til tekniske data og af prismæssige årsager.

Der indledtes herefter forhandlinger med det tyske værft, og den 29. december 1978 blev kontrakten underskrevet.

Dokken blev i januar dokket ved et andet værft i Emden for bundrensning, besigtigelse, udbedring af eventuelle skader i bunden, samt konservering.

På grund af issituationen i vinter kunne dokken først bugseres til København primo april. Ruten gik gennem Kielerkanalen, og dokken ankom til Holmen den 9. april og blev midlertidig henlagt ved Lynetten. Her udførtes ovenbords reparation, tilpasning af dokken til søværnets forhold, eftersyn af maskineri o.s.v., samt en meget grundig konservering.

I mellemtiden udførtes en uddybning af havnebassinet, hvor dokken skulle ligge, idet dens konstruktion medførte, at det var muligt at få ca. $\frac{1}{2}$ m mere vanddybde over kølklodserne i neddykket tilstand, sammenlignet med den udrangerede dok. Dette var af væsentlig betydning, idet Orlogsværftet jævnligt med den gamle dok var ude for at måtte udsætte enten ind- eller uddokning - specielt af ubåde - på grund af lavvande. Endvidere blev der i havnebunden nedrammet 4 kraftige fortøjningspillere.

Et blik ind i kontroltårnet med den store manøvrepult

Der mangler i dag kun ganske få forbedringsarbejder for at bringe dokken i den helt ønskede tilstand, men det kan allerede nu konstateres, at de samlede udgifter vil holde sig inden for bevillingen på 6 millioner kroner.

Dokken er 70 m lang og har en bæreevne på 800 tons.

Den nye dok vil betyde en hårdt tiltrængt forøgelse af Orlogsværftets dokkapacitet med forhåbentlig det til følge, at Orlogsværftet kan yde en forbedret service til opretholdelse af søværnets beredskab.

(OLV)

Det i Søværns-Orientering nr. 25/79 omtalte uheld i forbindelse med uddokningen af ubåden SPÆKHUGGEREN fandt sted i Orlogsværftets "gamle" flydedok.

(MST)

Rationaliseringsforslag belønnet

Den 8. oktober overrakte Chefen for Søværnets Materielkommando på Forsvarskommandoens vegne en præmie på hver 1000 kr. (minus kildeskat) som belønning for et rationaliseringsforslag vedrørende torpedobjærgningsudstyr til to af Søværnets Materielkommandos medarbejdere, værkmestrene H.H.Hansen og J.Palle, Søværnets Materielkommandos Skibsvedligeholdelsesafdeling.

Tidligere har søværnets torpedobjærgningsfartøjer kun kunnet transportere 2 stk. torpedoer udenbords. Men efter det forbedrede system kan et fartøj optage og transportere 4 stk. torpedoer indenbords.

De to værkmares ide dannede grundlag for en skitse, dateret maj 1969, der viser en båd med huller i agterspejlet og ophalingsarrangement for torpedoen. Ideen blev den 27. maj 1969 forevist på Torpedostation Kongsøre, hvor den blev udviklet i samarbejde med kaptajnløjtnant E.V.Jørgensen, overmekaniker O.C. Pedersen og mekaniker S.P.Rasmussen; disse tre medarbejdere har Forsvarskommandoen samtidig belønnet med et lignende beløb hver.

Ideen blev bragt til udførelse ved bygning af tre nye torpedobjærgningsfartøjer - HUGIN-klassen - nemlig TO 8 HUGIN, TO 9 MUNIN og TO 10 MIMER, der blev bygget på EJVINDS PLASTICJOLLE- OG BÅDEVÆRFT, Rantzausminde, Svendborg, og afleveret til søværnet i april og maj 1976.

Torpedoindbjærgningsfartøjet
MUNIN

På billedet ses MUNIN under sejlads i Issefjorden. I agterspejlet ses tydeligt de to huller, gennem hvilke torpedoerne hales indenbords.

De tidligere anvendte både var delvis åbne motorbåde uden spil, pumper etc., og de "indbjærgede" torpedoerne ved at bugser dem til havn, et system, der ofte forårsagede skade på torpedoer og både.

Det nye system består i, at alle bevægelser, ophaling af torpedoer, sidetransport, trimning af båden, styring af båden,

ankerspil, brand- og spulepumper er hydraulisk drevet og centralt styret. Derved spares mandskab, og risici for personskade ved at bakse med torpedoer er fjernet.

Fotos: Ejvinds Plasticjolle- og Bådeværft

Dertil kommer, at det nye system betyder en betydelig økonomisk gevinst. Reparationsudgifterne på torpedoerne viser besparelser af en størrelsesorden af ca. 400.000 kr. årlig, og de tre nye både udfører en mere effektiv tjeneste end de seks, der tidligere blev anvendt.

HUGIN-klassens fartøjer har følgende data:

Længde:	16,15 m
Bredde:	4,15 m
Dybde:	2,15 m
Lettvægt:	16,75 tons
Maskine:	454 HK
Fart:	15 knob.

Ovenstående billede viser ophaling af en torpedo gennem agterspejlet. Slidskens indhalingsåbning er forsynet med gummi-belagte ruller samt arrangement for styring af indhalingswirer.

(SMK)

Rationaliseringskursus for chefer

I dagene 19.-21. november afholder Forsvarets Forvaltnings-skole det første rationaliseringskursus på "ISS Management Devel-

opment Center" i Holte. Kursus henvender sig til chefs- og lederpersonel, der har ansvaret for at iværksætte strukturelle og administrative ændringer og rationaliseringer inden for en myndigheds eget område eller med andre ord for hverdagsrationaliseringen.

Kursusprogrammet er i store træk struktureret med

- a. en introduktion af rationaliseringsbegrebet og dets principper ved lederen af Forsvarsstabens Rationaliseringsselement major J.Johansen,
- b. en forelæggelse af det statslige forvaltningsgrundlag m.m. for rationalisering ved kontorchef J.U.Moos, Administrationsdepartementet,
- c. en præsentation af visse metoder og teknikker, herunder proces- og metodeanalyser med henblik på ændring af systemer samt funktionstækning og værdianalyse ved chefkonsulent Per Kjersgaard, IKO A/S,
- d. en orientering om erfaringer med hverdagsrationalisering i svensk forsvar, herunder bl.a. baggrund, retningslinier og typiske opgaver for hverdagsrationaliseringen, forandringsarbejde og psykologiske faktorer ved organisationsdirektør H.Gillow, Försvarets Rationaliseringsinstitut, Stockholm.

I tilknytning hertil vil chefen for Svea Ingeniörsregimentet, Överste Anders Jonsson, fortælle om hverdagsrationalisering i praksis ved regimentet,

- e. en yderligere erfaringsudveksling og idegivning
 - først fra landets største civile arbejdsplads, DSB, idet kontorchef Thomas Jessen fra Generaldirektoratet og en driftsområdechef vil redegøre for DSB strukturrationalisering og virkningerne på lokalt niveau,
 - og dette indlæg følges op med et aktuelt eksempel fra forsvaret med diskussion af faktorer og problemer m.v. i forbindelse med omsætning af overordnet direktiv til lokal rationaliseringsforanstaltning. Som eksempel er valgt "Etablering af Fællessekretariat". Panelet ledes af kommandørkaptajn B.Hjorth Jensen fra Forsvarsstabens,

- endelig behandles emnet "Hverdagsrationalisering hos os" i 3 dele, nemlig ved henholdsvis generalmajor J.Skjødt, chef for Flyvematerielkommandoen, oberst B.Rasmussen, chef for Luftværnsgruppen og ved kursusdeltagere, som forelægger og drøfter egne erfaringer samt planer/ønsker om iværksættelse af lokale rationaliseringer,
- f. en orientering om rationaliserings- og delegeringsbestræbelser i forsvaret samt om status i arbejdet hermed vil blive givet af generalløjtnant G.K.Kristensen, kommandør S.E.Thiede og major J.Johansen fra Forsvarskommandoen.

(FOFS)

Indland kort

Ubådseskadrens torpedoskydningskonkurrence 1979 blev afviklet i perioden 9.-17. oktober. NORDKAPEREN blev vinder af konkurrencen, medens DELFINEN og TUMLEREN besatte henholdsvis anden- og tredjepladsen. NORDKAPEREN opnåede et så højt antal points, at den kvalificerede sig til præmiering i henhold til torpedoskyde-reglementet. Alle tre både opnåede høje pointsummer, der indikerer, at der blev udført mange glimrende angreb.

Mineuskadeliggørelsesholdet fra Minedepot Grølhede har i juli kvartal haft 55 udrykninger. Heraf var de 35 efter farlige og 20 efter ufarlige genstande. Der er kørt 6500 km og forrettet sejlads med orlogs- og civile kuttere.

Minedepot Dråby havde i samme periode 26 udrykninger, hvorunder mineuskadeliggørelsesholdet kørte 3500 km.

Chefen for Søværnets Chefskonference 1979 vil blive afholdt 12.-14. november på Forsvarets Kursusinstitution Lynæs. Konferencens hovedemner vil være:

- Planlægningsarbejdet i forbindelse med udarbejdelse af oplæg til ny forsvarsordning efter den 1. april 1981.
- Oplæggene til ny personel- og uddannelsesstruktur.
- Ledelsesprincipper og -erfaringer.
- Orientering fra Søværnets operative Kommandos og Søværnets Materielkommandos områder.

Det sovjetiske ekspeditionsskib MIKHAEL KRUSKIJ aflægger rutinebesøg i Thorshavn 9.-14. november. Chef: Kaptajn I.G.Polegenskij. Samlet besætning: 26 officerer, 14 underløjtnanter, 46 matroser samt 91 funktionærer.

Udland kort

Den amerikanske flåde har navngivet den første af en serie på fire nye missildestroyere. Skibet fik navnet KIDD (DDG-993). Deplacementet er på 8.300 tons, og skibet fremdrives ved gasturbiner. Armeringen omfatter 2 hurtigttskydende 127 mm kanoner i enkeltaffutager og er forsynet med såvel overflade-til-luft- som overflade-til-overflade-missiler. Herudover vil skibet blive udrustet med to helikoptere til anti-ubådskrigsførelse. De fire skibe var oprindeligt bestilt til den iranske flåde. Det nye styre i Iran annullerede imidlertid kontrakten, der derefter blev overtaget af den amerikanske flåde.

Der er stadig stor interesse for den danske søfarer Vitus Bering, der i 1728 gennemsejlede strædet mellem Asien og Amerika, for senere, i 1741 at lide en tragisk død.

Bering døde syg og afkræftet i en jordhule på en fjern Stillehavssø, der i dag bærer hans navn; men han er ikke glemt. De senere år har flere ekspeditioner søgt at gøre hans rejser efter. Sidste år sejlede to mellemstore lystbåde fra Kamtjatka til Beringstrædet med de over tohundrede år gamle logbøger om bord. Denne ekspedition affejede enhver tvivl om, at Bering faktisk var nået frem til Det nordlige Ishav. Alle landkendinger og kursberegninger stemte.

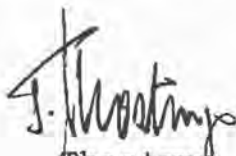
For øjeblikket er ikke mindre end to ekspeditioner ude i Bering-ærinde. Den ene sejler i en mindre båd fra Vladivostok til Bering-øen, delvis ad samme rute som den første Kamtjatka-ekspedition. På Bering-øen vil man slutte med en mindehøjtidelighed i anledning af 300 året for Vitus Berings fødsel.

Den anden ekspedition knytter der sig stor spænding til. Den skal nemlig undersøge vraget af sejlskibet SANKT PETER, der blev sat på grund på sandbankerne ved Bering-øen.

Vragets position er kendt, og det var endnu synligt i 1880, hvor nogle af øens aleutiske indbyggere bjærgede to af dets kanoner (som senere blev fragtet til Horsens).

Midt i tresserne udgravedes en rævehule på stranden. Denne hule viste sig at være identisk med det primitive vinterhi, Bering og hans folk havde indrettet sig, og hvor Bering senere døde, halvt begravet i sandet. Hulens tag udgjordes af et plankeværk, som efter al sandsynlighed stammer fra SANKT PETER. Ved denne undersøgelse fremdroges desuden en mængde takkelage, ammunition samt diverse personligt udstyr. Det sidste må have tilhørt selve kommandøren, Bering. Det lykkedes også påny at lokalisere vraget, som nu ligger under seks meter sand.

Den videnskabelige ekspedition, der for øjeblikket arbejder på Bering-øen, skal klarlægge, hvorvidt det er muligt at bjærge vraget af SANKT PETER, som Bering og hans mænd med simple hjælpemidler byggede i Petropavlovsk på Kamtjatka, inden de drog ud på den sidste tur, meddeler det sovjetiske pressebureau APN.

Thostrup

Nr. 28/79
19 NOV 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

OLENYOK under bugsering af VEJRØ, medens FREMAD IV efterslukker

Katastrofealarm på Store Bælt

Onsdag den 31. oktober kl. 0600 modtog Store Bælts Marine-distrikt (SBM) melding dels fra Søværnets operative Kommando (SOK), dels fra M/F ROMSØ, der er "Ferry Leader", om en kollision mellem et større russisk tankskib og et mindre skib, som var brudt i brand, og det stod klart, at der var tale om en situation, der måtte udløse iværksættelse af de katastrofeplaner hos politiet, DSB, civilforsvaret, sygehusvæsenet, Falck/Zonen og ved Flådestation Korsør (FLS KOR) og SBM, herunder olieforure-

ningsberedskabet, som er udarbejdet for den værst tænkelige situation: Kollision mellem en færge og et tankskib.

Det viste sig senere, at tankskibet GENERAL SHKODUNOVICH var lastet med melasse, og i første omgang syntes det ikke at have lidt større skade. Det andet skib viste sig at være et russisk ekspeditionsskib OLENYOK, der med 99 besætningsmedlemmer og videnskabsmænd var på vej til det sydpolare område, samt at det var ramt midtskibs i styrbords side af tankskibets stævn, der i overbygningen havde skåret sig næsten ind til skorstenen. Branden udløste en række eksplosioner, idet der på dækket foruden 2 helikoptere, 2 mindre og et større fly var 1000 liter petroleum, 200 flaskegas- og 20 iltbeholdere. Kollisionen skete i tæt tåge ved bøje 19 nordvest for Sprogø. Som det vil være bekendt fra pressen, var en dansk sandsuger og Stenaliniens M/F STENA OLYMPICA i umiddelbar nærhed af kollisionssstedet, og også et svensk tankskib NATAVIK kom hurtigt til stede, og disse skibe bjærgede 94 overlevende, hvoraf de 22 med STENA OLYMPICA bragtes til Kiel, medens de 72 bragtes ind til Korsør civilhavn, hvor et lægehold og ambulancer ventede, og de blev indkvarteret på CF-Gården.

Korvetten NIELS JUEL, der var kommet til FLS KOR tirsdag aften, fik kl. 0620 ordre fra SOK om at gå til assistance og kunne afgå 0715. SBM egen orlogskutter VEJRØ lå i Hundested, men THURØ, der lå ved flådestationen for reparation og udskiftning af besætning, afgik kl. 0730 og fik som første opgave at bringe de 14, der var reddet af NATAVIK, til Korsør. Herudover afgik bevogtningsbåden Y 376 ligeledes kl. 0730, ligesom toldkrydseren HØGEN, og senere Marinehjemmeværnets MHV 22 blev sat ind i eftersøgningen efter de savnede fra havaristen. Lods båden fra Stignæs bragte et svært forbrændt besætningsmedlem fra OLENYOK og en svensk styrmand fra STENA OLYMPICA i land i Stignæs. De var faldet over bord under bjærgningsarbejdet. Styrmanden døde på vej til hospitalet, formentlig fordi han havde slugt oliemættet vand.

Kl. 0818, efter at sigtbarheden var forbedret, ankom to vesttyske redningshelikoptere til FLS KOR, mens to danske opererede over katastrofestedet. Den ene tyske helikopter afhentede kl. 0900 en af styrmandene fra OLENYOK fra STENA OLYMPICA for at overtage kommandoen over de på CF-Gården indkvarterede russere. Kl. 1020 kunne de tyske helikoptere frigøres, og fra kl. 1200 var en dansk helikopter klar på flådestationen.

Efter en meget hektisk formiddag, hvor der kunne konstateres et meget effektivt beredskab ved alle myndigheder og et udmærket samarbejde disse imellem, var både flådestation og marinedistrikt i de følgende dage stærkt engageret i overvågning af OLENYOK, der i første omgang var grundstødt på Sprogø NE-puller, og med forskellige transportopgaver, ligesom personel fra flådestationen bemandede Miljøstyrelsens MILJØ 101, der sammen med MARTIN KNUDSEN varetog olieforureningsberedskabet, som der imidlertid ikke blev større opgaver for i Store Bælt.

SBMs orlogskutter VEJRØ afløste den 31. kl. 2050 MARTIN KNUDSEN ved havaristen, hvor i øvrigt et russisk skib YELETS opholdt sig. Torsdag var der et par gange folk fra YELETS om bord i havaristen, og det var fra russisk side meddelt, at såfremt man fra dansk side måtte have behov for at komme om bord i OLENYOK, skulle der mindst 1 mand af besætningen med. Dette blev aktuelt, da VEJRØ fredag den 2. november om morgenen - efter at være blevet afløst af MARTIN KNUDSEN - konstaterede, at havaristen kl. 0800 var kommet flot og drev i østlig retning ud mod sejlrenden - igen i tæt tåge. Det skønnedes ikke forsvarligt at afvente ombordsætning af et russisk besætningsmedlem, og kl. 0850 havde VEJRØ havaristen på slæb og fik den bort fra trafiksepareringen.

Først 50 minutter senere havde YELETS sat folk og trosse om bord i OLENYOK, hvorved en ny situation opstod. Forinden forholdsordre var modtaget fra SOK, havde Chefen for VEJRØ over radioen meddelt YELETS, at han havde havaristen under kontrol, hvorefter russerne lod deres trosse gå. OLENYOK befandt sig da på dansk territorialfarvand. Efter ordre fra SOK holdt VEJRØ derefter trossen om bord i OLENYOK, indtil den russiske slæbebåd MB 119 - der tidligere havde været på, men forladt kollisionsstedet - kl. 1535 havde etableret slæbe-forbindelse med havaristen, der i mellemtiden havde taget grunden igen. Senere ankom yderligere to russiske slæbebåde, og fra kl. 2010 var havaristen flot og under kontrol af slæbebådene - efter tilladelse - lidt inden for territorialgrænsen nord for Sprogø, hvor den forblev hele dagen den 3. november og den 4. november. Først den 5. november om eftermiddagen forlod hele slæbet SBMs område på vej mod øst-tysk eller russisk havn.

Det brændte konstant i OLENYOK, og FLS KORs slæbe- og sprøjtebåd FREMAD IV var i perioder til assistance, men hæmmedes af

tågen og manglen af en radar.

For både marinedistrikt og flådestation blev ulykken en realistisk afprøvning af katastrofeberedskabet, der gav en del erfaring og anledning til justering af planerne, men den væsentligste indsats blev gjort på søen dels af VEJRØ og THURØ, dels og navnlig af NIELS JUEL i ledelsen af den egentlige redningsopgave.

(FLS KOR)

Søværnets årlige kommunikationskonkurrence

I dagene 3., 4. og 5. oktober afholdtes Søværnets Kommunikationskonkurrence ved Søværnets Signalskole. I konkurrencen deltog 62 operatører fordelt på 19 hold.

Chefen for Mineskibseskadren overrækker vandrepokalen

Konkurrencen blev åbnet af næstkommanderende ved Søværnets Taktikskole, kommandørkaptajn U.J.G.Henriksen, ved en parade i planbygningen på Holmen. Kommandørkaptajnen erindrede i sin åbningstale det deltagende personel om, at kommunikationskonkurrencen bl.a. havde til formål at stimulere kommunikationsperso-

nelllets interesse for fagområdet og at måle kommunikationsstandarden i søværnet og konstatere, hvor en øget indsats er nødvendig.

Konkurrencen blev gennemført efter det af Søværnets Signalskole fastlagte program.

Ved en afsluttende parade for Chefen for Mineskibseskadren, kommandør P.E.Pedersen, der repræsenterede Chefen for Søværnets operative Kommando, udtalte denne sin påskønnelse af de opnåede resultater og den interesse, der var blevet udvist. Selv om resultaterne i år var bedre end de 2 forudgående år, opfordrede kommandøren dog såvel den enkelte som tjenestestederne til fortsat at søge at forbedre kommunikationsstandarden og mindede om, at selv om kommunikation i dag blev afviklet ved hjælp af avancerede elektroniske hjælpemidler, måtte intet skib undlade at vedligeholde kommunikationspersonellets færdigheder i såvel morsning som blinksignalering.

Dernæst overrakte kommandøren SØVÆRNSKOMMANDOENS VANDREPOKAL FOR GOD KOMMUNIKATION til holdet fra 3. Minestrygerdivision, der med 93,0 points havde opnået konkurrencens bedste resultat.

Årets bogpræmier til de tre bedst placerede hold blev uddelt med 1. præmien til det samme hold, som vandt vandrepokalen. 2. præmien blev vundet af et hold fra 2. Torpedobådsdivision med 92,0 points, og 3. præmien blev vundet af et hold fra minelæggeren MØEN med 88,0 points.

(SIS)

Forbundsregeringens forsvarshvidbog 1979

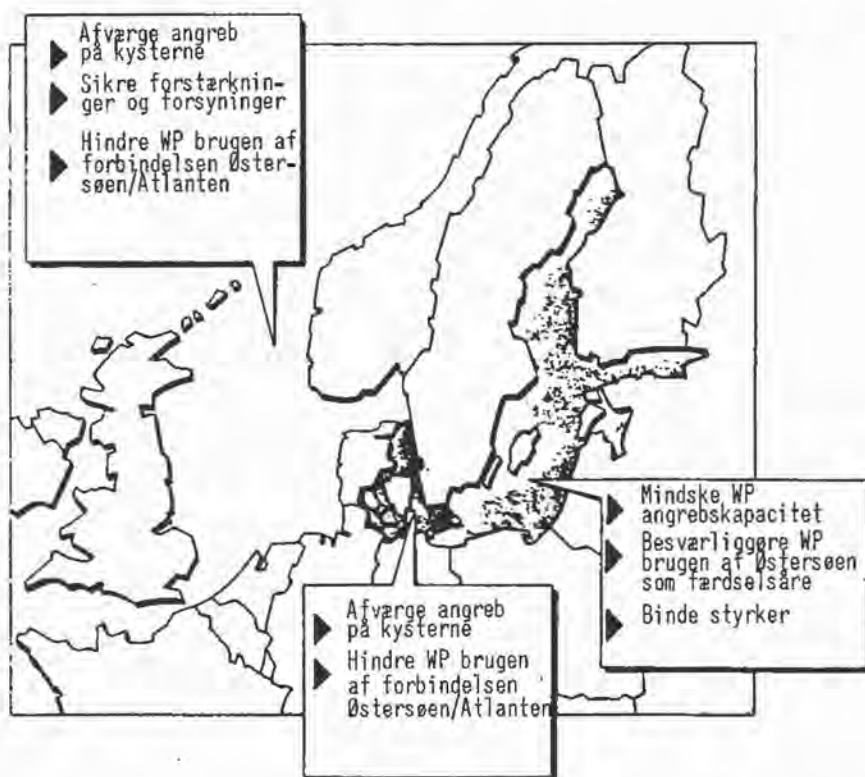
Hvidbogen 1979 indeholder en redegørelse for Forbundsrepublikkens sikkerhedspolitik.

Udviklingen i Forbundsværnet behandles udførligt i et længere afsnit, hvorfra Søværns-Orientering bringer et uddrag omhandlende marinen.

Det fremgår, at Forbundsrepublikken har vitale interesser i, at NATOs geografiske og strategiske nøgleposition i nordflankeområdet sikres. Den vesttyske flådes krigsopgaver og operationsområder fremgår af omstående skema.

Forsvarsopgaverne er rettesnor for marinens anskaffelses- og moderniseringsprogram. Marinens styrkeplanlægning skal ses på

baggrund af stigningen i Warszawapagtens (WP) kvalitative ydeevne, specielt på våbenområderne, hvor WP allerede i nogen tid

Den vesttyske flådes krigsopgaver og operationsområder ifølge Hvidbogen

har haft numerisk overlegenhed. Det er derfor kommet an på at udnytte de foreliggende teknologiske muligheder for at forstærke forsvarspositionen.

Dette påbegyndtes i begyndelsen af 70'erne, hvor marinens efterhånden forældede udrustning blev erstattet med anden generations materiel. Tilgangen af 18 undervandsbåde af type 206 og 30 motormissilbåde af 148- og 143-klassen med en slagkraftig armering og ny elektronisk udrustning var et vigtigt skridt. Byggeprogrammet blev afsluttet med modernisering af 10 torpedobåde af ZOBEL-klassen, 4 destroyere af HAMBURG-klassen og ombygningen af 12 minestrygere til minejagere. Marineluftvåbnet vil inden for programmet blive udstyret med anti-skibsmissiler. Moderniseringen af marinen har i perioden 1969 til 1979 kostet 10 milliarder D-mark.

Hovedvægten i marinens modernisering er lagt på forstærket luftforsvar, kortere reaktionstid, større kampkraft mod undervandsbåde og landgangsstyrker samt større modstandsdygtighed over for elektroniske forstyrrelser.

Tyngdepunkterne i de rustningstekniske anstrengelser ligger i udvikling og bygning af fregatter, hurtiggående patruljebåde, marinejagerbombere og nye mineforsvarssystemer. Den af det snævre operationsområde nødvendiggjorte korte reaktionstid for indsats skal sikres gennem et datamatstyret føringssystem.

Moderniseringen af motormissilbådsvåbnet bliver fortsat, idet 10 missilbåde af 143 A-klassen anskaffes. Disse både vil blive udstyret med såvel luft- som sømålsmissiler. Altvejrsgagerbombere af typen TORNADO vil tilgå marineluftvåbnet fra 1981. Disse fly anses som et væsentligt element i søkrigsførelsen. I begyndelsen af 80'erne vil marinen få en tilgang af alsidigt anvendelige fregatter af type 122.

Fregat 122 - Den første i en serie på seks - BREMEN - blev søsat i september 1979.
(Foto: Efter skitse i JANES)

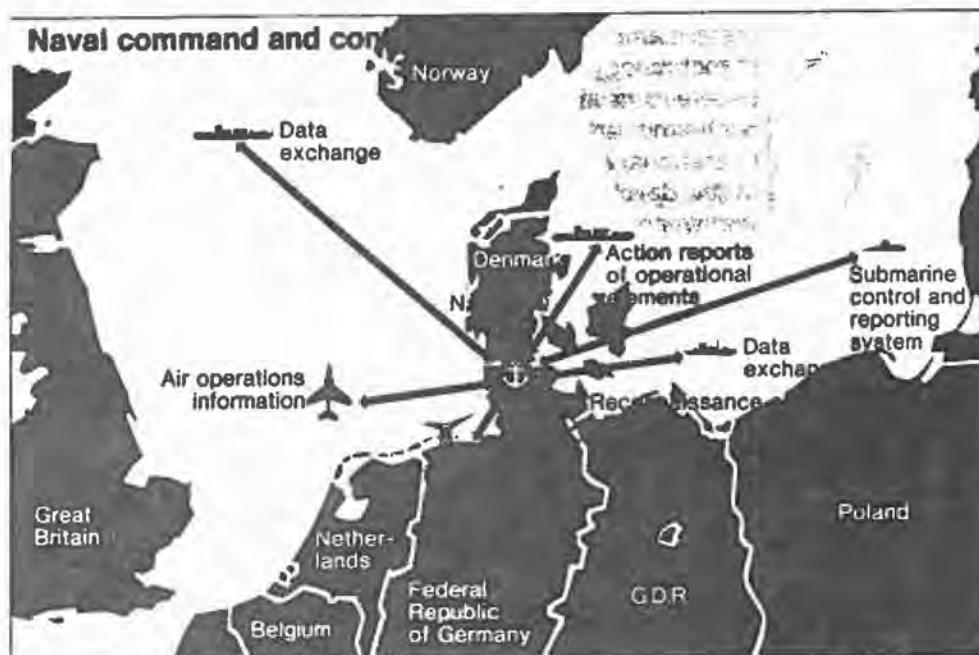
Fregatterne vil udover deres udstyr til ubådsbekæmpelse, herunder 2 helikoptere, blive udstyret med såvel luft- som sømålsmissiler samt et datamatstyret føringssystem. Enhederne er således rustede til at imødegå truslen fra såvel ubåde som fly og overfladeenheder.

Minerydningsevnen vil blive forbedret gennem anskaffelse af seks TROIKA-systemer, der hver består af eet bemandedt kontrolfartøj og tre ubemandede fjernstyrede minerydningsfartøjer. TROIKA-systemets rydningskapacitet er tre gange større end en traditionel minetryger. Samtidig hermed er minerydningsmandskabet blevet betydeligt mindre udsat.

De nye våbensystemer omfatter også bevæbnede helikoptere, men ikke landbaserede missilbatterier, idet det er vurderingen, at de foreliggende opgaver kan løses af de andre våbensystemer.

Kravet om hurtig reaktion løses ved hjælp af et nyudviklet førings- og informationssystem (Naval Command and Control

System), hvis center er landbaseret og beskyttet mod luftangreb. Systemet bygger på dataudveksling med såvel fly, skibe som landstationer.

Førings- og informationssystemet, som angivet i Hvidbogen

Prisen på det nye materiel til marinen er på i alt 9 milliarder D-mark. Det tyske Forbundsting har tilsluttet sig anskaffelsen af de nye våbensystemer.

Hvidbogen undlader ikke at oplyse, at Forbundsrepublikken ifølge en NATO-sammenligning ligger på andenpladsen - efter USA - med hensyn til absolut størrelse af forsvarsudgifterne målt pr. indbygger, ligesom også forsvarsudgifternes andel af det samlede statsbudget (i 1978: 18,7 %) er den næststørste i Alliancen.

(MST)

Øvelse YELLOW BIRD

Øvelse YELLOW BIRD blev afholdt i perioden 29. oktober til 3. november. Udover udrustede enheder fra de 4 eskadrer deltog fra den 31. oktober også NATOs stående flådestyrke Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT) - samt ubåde og fly fra Vesttyskland og Norge i øvelsen, d.v.s. i alt ca. 30 overfladeenheder, 5 undervandsbåde og 20 fly.

Den 29. og 30. oktober gennemførte danske enheder våben- og procedureøvelser i Kattegat og Østersøen.

Fra den 31. oktober gennemførtes øvelser i Skagerak og Kattegat med hovedvægten på anti-ubådsøvelser, luftforsvarsøvelser og våbenøvelser. Der gennemførtes også en mindre taktisk øvelse af 24 timers varighed, i hvilken også HERLUF TROLLE og NIELS JUEL deltog, idet disse enheders forlægning til SEA SPARROW-skydninger i Norge blev udnyttet til træning af besætningerne.

STANAVFORLANT, der omfattede fregatter fra USA, Canada, England, Tyskland, Holland og Norge samt et engelsk forsyningskib, kom direkte fra en vedligeholdelsesperiode i Rosyth i Skotland og forlagde umiddelbart efter øvelsen tilbage til engelske farvande.

Øvelsen blev ledet af Chefen for Fregateskadren, der med en mindre stab var om bord i PEDER SKRAM.

Øvelsesperioden var præget af hård østlig og sydøstlig blæst i perioder op til vindstyrke 9-10. Dette satte selvfølgelig sine spor på øvelsen, der dog alligevel viste sig gavnlig for mange enheder. I signal efter øvelsen fremhævede Chefen for STANAVFORLANT, den amerikanske kommandør G.M.Carter, det gode udbytte, STANAVFORLANT havde haft af samarbejdet med danske enheder under øvelsen.

(FGE)

FARØ besøger Husum

Orlogskutteren FARØ aflagde rutinebesøg i Husum i Vesttyskland i weekenden 12.-15. oktober, i forbindelse med fiskeriinspektion i Nordsøen.

Efter at have afsluttet en mineuskadeliggørelsesopgave ud for Skagen Havn påbegyndtes den 300 sømil lange forlægning i meget tæt tåge.

Den 11. oktober ankrede orlogskutteren i Høwerstrøm for at afvente højvande samt lods til de sidste 15 sømil. Lodsens ankom, og sejladsen mod Husum begyndtes, stadig i tæt tåge.

Efter ankomsten gjordes om bord forberedelser til at gå på grund (!), idet havnen ved lavvande ville være aldeles tør. Disse forberedelser bestod bl.a. i at bringe orlogskutteren præcis på ret køl og i at etablere køling af en hjælpemotor ved recirkulering i agterste ballasttank.

Chefen aflagde herefter visit på rådhuset, hvor også repræsentanter for lokale militæretablissementer, fiskeriforening m. fl. var til stede. I forbindelse med gaveudveksling fremviste borgmesteren våbenskjolde fra bevogtningsfartøjerne DRYADEN og HAVFRUEN, der var ophængt på fremtrædende plads på borgmesterkontoret.

Ved chefens tilbagekomst stod orlogskutteren ikke i vand, men i mudder, og et par beskedne vandpytter udgjorde alt vandet i havnen.

Samme aften deltog skibets befalingsmænd i "Final Dinner-party" for NATO-øvelsen BULLS EYE sammen med ca. 400 andre befalingsmænd fra flere NATO-lande, med den danske general Brodersen som en af de mest fremtrædende gæster. Dette selskab fandt sted på den lokale flyvestation.

Orlogskutteren FARØ

Lørdag var der bl.a. arrangeret bustur i Husum og omegn, der afsluttedes med en middag, hvor borgmesteren var vært.

Flådens blå uniformer blev flittigt luftet, idet disse viste sig meget populære i den gamle by.

Søndag blev der afholdt middag om bord i orlogskutteren, hvori deltog så mange repræsentanter for militære og civile myndigheder med borgmesteren i spidsen, som pladsforholdene i kutterens messe tillod.

Mandag morgen, 15 minutter før højvande, afgik orlogskutteren fra Husum for at påbegynde forlægningen til Frederikshavn; mange oplevelser og nye venner rigere, og med lidt større kend-

skab til de fiskere, man ellers kun møder på rejefelterne og i havnen på Rømø. Husums gæstfrihed vil sent blive glemt af besætningen i orlogskutteren FARØ.

(FARØ)

Indland kort

Pædagogisk Psykologisk Forening for Forsvaret afholder sit næste møde 27. november kl. 1930 i auditoriet på Jægersborg Kaserne, hvor Forsvarschefen, general K.Jørgensen, taler over emnet: "Lederudvikling i Forsvaret". Foreningens formål er at fremme og uddybe kendskabet til pædagogiske og psykologiske forhold af betydning for forsvarets virksomhed. Foreningen har 4-5 foredragsaftener årligt med aktuelle emner inden for ledelses- og uddannelsesområdet. Alle interesserede kan optages som medlemmer. Anmodning om medlemskab rettes til: Pædagogisk Psykologisk Forening for Forsvaret, Christianshavns Voldgade 8, 1424 København K.

Den britiske fregat SIRIUS (LEANDER-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 29. november til 3. december. Chef: Kommandør K.S.Pitt. Samlet besætning: 21 officerer samt 237 andre befalingsmænd og menige. Skibet fortøjer ved Langelinie og vil være åbent for offentligheden lørdag-søndag 1.-2. december fra 14 til 16.

Den hollandske korvet JAGUAR (WOLF-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg 30. november til 3. december. Chef: Kaptajn-løjtnant C.D.Jose. Samlet besætning: 6 officerer samt 73 andre befalingsmænd og menige.

En vesttysk styrke bestående af minetransportfartøjet SACHSENWALD samt minestrygerne FRAUENLOB, NAUTILUS, GEFION, MEDUSA, UNDINE, MINERVA, DIANA, LORLEY, ATLANTIS og ACHERON (FRAUENLOB-klassen) aflægger rutinebesøg i København 28.-29. november. Chef for styrken: Kommandørkaptajn W.Feldes. Samlet besætning: 27 officerer, 306 andre befalingsmænd og menige samt 1 civil.

Perioden for det sovjetiske ekspeditionsskib MIKHAEL KRUS-KIJs rutinebesøg i Thorshavn er ændret til 19.-24. november.

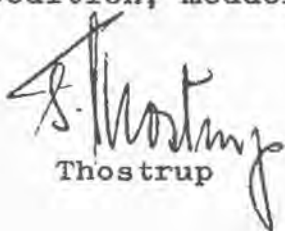
Udland kort

Den amerikanske flåde hejste 20. oktober kommando i destroyeren CUSHING (DD-985). Skibet er den 23. destroyer af SPRUANCE-klassen, hvis første skib hejste kommando i 1975. Klassen skal i alt omfatte 30 enheder, hvoraf den sidste forventes at hejse kommando i 1980. SPRUANCE-klassen, der er den amerikanske flådes nyeste destroyere, er primært konstrueret til anti-ubådskrigsførelse samt til at indgå i hangarskibs-kampgrupper og amfibiestyrker. Enhederne er af sidstnævnte årsag udstyrede, så de kan give ildstøtte i forbindelse med landgangsoperationer.

Skibene har et displacement på 7.800 tons og er de første større amerikanske enheder, der alene fremdrives ved gasturbiner. Farten angives til 33 knob. Armeringen omfatter 2 hurtigt-skydende 127 mm kanoner i enkeltaffutager; overflade-til-luftmissiler (SEA SPARROW) er planlagt. Anti-ubådsarmeringen omfatter en 8-rørs raketpjece (ASROC) og 2 trillingaffutager med anti-ubådstorpedoer.

Enhederne er herudover helikopterbærende og kan medføre 1 SEA KING - eller 2 mindre helikoptere.

Den hollandske søfarer, Willem Barents', skib, som i 1596 blev skruet ned af isen i Det nordlige Ishav, vil blive hævet og restaureret. Det er, hvad en gruppe sovjetiske frømand har i sinde, efter at de i sommerens løb har lokaliseret vraget nær Nova-ja Semlja. Lykkes planen, vil det være den første velbevarede karavel - de store opdagelsesrejsers almindelige fartøj - der kommer for dagen. Samtidig fortsættes eftersøgningen af Willem Barents' grav, og man har hidtil fundet adskillige genstande, som stammer fra hans ekspedition, meddeler pressebureauet APN.

Thstrup

Nr. 29/79
3 DEC 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

Divisionen i kølvandsorden

3. Fregatdivision i Norge

I perioden 2.-9. november var 1. Fregatdivision (FGD-1) for første gang siden 1973 formeret til søs med 2 fregatter og 1 korvet. Divisionen bestod foruden af de faste medlemmer PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE af korvetten NIELS JUEL (stadig under Søværnets Materielkommando). Efter 24 timers fælles optræden som ORANGE i øvelse YELLOW BIRD forlagde divisionen i 2 grupper til Stavanger.

Det dårlige vejr, som havde kendetegnet hele øvelse YELLOW BIRD, kulminerede natten mellem 3. og 4. november, da PEDER SKRAM rundede Lindesnæs i vindstyrke 10.

Formålet med opholdet i Stavanger var for alle 3 enheders vedkommende at skyde SEA SPARROW-luftmålsmissiler. Selve øvelses-skydningen, hvori også deltog den norske fregat OSLO, foregik i et skydeområde sydvest for Stavanger og under norsk ledelse.

Det kan være særdeles vanskeligt og tidskrævende at gennemføre øvelsesmissilskydninger i fredstid, ikke mindst fordi skydeområdet ligger i et befærdet kyststrøg ud for indsejlingen til Stavanger og samtidig er nabo til Sola flyveplads. Men også vejret (sigtbarheden), dronernes driftssikkerhed og ikke mindst selve missilsystemernes funktioneringskontrol kan bevirke lange og tilsyneladende ørkesløse venteperioder på skydepladsen.

"SØSPURVE" i luften. (Vignet af næstkommanderende på PEDER SKRAM)

Det må derfor anses som særdeles tilfredsstillende, når det lykkedes at udføre de planlagte skydninger fra alle 4 deltagere inden for 3 dage.

I samme periode var PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE om aftenen målskib i ubådsøvelser med 2 norske ubåde, som havde det norske ubådschefskursus om bord, og NIELS JUEL havde lejlighed til i forbindelse med målinger på NATO-støjmålingsbanen (FORACS) at besejle Lysefjorden.

↓ NEJ
lokal norsk

Modtagelseskommissionen for NIELS JUEL og PEDER SKRAM havde, for at få lejlighed til bl.a. at overvære missilskydninger, henlagt sin virksomhed til Stavanger i den pågældende periode.

FGD-1 mødte megen venlighed og modtog velvillig assistance fra såvel civile som militære myndigheder under hele opholdet.

(PESK)

De forenede Staters flådestrategi og udvikling af flådestrukturer for 80'erne

Marinestaben har modtaget et eksemplar af oplægget til flådebudgetter i USA for finansåret 1980. Oplægget redegør for investeringsmuligheder frem til år 1984 og er bilagt nogle analyser af de hovedopgaver, der er fastsat for De forenede Staters flåde:

1. Offensive operationer mod landområder.
2. Kontrol over søforbindelseslinierne.
3. Global flådetilstedeværelse i fredstid.

Som grundlag for den amerikanske kongres behandling af flådens udviklingsprogrammer i perioden 1980-84 er der - sædvanemæssigt - af kongressens budgetkontor udarbejdet nogle analyser, som skal give kongressen og senatet mulighed for at sætte sig ind i baggrunden for de muligheder, der foreligger, og tage stilling til de hermed forbundne statsudgifter.

Som det er fremgået af pressekommentarer i USA, er der tale om visse forskelle i den politiske opfattelse af flådens fremtidige opgaver såvel i krig som i fred. Med hensyn til krigssituationen står valget mellem en flåde, som kan udføre offensive operationer mod fjendtlige landterritorier i alle tænkelige krigssituationer, og en flåde, der kan gøre sig gældende på dette felt i begrænsede konflikter, men som i øvrigt lægger vægten på beskyttelse af søforbindelserne i en større krig. Med hensyn til fredstidsopgaverne kan der vælges mellem den nuværende geografisk spredte styrkedeployering med hangarskibe som kernen og en mere varieret flådestruktur, som er tilpasset og deployeres efter de geografiske forhold og de akutte krisemæssige behov. De her nævnte alternativer for flådestrategi i fred og krig fører altså til 4 forskellige muligheder.

De fremtidige udviklings-, forsknings- og anskaffelsesprogrammer vil være afhængige af, hvad der vælges. Udviklingslinierne drejer sig dels om art og antal af skibsbårne fly og deres søg-

ende platforme, dels om art og antal af overfladeskibe. På flyområdet kan der blive tale om anskaffelse af ca. 100 V/STOL (lodret ^{V/S} startende og landende fly) baseret på ombyggede amfibieskibe, der i dag er indrettet til at bære helikoptere til landgangsoperationer eller om yderligere anskaffelser af moderne kampfly (typerne F 14 og F 18) til de egentlige hangarskibe. Og som det fremgår af pressen og de militære tidsskrifter, er der også sat spørgsmål ved, om et nyt hangarskib skal være nukleart eller konventionelt fremdrevet og om størrelsen af et sådant skib. Hvad angår overfladekampskibe lægges der i de opstillede strategiske muligheder op til et valg mellem et større antal nybyggede missildestroyere med våben til ubåds- og luftforsvar eller et mindre antal af disse suppleret med nukleart fremdrevne missilkrydsere. De omhandlede

USS CONSTELLATION (alsidigt anvendeligt hangarskib) kan medvirke til løsning af alle flådens hovedopgaver. (Foto: JANES).

overfladekampskibe vil i begge tilfælde blive forsynet med det nyudviklede og meget effektive luft- og missilforsvarssystem, som betegnes AEGIS.

Som i de fleste andre flåder står USA med en stor og til dels meget moderne arv af skibe, fly og højt udviklede våbensystemer, der vil være anvendelige til og endda efter år 2000. Det vil således blive en forholdsvis lille del af den samlede flådestruktur, der vil kunne påvirkes af eventuelt ændrede strategiske præmisser i de kommende 5 år.

Det fremgår af oplægget til kongressen, at det dyreste valg er det, som kombinerer den offensivt betonedede krigsstrategi med den nuværende fredstidsdeployering. Omvendt er den billigste mulighed den mere defensivt betonedede krigsstrategi kombineret med en ændring i mønsteret og principperne for fredstidsdeployering, hvilket næppe kan forekomme overraskende. Forskellen på investeringerne mellem disse to valgmuligheder er dog kun ca. 20 %. Oplægget til kongressen slutter som følger:

"Når kongressen tager stilling til budgetter, fokuserer den normalt på specifikke projekter. Formålet med at opstille de fire nævnte muligheder er at antyde, at valget af specifikke projekter kan sammenkædes med et generelt mønster: En ide om, hvordan flåden kunne udvikle sig i resten af dette århundrede. De tabellarisk opstillede komponenter i de viste alternativer er imidlertid ikke hårde og faste. Alternativerne udelukker faktisk ikke hinanden, men kan kombineres for at opnå en specifik effekt, hvad angår flådens rolle på den internationale scene. Ved at betragte mulighederne for flådens styrkemål vil kongressen beskæftige sig med flådens rolle i den nationale strategi til slutningen af dette århundrede. Kongressens syn på flådens rolle bør bestemme valget af specifikke skibs- og flyprogrammer i det kommende finansår."

(MST)

Hellefisk, rød fisk, skolæst og rejer

Nogle tal fra et Grønlandstogt.

HVIDBJØRNENS togt på Grønland i september, oktober og november har været begunstiget af godt vejr og næsten ingen is. Fiskeriaktiviteten har været koncentreret om østkysten og desuden ved rejefelterne på vestkysten. HVIDBJØRNEN har på togtet sejlet 12.326 sømil, lavet 37 kontrolbesøg i fiskefartøjer, foranlediget accept af 9 bøder til en samlet sum af 320.000,- kr., konfiskeret 13 ulovlige trawlposere, samt indbragt et fartøj til retslig afgørelse i Godthåb. HVIDBJØRNENS helikopter har været i luften i 42 timer mest i fiskeriinspektionsøjemed, men har deltaget i en enkelt redningsaktion, hvor 2 savnede i en jolle blev fundet.

På idrætsfronten har der været afviklet 4 håndboldkampe, 4 fodboldkampe, 1 volleyballkamp, en badmintonturnering med 28

Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN

deltagere og en række cykelløb, i alt 3.170 km på skibets kondi-
cykel. På trods af disse anstrengelser må det erkendes, at be-
sætningens samlede vægt er steget også på dette togt.

(HVBJ)

Mikrobølger - strålingsfare?

Der er konstateret en vis usikkerhed blandt søværnets per-
sonel med hensyn til en eventuel strålingsfare i forbindelse med
anvendelse af elektroniske instrumenter (radar, radio, etc.).
Bedre information om dette emne er ved at blive indarbejdet i ud-
dannelsesplanerne for søværnet.

Søværns-Orientering bringer nedenstående generelle betragt-
ninger over problemet udarbejdet af Stabslægen ved Søværnet.

"Det moderne menneskes miljø rummer en række påvirkninger,
som det kan være svært for den enkelte at vurdere - dette fører
naturligt til ængstelse. Man spørger sig selv eller andre, er
dette eller hint farligt?

Man taler i vore dage med rette meget om farerne forbundne
med radioaktiv stråling. Fra tid til anden dukker spørgsmålet om
mikrobølgestråling, radarstråling op.

Det er vigtigt straks at slå fast, at mikrobølgestråling i form af stråling fra radaranlæg, radiosendere m.m. ikke har noget med radioaktiv stråling at gøre. Radioaktiv stråling er farlig, fordi den tilfører det levende væv energimængder, der er så kraftige, at molekylerne, byggestenene i vort legeme kan blive slået i stykker. Dette er, hvad man forstår ved "ioniserende stråling".

Mikrobølger er "ikke-ioniserende stråling". Mikrobølger opfører sig som lysstråler, blot med bølgelængder, der ikke kan opfattes af øjet som lys, men ved kraftig bestråling af huden nok som varme. Ligesom lys vil mikrobølger kunne opsuges i overfladen, reflekteres og kunne kastes tilbage. Det er den del af energien, der opsuges i f.eks. en hudoverflade, der kan medføre skader, idet der kan opstå en forbrænding.

Ved lave frekvenser (= stor bølgelængde) vil mikrobølgerne passere gennem en menneskekrop, uden at der sker en opvarmning. Ved højere frekvenser, f.eks. radarbølger, vil en bestråling af huden kunne medføre en forbrænding, hvis strålingen er tilstrækkelig kraftig og får lov at virke i længere tid.

Det er denne varmeeffekt, man anvender i de mikrobølgeovne, der bruges på cafeterier og andre steder, hvor man ønsker en hurtig opvarmning f.eks. af en middagsret. Sikkerhedsgrænserne for bestråling med mikrobølger er fastlagte ud fra denne varmeeffekt.

Når huden opsuger varme, som ved bestråling med mikrobølger, eller ved lys fra f.eks. en infrarød lampe, vil blodomløbet under huden kunne bortfjerne noget af den tilførte strålingsvarme. Men bliver varmen for kraftig, vil der opstå en forbrænding. Øjets linse er særlig udsat for forbrænding, idet den ikke har nogen blodcirkulation. De sikkerhedsgrænser, man har, er netop fastsatte med hensyn hertil, idet man har lagt sikkerhedsgrænsen 10 gange under den mindste strålepåvirkning, der vil give skade.

Man arbejder inden for Det europæiske Fællesskab med at undersøge disse grænser nøjere. Specielt har man spurgt, om der kan være andre skadelige effekter end varmepåvirkningen. Man ved, at med den nuværende grænseværdi, som også ligger til grund for forsvarets sikkerhedsafstande, har man aldrig set skader. Fra udlandet ved man, at skader kun ses, hvis grænseværdien groft overskrides gennem længere tid.

Der er således ingen grund til at være ængstelig for "ukendte farer" ved mikrobølger. Men det gælder naturligvis her som alle

steder, at har man mistanke om en skadelig påvirkning som følge af uheld eller andet, så skal man straks tage forholdsregler, der sikrer mod det værst tænkelige - for mikrobølgers vedkommende er det forbrændingen." (FST)

Marinestaben henviser i øvrigt til den efterfølgende redegørelse fra Søværnets Materielkommando.

Søværnets Materielkommando introducerer nyt måleudstyr

Søværnet har mange radarsystemer med høj sendeeffekt og stor antenneforstærkning. En radar udsender elektromagnetisk energi, der på stor afstand kan reflekteres af fly og skibe, der på den måde kan "ses" af radaren.

Måleinstrumentet demonstreres her for Chefen for Søværnets Materielkommando

På kort afstand kan man sammenligne radaren med mikrobølgeovne, idet radarenergien kan opvarme ubeskyttet væv og knogler og ved længere tids påvirkning forårsage skader. Der er derfor fastsat sikkerhedsafstande og mange andre foranstaltninger for at sikre, at personel ikke udsættes for radarstråling.

Søværnets Materielkommando har måleudstyr, hvormed radarsystemerne kan kontrolleres, men derudover udstyres de fleste af

Flådens skibe nu med et nyt måleinstrument, der direkte kan måle radarstrålingsintensiteten i frekvensbåndet 0,3 - 18 GHz.

Instrumentet er simpelt at betjene, man skal blot følge den trykte brugsanvisning på bagsiden af apparatet.

Det må blot indskræpes, at den hvide plastichætte er en del af apparatet, der ikke må fjernes, eller udsættes for stød eller slag.

(SMK)

Søværnets Tamburkorps glædede patienter i beredskabssygehuset på Søværnets Eksercerskole

Søværnets Eksercerskole (SES) epoke som vært for Frederiksborg Amtssygehus, Frederiksværk-afdeling er nu slut.

Sygehuset var etableret og i fuld drift fra mandag den 15. oktober til mandag den 12. november.

Røntgenbilledfremkaldning

I denne periode gennemførte sygehuset operationer, røntgenundersøgelser, skadestuebehandlinger m.v. i nogenlunde sædvanligt omfang.

Samarbejdet mellem sygehuset og SES forløb på bedste måde, og Eksercerskolens virksomhed kunne fortsætte i det for perioden normale omfang. Således gennemførte Søværnets Tamburkorps sin sædvanlige uddannelseskativitet, idet Tamburkorpset dog de første dage af hensyn til patienterne forlagde sine aktiviteter til steder fjernt fra sygehuset.

Hermed var sygehusets patienter højst utilfredse, og skolen modtog gennem sygehusinspektøren en henvendelse fra patienterne, om dog ikke Tamburkorpset kunne musicere og evolere ud for sygehuset, idet patienterne fandt, at det var en forfriskende oplevelse i den daglige tilværelse. Henvendelsen blev selvfølgelig taget til følge.

Eksercerskolens vagtstyrke havde ekstra travlt i perioden, idet sygehusets tilstedeværelse medførte en betydelig øget tra-

fik med deraf følgende ekstra kontrol. Ind imellem passerede også ambulancer med hylende sirener igennem vagten med patienter til skadestuen.

Foruden patienter og besøgende til disse aflagde også mange interesserede fra Sygehusvæsenet, Civilforsvaret og Forsvaret m.fl. besøg på sygehuset, der jo tjente det dobbelte formål at holde antallet af ventende patienter nede, samtidig med at man fik lejlighed til at afprøve et af Civilforsvarets beredskabssygehuse.

Sygehusets tilstedeværelse har betydet en ekstra arbejdsbyrde for en del af skolens personel, som har måttet flytte og siden genopstille inventaret i 2 kompagnibygninger, som SES netop i denne periode mellem 2 større indkaldelser var i stand til at udlåne til formålet.

Alle på skolen er imidlertid gået 100 % ind for opgaven og har glædet sig over det vellykkede forløb.

(SES)

Indland kort

Den britiske undervandsbåd OBERON (OBERON-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 5.-11. december. Chef: Kaptajn-løjtnant M.P.Gilbert. Samlet besætning: 8 officerer samt 67 andre befalingsmænd og menige.

Det britiske hydrografskib HMS HECLA aflægger uofficielt besøg i Thorshavn 6.-11. december. Chef: Orlogskaptajn P.J.E. Cheshire. Samlet besætning: 14 officerer samt 104 andre befalingsmænd og menige.

I forbindelse med den nationale vesttyske flådeøvelse (SEF 4/79) aflægger enhederne rutinebesøg i danske havne i perioden 1.-10. december. Besøgene er planlagt som følger:

Frederikshavn	4.-8. december:	}	Depotskibene ELBE og DONAU (RHEIN-klassen) samt 8 missil-kanon-torpedobåde af type 143.
Aalborg	8.-10. "		
Hirtshals	5.-7. december:		4 minestrygere af ARIADNE-klassen og 4 af LINDAU-klassen.
Frederikshavn	8.-10. "	:	Fregatterne KÖLN, AUGSBURG (KÖLN-klassen), korvetterne HERMES, TRITON (THETIS-klassen) samt 10 minestrygere af SCHÜTZE-klassen.
Århus	8.-10. "	:	4 minestrygere af ARIADNE-klassen og 3 af LINDAU-klassen.

Udland kort

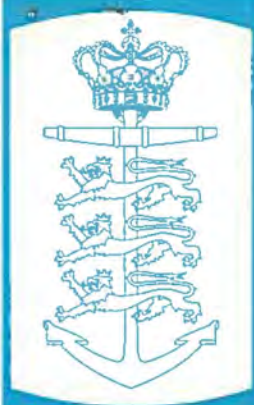
Den britiske Flådes ældste tjenstgørende skib, dykker- og bjærgningsfartøjet HMS RECLAIM, løb 25. oktober ind til Portsmouth. Det var skibets sidste sejlads, og i den anledning førtes en ca. 80 meter lang "afmønstringsvimpel". Ligeledes for at markere dagen, havde man et orkester om bord fra Royal Marines, der spillede under ankomsten.

HMS RECLAIM blev kølstrakt i 1946 og højste kommando i 1948. Skibets dykkere har to gange sat verdensrekorder i dykning, til ca. 178 meter umiddelbart efter kommandohejsningen og til ca. 200 meter uden for Norge i 1956. Det var RECLAIM, der i henholdsvis 1950 og 1951 lokaliserede de forsvundne ubåde HMS TRUCULENT og HMS AFFRAY. I sidstnævnte tilfælde anvendtes undervands-TV for første gang i Den britiske Flåde. Herudover har skibet lokaliseret og bjærget et stort antal fly og helikoptere. Sidste operation fandt sted tidligere på året, hvor en prototype af TORNADO-flyet blev bjærget. HMS RECLAIM er det eneste britiske skib, der har deltaget i flåderevyen i 1953 i anledningen af den engelske Dronnings kroning samt i revyen i forbindelse med 25-års jubilæet. Skibet var det sidste i Den britiske Flåde, der var udstyret med et stempeldampmaskineri.

Den amerikanske flåde har i oktober og november søsat to nye missilfregatter, JOHN A. MOORE (FFG-19) og ESTOCIN (FFG-15), af OLIVER HAZARD PERRY-klassen. Enhederne har et displacement på 3600 tons og er armeret med HARPOON-missiler, 76 mm OTO MELARA-

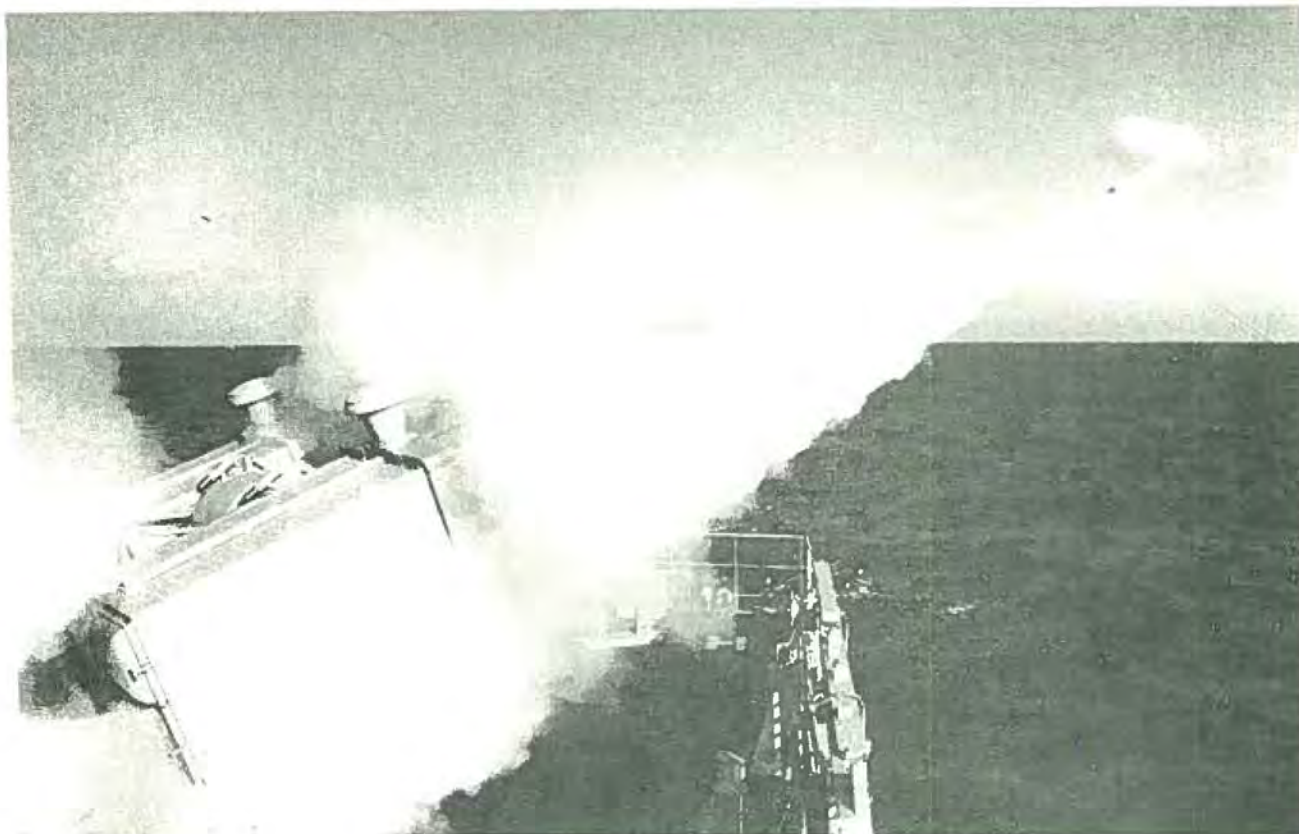
kanon samt to helikoptere, der hver er forsynet med tre anti-ubådstorpedoer. Skibene fremdrives af gasturbiner og er forsynet med vendbare skruer. Maksimumfarten angives til 28 knob. Fregatterne er herudover forsynet med to nedsænkkelige drivskruer, der drives af et specielt hjælpemaskineri, og som skal sikre, at skibene kan nå hjem i tilfælde af havari på hovedmaskineriet. Farten angives her til mellem 3 og 5 knob. Den amerikanske Flåde har foreslået bygning af i alt 74 skibe af denne klasse. Indtil nu er 17 blevet bevilget.

Thøstrup

Nr. 30/79
17 DEC 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

SEA SPARROW-skud fra NIELS JUEL

Korvetten NIELS JUELs garantisejlads til udlandet oktober-november 79

I maj 1923 hejste orlogsskibet NIELS JUEL kommando for at sejle på prøvetogt i Nordatlanten med besøg i Bergen, på Færøerne, i Leith og endelig Gøteborg, før man var hjemme igen.

I oktober 1979 sejlede Flådens nye NIELS JUEL på sit første togt til udlandet til nordeuropæiske farvande med planlagt besøg i Stavanger, Glasgow, Plymouth og Portland.

Tirsdag den 30. oktober afsejlede korvetten fra Holmen fuldt udrustet til 30 dages togt. De første dage blev i danske farvande med deltagelse i redningsaktion i forbindelse med brand i et russisk skib i Store Bælt og sejlads for nordiske forsvars-

ministre med delegationer fra Svendborg til Nyborg 1. november. Ministrene kom ikke til at se meget af det smukke Svendborgsund, idet sigtbarheden holdt sig under 50 meter.

Fredag og lørdag på vej til Norge blev udbytterige med øvelser sammen med fregatterne PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE mod enheder fra Standing Naval Force Atlantic. Mange erfaringer blev gjort for første gang med CEPLO-enheder opererende sammen før ankomst Stavanger efter en travl uge til søs.

I weekenden havde missilbesætningen travlt med at klargøre til SEA SPARROW-skydninger. Mandag den 5. november gik med norske "droneproblemer", således at missilskydningen først kom igang tirsdag, hvor først HERLUF TROLLE skød efterfulgt af NIELS JUEL (BINGO - "ONE SHOT - ONE A/C DOWN"). Det luner i besætningen.

NIELS JUEL i Lysefjord

Vi kunne således bruge onsdagen til fartprøver i den norske skærgård med besøg i Lysefjorden før sejlads på den norske målebane for overfladeskibe, og før vi atter lagde til i Stavanger for 2 dages skibsvedligeholdelse. Der skulle nu klargøres til skibets første tur i Nordatlanten.

Lørdag den 10. november stod vi havnen ud en smuk efterårsdag i fint stille vejr. Det holdt imidlertid ikke. Allerede ud på aftenen begyndte det at friske, og næste formiddag under passage af Pentland Firth blæste det bravt. Vindstyrke 8-9 fra WNW med tilsvarende sø.

Der blev høstet mange værdifulde erfaringer vedrørende skibets sødygtighedsegenskaber på turen rundt Cape Wrath til anker-

plads i Loch Ewe søndag aften. NIELS JUEL er et godt søskib. Lille, men godt!

Loch Ewe - en gammel "Convoy Assembly Port" fra 2. verdenskrig - blev vor ankerplads i 1½ dag, travlt beskæftiget med at gøre skibet klart til besøg i Glasgow. Dykkere var nede for at inspicere skrog, rør og skruer efter første egentlige søtur, og spadseretilladelse blev givet. Pubejeren (den eneste i byen) tjente til resten af sæsonen.

Tirsdag og onsdag gik med sejlads indenskærs i det smukke Vestsotland til Firth of Lorne, før Clyde blev anduvet onsdag om morgenen før ankomst til Glasgow. Samme morgen havde det sneet. Det var, som om vi var ankommet til Norge og ikke til Glasgow.

Besøget i Glasgow 14.-19. november blev i øvrigt et travlt besøg med busture til Edinburgh, Højlandet og besøg på skotske "whisky-destilleries".

Byen og Y-ARD (der har tegnet skibet) gav bal for hele besætningen, ligesom der var arrangeret DISCO-dans af marineforeningen i byen.

Korvetten blev selvfølgelig vist frem, og i alt omkring 450 officielle gæster var om bord fra utallige lande, inklusive den internationale militære presse. Alle var imponerede af skibet, dets udrustning og våbensystemer.

Den følgende mandag til torsdag 19.-22. november gik med fortsatte søprøver i Det irske Hav og Atlanterhavet og rundt Lands End med besøg på Falmouth red før ankomst til Plymouth for weekend. Igen et travlt besøg, hvor besætningen mødte en fantastisk gæstfrihed fra myndigheder og institutioner i land for ikke at glemme alt det, vort værtsskib HMS BRIGHTON gjorde for os.

Mandag den 26. november forlagdes til Portland for 2 dages øvelser med afprøvning af skibets "replenishmentudstyr" og grej til fyldning af helikoptere i luften. Først var vi på siden af RFA TIDESPRING, og derefter holdt vi øvelser med en af RN Fleet Air Arm Helikoptere (WECCEX MK.3).

Øvelserne forløb fint, så onsdag efter at have sat instruktører og øvrige passagerer i land kunne NIELS JUEL sætte kursen hjemover med max. dieselfart for at ankomme Holmen fredag aften efter 30 dages spændende sejlads, øvelser og sødygtighedsprøver samt 2.544 sømil på havet.

(NIJU)

Udnyttelse af flåden til politiske formål

Fra det svenske "Tidsskrift i Sjöväsendet (Nr. 5-1979)" er hentet følgende artikel, der resumerer en studie udført af forskningsinstituttet BROOKINGS i Washington:

"I den periode, som vi i Europa har vænnet os til at kalde "efterkrigstiden", er krig ingenlunde ophørt med at forekomme. Snarere er det sådan, at der er foregået krig et eller andet sted på jorden praktisk taget hele tiden, men med få undtagelser har de mange krige i denne generationslange periode fundet sted i andre verdensdele.

Selv i det, som normalt kaldes "fredstid", udnytter ikke mindst supermagterne deres væbnede styrker til andre formål end afskrækkelse i snæver betydning. Dermed ikke sagt, at det altid fører til egentlig kamphandling, for især en supermagt kan ofte opnå sine formål - de såkaldte politiske formål - blot ved at true med sin våbenmagt.

BROOKINGS definerer politisk anvendelse af de væbnede styrker som sådanne tilfælde, hvor det har kunnet dokumenteres, at en overførsel eller anden påviselig omdisponering af styrker kan tolkes som et bevidst forsøg på fra en statsledelses side at påvirke andre nationers handlemåde. Ifølge studier anvendte USA sine væbnede styrker til politiske formål i 215 tilfælde i perioden 1. januar 1946 til 31. oktober 1975. Tallene for Sovjetunionen er lavere - 115 i en foreløbig rapport - hvilket antageligt hænger sammen med, at Sovjetunionen dels i det meste af perioden har været USA militært underlegen, dels ikke har så omfattende og vidtspredte økonomiske interesser at bevogte som USA.

Tilfældene varierer i høj grad i omfang og intensitet - fra et enkelt orlogsfartøj i en fremmed havn til en massiv tilstedeværelse af hær-, luft- og flådestyrker. De allerfleste omfattede mindre indgriben, men alligevel var den gennemsnitlige varighed af USAs udnyttelse af de væbnede styrker i disse tilfælde 90 dage. De kraftigste indsatser fandt sted under præsident Kennedy.

Ikke helt overraskende er det flåden, som oftest kommer i anvendelse. Maritime enheder deltog i 80 % af tilfældene. Land-baserede styrker deltog i meget mindre omfang - og sjældent uden

samtidig medvirken af flådeenheder. I 46 % af de amerikanske tilfælde deltog udelukkende søstridskræfter, men den hyppige udnyttelse af flåden gælder for alle verdensdele. I 9 af de studerede 30 år (33 %) greb flåden ind i alle forekommende tilfælde.

Det påpeges som særligt interessant i studien, at USAs udnyttelse af flåden til politiske formål ikke synes at være hæmmet af, at Sovjetunionen har vundet ind på den amerikanske militære overlegenhed til søs. Tendensen går for USAs vedkommende snarere mod større flådedeltagelse: Fra 1955 har søstridskræfterne været sat ind i 90 % af tilfældene.

Flåden har således været USAs vigtigste instrument i den politiske udnyttelse af de væbnede styrker - i hele perioden, overalt i verden og uafhængigt af de politiske omstændigheders betydning for situationen.

Grunden hertil ligger - i det mindste delvis - lige for: Orlogsskibe kan flyttes mere diskret end hærenheder og landbase-rede fly. De skaber ikke nødvendigvis diplomatisk røre uden at levne et vist spillerum til parallelle, politiske initiativer.

Anvendelse til politiske formål: "Vise flaget", "markere nærværelse", "krisediplomati" o.s.v., indgår i flådernes åbent udtalte rolle på en helt anden måde end i de andre forsvarsgrenes".

(MST)

Leveringen af LYNX-helikopterne forsinket

Som meddelt i Søværns-Orientering nr. 21/79 har Danmark bestilt i alt 8 LYNX-helikoptere, der skal anvendes i fiskeriin-

En britisk LYNX-helikopter ifærd med at lande på inspektionsskibet BESKYTTEREN

spektionstjenesten. Som følge af strejker ved Westland fabrikkerne er der imidlertid sket forsinkelser i leveringen.

Den første helikopter leveres i april 1980 og herefter de følgende 6 med 1 pr. måned. Den 8. helikopter påregnes leveret i løbet af 1981. Søværnets ønske om at indføre denne alsidige helikoptertype som egentlig flådehelikopter med våbenudstyr, som forudsat i forsvarsordningen af 1973, er endnu ikke blevet opfyldt, og kan derfor først forventes imødekommet i forbindelse med en ny forsvarsordning.

(MST)

Sidste SMALL PLAY i 1979 afsluttet

Årets sidste øvelse i SMALL PLAY-serien afvikledes i dagene 3.-7. december i Katlegat og Bælthavet som eskadretøring under ledelse af Chefen for Torpedobådseskadren.

Deltagelsen omfattede Mineskibseskadren, Torpedobådseskadren samt fregatten PEDER SKRAM, og vægten var lagt på våbentræning med minelægning, artilleriskydninger og torpedoskydninger samt procedureøvelser.

Som så ofte på denne årstid var vejret overhandigt med kraftig blæst, hvilket dog kun i begrænset omfang indvirkede på aktiviteten. Til gengæld var det klare vejr favorabelt for flyoperationer, hvilket i forbindelse med det netop loftede startforbud for DRAGEN-flyene med følgende behov for flyvning medførte omfattende flydeltagelse med meget tilfredsstillende træning og resultater til følge.

Chefen for Østre Landsdelskommando, generalmajor O.K.Lind, besøgte Torpedobådseskadren den 4. december og overværede bl.a. mineombordtagning i torpedobåden RODSTEEN og minelægning i 1. Torpedobådsdivision. Den 5. december havde enhederne efter Forsvarsministeriets ønske besøg af her akkrediterede vestlige forsvarsattachéer, som overværede artilleriskydninger fra torpedobåden SENESTED, og i øvrigt havde øvelsen som vanligt deltagelse af et antal pilotofficerer fra flyvevåbnet fordelt i fregat, minelægger og torpedobåde.

Eskadretøringen imødekom alle deltagende enheders behov for vedligeholdelse og udvikling af den generelle træningsstandard med tilfredsstillende resultat.

(TBE)

Tordenskiolds fødselsdag mindet

Traditionen tro mindedes man Tordenskiold på hans fødselsdag i Holmens Kirke den 28. oktober. Da datoen i år faldt på en søndag, begyndte højtideligheden med gudstjeneste, hvorefter der nedlagdes kranse ved Tordenskiolds Sarkofag med trompetsignal, i år blæst af 2 KM'ere fra Kvindeligt Marinekorps Musikkorps.

Viceadmiralen får overrakt et billede af Tordenskiold af formanden for DANSKE TORDENSKIOLD-
VENNER

Ved en efterfølgende sammenkomst i Søofficersforeningens lokaler udnævnte formanden for DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER, direktør E.Friisager, Chefen for Søværnet, viceadmiral S.Thostrup, til æresmedlem af selskabet.

(MST)

Ordinære møder i Søværnets Samarbejdsudvalg efteråret 1979

Den 5. september og 22. november afholdtes under Chefen for Søværnets formandskab ordinære møder i Søværnets Samarbejdsudvalg.

På møderne orienteredes om aktuelle forhold og problemer i søværnet med deraf følgende drøftelser. Af hovedemner kan nævnes: Personelpolitik, godkendelse af samarbejdsudvalg, Forsvarskommandoens effektivitetsfremmende foranstaltninger, Marinestabsundersøgelsen vedrørende placering og udnyttelse af søværnets

skoler, bæring af sweater M/79, apteringsforhold i Flådens skibe og rejseholdsvirksomhed.

På mødet den 5. september godkendte områdeudvalget etableringen af et samarbejdsudvalg (lokaludvalg) ved Marinestation Sjællands Odde. Endvidere drøftedes Forsvarskommandoens effektivitetsfremmende foranstaltninger med henvisning til en udleveret oversigt over de projekter, som var af betydning for søværnet. Områdeudvalget diskuterede bl.a., hvorledes man kunne sikre, at disse projekter kom til de relevante samarbejdsudvalgs kendskab. Det fremgik af drøftelserne, at dette problem var tosidet. Dels måtte basisorganisationen være opmærksom på de problemer, der kan opstå for personalet og informere herom, dels måtte personelorganisationerne på grundlag af deres viden være opmærksomme på, om der var ting, der faldt ind under samarbejdsordningen. Endelig drøftedes kommissorium for det nedsatte underudvalg vedrørende CHS BST 400-1. Disse drøftelser blev fortsat på mødet den 22. november, hvor områdeudvalget nåede frem til enighed om et af underudvalget fremlagt forslag for dets virke.

På mødet den 22. november drøftedes endvidere Marinestabens undersøgelse af placering og udnyttelse af søværnets skoler. Under disse drøftelser blev det understreget, at der var tale om en undersøgelse, der havde til formål at kortlægge den bedst mulige udnyttelse af de eksisterende faciliteter.

De nyligt af Forsvarskommandoen udsendte bestemmelser for bæring af sweater M/79 blev ligeledes drøftet. Flere medlemmer fremførte, at det var urimeligt at begrænse bæring af sweater M/79 til jakkeklædt personel, når det fremgik af begrundelsen for tilladelsen til bæring af sweater M/79, at personalet skulle have mulighed for at anlægge en mere praktisk (smart) daglig påklædning, og når man yderligere tog i betragtning, at anlæggelse af sweater M/79 skete for personalets egen regning. Drøftelserne resulterede i, at områdeudvalget vil rette henvendelse til Forsvarskommandoen for at få muliggjort, at også det ikke jakkeklædte personel i søværnet får mulighed for at bære sweater M/79.

(MST)

Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 3s efterårsarrangement

Torsdag den 8. november afholdt Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 3 sit årlige efterårsarrangement på Søværnets Officersskole, hvor Karen Dahlerup holdt et foredrag om arbejdet i Ligestillingsrådet.

Foredragsholderen i samtale med bl.a.
Marinehjemmeværnsinspektøren

Emnet har været på ønskelisten i 3 år, men var jo blevet særdeles aktuelt. Mødet - som alle KM'erne ser hen til - havde også i år stor tilslutning, ca. 150 deltagere, og foruden det indblik, man fik i arbejdet og problemerne i Ligestillingsrådet, fik man også peget på mange problemer, som var nye for Karen Dahlerup.

(KMD 3)

Året ved Bornholms Marinedistrikt

Også 1979 har været præget af intensiv fiskeriinspektion inden for midterlinien og specielt i den "grå zone" kædet sammen med farvandsovervågning. Herudover har de sejlene enheder deltaget i løsningen af forskelligartede opgaver som målsøbning, overvågning af og afvisninger fra territorialfarvandet, minørogaver m.v. Når overvågning af territorialfarvandet ikke har kunnet gennemføres med sejlene enheder, har den mobile kystudkigstation været ude.

Minørholdet har haft 50 udrykninger, heraf 12 i forbindelse med opfisket gasammuniton og 11 til ufarlige genstande.

Bornholm har et meget aktivt Kvindelig Mariner tjenestestedskompagni, som bl.a. normalt har personel til plottræning i Operationsrummet en gang om ugen.

Også det øvrige hjemmeværnspersonel samt mange andre civile er sammen med de aktive kystudkigsstationer et værdifuldt "backup" i overvågningen af kystfarvandene, hvilket mange indgåede observationer bekræfter.

Bornholm har i årets løb haft en række besøg, hvoriblandt kan nævnes forsvarsministrene fra Danmark, Holland og Vesttyskland, forsvarsattachéerne, de land- og sømilitære stedfortrædere ved NATOs Nordregion (Land Dep og Navy Dep AFNORTH), Chefen for Forsvarets operative Styrker, AFNORTH orienteringstur, Chefen for Den svenske Forsvarsstab og ikke mindst det årlige besøg af den svenske marines øvelsesskonnert FALKEN. (Et hjertesuk i denne forbindelse er, at Bornholms Marinedistrikt er et af de få tjenestesteder, der ikke har et våbenskjold, og derfor står så underlig tomhændet, når der overrækkes gaver i forbindelse med besøg. Forhåbentlig er Bornholms Marinedistrikt gemt og ikke glemt).

Med de i såvel personel som materiel begrænsede muligheder søger Bornholms Marinedistrikt at yde assistance til anløbende enheder, som altid er meget velkomne her i de østligste dele af Danmark.

(BHM)

Undervandsbåden DELFINENs deltagelse i STANAVFORLANT m.m.

DELFINEN afgik mandag den 29. oktober på togt. Den 31. oktober indgik DELFINEN i Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT). Mens DELFINEN var underlagt STANAVFORLANT, blev øvelserne YELLOW BIRD og det engelske søtræningskursus (JMC 793) gennemført. Under JMC 793 var der havneophold på flådebasen Rosyth og i Edinburgh's havneby Leith, begge i Skotland.

Mandag den 19. november afgik DELFINEN fra STANAVFORLANT, samtidigt sluttede JMC 793, og DELFINEN gik hjemover. Under turen hjem var eskadrens præst med, og der blev afholdt gudstjeneste med en efterfølgende debat.

Undervandsbåden DELFINEN

Torsdag den 22. november ankom DELFINEN til København efter et vellykket togt.

(DELF)

Officerer af reserven til Royal Navy's Flyvetjeneste

Den engelske flåde har besluttet at genantage officerer af reserven til en nyoprettet afdeling i sin flyvetjeneste: "New Royal Navy Reserve Air Branch".

Royal Navy havde under og efter Anden Verdenskrig et frivilligt korps af reserven (Royal Naval Volunteer Reserve) i sin flyvetjeneste, som betjente en trediedel af flådens fly, men dette korps blev af økonomiske grunde nedlagt i 1957.

Den nyoprettede afdeling vil få to opgaver: At skabe en reserve, som kan indgå i kampeskadrillerne, og at danne en pulje af velkvalificerede piloter til at udføre forbindelsesflyvning med fly eller helikoptere under udøvelse af kontrol med handelsflåden (Naval Control of Shipping), mineuskaðelliggørelse (Mine-countermeasures) eller andre støtteopgaver.

Afdelingen vil blive bemannet af piloter og observatører, der tidligere har gjort tjeneste i flådens flyvetjeneste (Fleet Air Arm). Dette personel må ikke være fyldt 38 år og ikke have været væk fra tjenesten i mere end 5 år. Afskedigelse vil formentlig ske, når personellet fylder 50 år.

Genoptræning af personellet forventes at blive kortvarig, da det ikke vil have været længe borte fra tjenesten. Forbliven i tjenesten vil afhænge af den enkeltes dygtighed efter hver genoptræningsperiode.

Disse officerer af reserven vil få samme løn og tillæg som det fastansatte personel i den tid, de gør tjeneste, plus en præmie, der pr. år maksimalt udgør £ 300 (skattefrie).

Royal Navy håber i 1983 at have 60 officerer i "The New Royal Navy Reserve Air Branch".

(MST)

Indland kort

I fortsættelse af Søværnets Chefskonference (omtalt i Søværns-Orientering nr. 27/79) har Chefen for Søværnet opnået Forsvarsministerens tilsagn om at holde et foredrag om oplægget til den kommende forsvarsordning. Foredraget holdes på Søværnets Officersskole mandag den 17. december kl. 2000 for særligt indbudte chefer m.fl.

Flådestation København har ved årets udgang udarbejdet en oversigt over flådebesøg i flådestationens forsyningsområde. Antallet blev 25 besøg (heraf 1 statsbesøg og 6 uofficielle) fordelt på 104 skibe med en samlet besætning på 9727 mand. Flådebesøgene startede 16. marts og sluttede 10. december, så nogen egentlig sæson er der ikke mere tale om.

En hollandsk styrke, bestående af minestrygerne (MSI) BUSSEMAKER, VAN HAMEL og LA COMBLE (VAN STRATEN-klassen), aflægger rutinebesøg i følgende danske havne: Svendborg 11.-14. januar, Fredericia 16.-17. januar og Kalundborg 18.-21. januar 1980. Chef for styrken: Løjtnant R.Lute. Samlet besætning: 6 officerer samt 36 andre befalingsmænd og menige.

En hollandsk styrke, bestående af minetenderen ONBEVREESD (ONVERSAGD-klassen), minestrygerne OMMEN, NAARDEN, DRACHTEN, NAALDWIJK samt minejageren DRUNEN (alle DOKKUM-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus 18.-21. januar 1980. Chef for styrken: Orlogskaptajn L.G.Verhoeven. Samlet besætning: 20 officerer samt 192 andre befalingsmænd og menige.

Det vesttyske undersøgelsesskib PLANET aflægger rutinebesøg i Rønne 15.-16. januar 1980. Chef: Skibsfører Dankworth. Samlet besætning: 1 officer, 1 befalingsmand samt 52 civile.

Udland kort

Den amerikanske flåde søsatte i oktober ubåden SAN FRANCISCO (SSN-711). Ubåden er den 24. af LOS ANGELES-klassen, hvis formål er ubådsbekæmpelse. SAN FRANCISCO er 120 meter lang og har et displacement på 6.900 tons neddykket. Besætningen består af 12 officerer og 115 mand stampersonel. Armeringen består af 4 torpedorør til affyring af såvel torpedoer som SUBROC-missiler. Herudover er torpedorørene konstrueret til affyring af HARPOON-missiler.

Det havbiologiske institut i Murmansk har efter årelange undersøgelser af forholdene i Barents-Havet kunnet fastslå, at dette vældige arktiske havområde er det reneste og biologisk mest produktive af alle de europæiske randhave.

Instituttet disponerer over en hel flåde af større og mindre undersøgelsesskibe, som konstant overvåger forholdene. Denne vagttjeneste er af stor betydning for beskyttelse af havet mod forurening og deraf følgende ændringer i den økologiske balance, meddeler pressebureauet APN.

Ruiner af en gammel by, som for århundreder siden er blevet oversvømmet af Det kaspiske Hav, er blevet opdaget af arkæologerne i nærheden af floden Urals udmunding i havet.

Byen findes markeret på italienske købmænds kort fra det 14. århundrede over rejseruterne til Centralasien under navnet Laieti. Den synes forsvundet i havet i det 15. århundrede. Siden er vandstanden i Det kaspiske Hav sunket, og arkæologerne har fundet mange bronzemønter, keramik, smykker og andre genstande prydet med ornamentik af samme art som dem, kasakhiske kunsthåndværkere arbejder med i dag, meddeler pressebureauet APN.

Thøstrup